

ÚZEMNOPLÁNOVACIA DOKUMENTÁCIA :	ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NITRICA
ETAPA SPRACOVANIA :	ČISTOPIS (po schválení)
OBSTARÁVATEĽ :	OBEC NITRICA
SPRACOVATEĽ (ZHOTOVITEĽ) :	AGS ATELIÉR s.r.o., ENVICONSULT
RIEŠITEL'SKÝ KOLEKTÍV :	
HLAVNÝ RIEŠITEĽ :	ING. ARCH. GABRIEL SZALAY AUTORIZOVANÝ ARCHITEKT
URBANIZMUS :	ING. ARCH. GABRIEL SZALAY
DEMOGRAFIA :	ING. ARCH. GABRIEL SZALAY RADKA ŠTURCELOVÁ
OBČIANSKA VYBAVENOSŤ :	ING. ARCH. GABRIEL SZALAY
BÝVANIE A BYTOVÝ FOMD :	ING. ARCH. GABRIEL SZALAY
POĽNOHOSPODÁRSTVO :	ING. ROMAN VESELY
LESNÉ HOSPODÁRSTVO :	ING. TOMÁŠ REIS
REKREÁCIA A CR :	ING. ARCH. GABRIEL SZALAY
DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA :	ING. STANISLAV TABAČEK
TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA :	
VODNÉ HOSPODÁRSTVO :	ING. MAREK KYTKA
ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU :	VLADIMÍR KRECHÁČ
INFORMAČNÉ SIETE, TELEKOMUNIKÁCIE :	ING. IGOR TOMAŠÍK, LABYRINT
ZÁSOBOVANIE PLYNOM :	ING. PAVOL JURECKÝ
KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN :	ENVICONSULT s.r.o.
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE :	ENVICONSULT s.r.o., AGS ATELIÉR s.r.o. RNDr. ANTON DARNADY Mgr. PETER HUJO PETER KURJAK
GRAFICKÉ SPRACOVANIE :	ING. ROMAN VESELY ING. ROMAN VESELY PETER MOKRÝ

ÚPN O Nitrica, Diel „A“ - Textová časť

O B S A H

A.1. ÚVOD	3
A.1.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
A.1.1.1. Dôvody obstarania územnoplánovacej dokumentácie	3
A.1.1.2. Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi	3
A.1.1.3. Hlavné ciele riešenia	3
A.1.2. VYHODNOTENIE DOTERAJŠEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE	3
A.1.3. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM	3
A.1.3.1. Zhodnotenie súladu návrhu riešenia so zadaním	3
A.1.3.2. Zhodnotenie použitých územnoplánovacích podkladov a územno- technických podkladov	3
A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	3
A.2.1. VYMEDZENIE ZÁUJMOVÉHO A RIEŠENÉHO ÚZEMIA	3
A.2.1.1. Vymedzenie záujmového územia	3
A.2.1.2. Vymedzenie riešeného územia	3
A.2.2. ŠIRŠIE VZŤAHY A KONCEPCIA RIEŠENIA ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA	3
A.2.2.1. Širšie vzťahy	3
A.2.2.1.1 Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre	3
A.2.2.1.2 Poloha obce vo vzťahu k vymedzeným špecifickým územiám a ochranným pásmam	3
A.2.2.1.3 Nadradené trasy, koridory a zariadenia dopravnej a technickej infraštruktúry	3
A.2.3. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z NADRADENEJ ÚPD	3
A.2.3.1. Závazné časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja	3
A.2.4. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	3
A.2.4.1. Demografia	3
A.2.4.1.1 Obyvateľstvo	3
A.2.4.1.2 Prognóza demografického vývoja - index rastu	3
A.2.4.1.3 Prírodný vývoj obyvateľstva	3
A.2.4.1.4 Migrácia obyvateľstva	3
A.2.4.1.5 Prognóza vekovej skladby obyvateľstva	3
A.2.4.1.6 Ekonomická aktivita obyvateľstva	3
A.2.5. NÁVRH URBANISTICKEJ ŠTRUKTÚRY A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	3
A.2.5.1. Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce	3
A.2.5.2. Zásady ochrany a využitia kultúrnohistorických a prírodných hodnôt	3
A.2.6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE	3
A.2.6.1. Základná koncepcia územia (zásady priestorového usporiadania a funkčného využívania územia)	3
A.2.7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE	3
A.2.7.1. Bývanie	3
A.2.7.2. Sociálna infraštruktúra a občianska vybavenosť	3
A.2.7.2.1 Koncepcia rozvoja sociálnej infraštruktúry	3
A.2.7.2.2 Koncepcia rozvoja občianskej vybavenosti	3
A.2.7.3. Výroba	3
A.2.7.3.1 Koncepcia rozvoja hospodárskej základne	3
A.2.7.4. Rekreácia a cestovný ruch	3
A.2.7.4.1 Zeleň a ostatné plochy	3
A.2.8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	3
A.2.8.1. Súčasnú zastavané územie obce	3

A.2.8.2. Navrhované rozšírenie zastavaného územia.....	3
A.2.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ.....	3
A.2.9.1. Ochranné pásma	3
A.2.9.1.1 Vymedzenie ochranných pásiem.....	3
A.2.9.2. Ochrana prírody a krajiny	3
A.2.9.2.1 Chránené časti prírody	3
A.2.9.2.2 Územný priemet systému ekologickej stability územia.....	3
A.2.10. KONCEPCIA RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI.....	3
A.2.10.1. Obrana štátu	3
A.2.10.2. Civilná ochrana	3
A.2.10.3. Požiarna ochrana.....	3
A.2.10.4. Ochrana pred povodňami.....	3
A.2.11. KONCEPCIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA.....	3
A.2.11.1. Dopravné systémy	3
A.2.11.1.1 Nadradená dopravná sieť	3
A.2.11.1.2 Organizácia dopravy v obci, dopravný systém	3
A.2.11.1.3 Rozvoj prepravných vzťahov a ich objemov.....	3
A.2.11.1.4 Funkčné členenie a kategorizácia ciest.....	3
A.2.11.1.5 Hromadná doprava	3
A.2.11.1.6 Železničná doprava	3
A.2.11.1.7 Letecká doprava	3
A.2.11.1.8 Vodná doprava	3
A.2.11.1.9 Cyklistická doprava.....	3
A.2.11.1.10 Peší pohyb	3
A.2.11.1.11 Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel.	3
A.2.11.1.12 Vplyv dopravy na územie obce, ochranné a hlukové pásma.....	3
A.2.11.2. Vodné hospodárstvo	3
A.2.11.2.1 Povrchové vody	3
A.2.11.2.2 Zásobovanie vodou	3
A.2.11.2.3 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd.....	3
A.2.11.3. Energetika.....	3
A.2.11.3.1 Zásobovanie elektrickou energiou	3
A.2.11.3.2 Zásobovanie plynom.....	3
A.2.11.3.3 Zásobovanie teplom	3
A.2.11.3.4 Ostatné druhy energie	3
A.2.11.4. Telekomunikačné a informačné siete	3
A.2.11.4.1 Telekomunikácie.....	3
A.2.11.4.2 Televízne zariadenia.....	3
A.2.11.4.3 Miestny rozhlas.....	3
A.2.12. KONCEPCIA OCHRANY PRÍRODY, TVORBY KRAJINY A STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	3
A.2.12.1. Zásady a opatrenia na ekologicky únosné využívanie územia a na elimináciu stresových prvkov v krajine	3
A.2.12.2. Zložky životného prostredia.....	3
A.2.12.2.1 Abiotické zložky životného prostredia	3
A.2.12.2.2 Biotické zložky životného prostredia	3
A.2.12.3. Faktory negatívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia	3
A.2.12.3.1 Imisie.....	3
A.2.12.3.2 Hluk, prach a vibrácie	3
A.2.12.3.3 Rádioaktivita a radónové riziko	3
A.2.12.3.4 Zosuvné územia a erózne javy	3
A.2.12.3.5 Seizmicita	3
A.2.12.4. Faktory pozitívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia.....	3

A.2.12.4.1	Chránené územia prírody a lokality.....	3
A.2.12.4.2	Územný priemet systému ekologickej stability územia.....	3
A.2.12.4.3	Prírodné zdroje.....	3
A.2.12.5.	Koncepcia odpadového hospodárstva.....	3
A.2.13.	VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV.....	3
A.2.14.	VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU.....	3
A.2.15.	VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY 3	
A.2.15.1.	Bonitované pôdno-ekologické jednotky.....	3
A.2.15.2.	Poľnohospodárska pôda.....	3
A.2.15.3.	Lesná pôda.....	3
A.2.15.4.	Zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy.....	3
A.2.16.	VYHODNOTENIE NÁVRHU RIEŠENIA.....	3
A.2.17.	PRÍLOHY - TABUĽKY.....	3
A.2.18.	NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI.....	3

ÚPN Obce Nitrica, Diel „A“ - Textová časť

A.1. ÚVOD

A.1.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1.1.1. Dôvody obstarania územnoplánovacej dokumentácie

Hlavnými, rámcovými dôvodmi pre obstaranie koncepčného nástroja pre riadenie rozvoja Obce sú :

- a) Absencia územnoplánovacej dokumentácie obce,
- b) riešenie potrieb budúceho rozvoja t.j. vytvorenia podmienok pre rozsiahlejšiu výstavbu a rozšírenia zastavaného územia ako aj riešenia stratégie rekreačnej obce v zmysle § 139a odseku 11, ďalej z dôvodov riešenia ekologicky optimálneho priestorového usporiadania a funkčného využívania územia je dôvodom pre obstaranie územného plánu obce i napriek tomu, že predmetom riešenia je obec s počtom menej ako 2 000 obyvateľov,
- c) meniaci sa charakter a hierarchia priorít obce a potreba reagovania na dynamickosť vývoja formou prehodnotenia stavu štruktúry a dopravných, technických a komunikačných podmienok a možností a zosúladenia s rozvojovými potrebami v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- d) reagovanie a zosúladenie rozvojových potrieb s nadradenými územnoplánovacími a rezortnými koncepciami,
- e) riešenie a uplatnenie legislatívnych opatrení a požiadaviek na obce vyplývajúce z platnej legislatívy, najmä vo väzbe na novelu stavebného zákona,
- f) čiastočne alebo úplne uvoľnené a opustené priemyselné areály, zmeny alebo zánik činnosti a aktivít výrobných hospodárskych a prevádzkových subjektov vplyvom spoločenských zmien, potreba riešenia tohto problému vytvorením možnosti a vhodnosti nového funkčného využitia ich reprofiliáciou, transformáciou a určením podmienok využitia, napr. pre uplatnenie a vznik malých a stredných remeselných prevádzok, reprofilácia pre turizmus a zábavné aktivity v súlade so stratégiou rozvoja obce,
- g) problémy riešenia koncepcie dopravnej a technickej infraštruktúry,
- h) problémy s väzbami na nadregionálnu komunikačnú ale najmä cestnú sieť, vo väzbe na podmienky a rozvoj hospodárskej základne Obce a koncepciu a dynamiku rozvoja cestovného ruchu,
- i) predpoklady rozvoja cestovného ruchu a jeho infraštruktúry,
- j) prehodnotenie disponibility funkčných plôch v rámci Obce vo väzbe na výhľadové potreby a predpoklady s cieľom urýchlenia oživenia hospodárskej sféry Obce.

Tieto hlavné, rámcové dôvody vyvolali nové vstupy pre riešenie funkčno-prevádzkových vzťahov Obce potrebu preverenia možností rozvoja, a na základe ich vyhodnotenia odborné spracovanie koncepcie ďalšieho rozvoja.

A.1.1.2. Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi

Obstarávateľom územnoplánovacej dokumentácie obce Nitrica je v súlade s § 16 ods.(2) stavebného zákona č. 50/1976 v platnom znení je Obec Nitrica, zastúpená starostom obce Miroslavom Beňadikom a obecným zastupiteľstvom.

Spracovateľom územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) Obce Nitrica je v súlade s §§ 44 a 45, ods.(2) a stavebného zákona č. 50/1976 v platnom znení AGS ATELIÉR s.r.o., hlavným riešiteľom Ing. arch. Gabriel Szalay, autorizovaný architekt, na základe zmluvy o dielo a všetky etapy spracovania ÚPN Obce.

Etapizácia úlohy spracovania územného plánu Obce sa vykonáva na základe osnovy, v zmysle ktorej je úloha rozdelená na nasledovné etapy :

- I. Prípravné práce
- II. Prieskumy a rozborý a krajinno-ekologický plán (P + R + KEP)
- III. Zadávací dokument

- IV. Návrh územného plánu Obce – stanovenie plánu funkčného využitia, záväzných regulatívov a verejnoprospešných stavieb
- V. čístopis územného plánu obce (po prerokovaní pred vydaním §25 a po schválení)

Predmetná etapa spracovania je IV. etapou, t.j. Návrh ÚPN O

Pre činnosti obstarávania a spracovania územnoplánovacej dokumentácie obce platia §§ 1 až 28 zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení (stavebný zákon) o územnoplánovacej dokumentácii, vyhláška č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a „Metodické usmernenie obstarania a spracovania územného plánu obce“, ministerstva Životného prostredia, z roku 2001.

V súlade s výsledkami prieskumov a rozborov a na ich základe spracovaného, prerokovaného a schváleného **zadania** uznesením číslo 26 / 2001 Ilc zo dňa 06.11.2001 Obecným zastupiteľstvom v Nitrici, obstarávateľ, Obec Nitrica týmto zabezpečuje a obstaráva spracovanie a prerokovanie príslušnej IV. etapy územného plánu obce.

Predkladaný „Návrh ÚPN O Nitrica“ je spracovaný v súlade so Zadaním. Jeho obsah je v súlade s § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z.z.

A.1.1.3. Hlavné ciele riešenia

Územným plánovaním sa v zmysle zákona sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností vytvárajúcich a ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrohistorické hodnoty, rozvoj v území, tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Územnoplánovacia činnosť má byť sústavnou a kontinuálnou činnosťou na základe odbornej spolupráce a dohody medzi samosprávou, verejnosťou (občianske združenia, spolky, komisie a pod.), a štátnou správou s tvorivým prístupom a odborným vkladom riešiteľa ÚPD.

Územný plán musí byť presne a jasne formulovaný v súlade s legislatívou, pružný, aby umožňoval kontinuálnu prácu s ním, otvorený, aby sa dal priebežne aktualizovať a korigovať. Má byť dobre čitateľný, kompatibilný s inými systémami, v prostredí má vytvárať jednu zo základných rovín obecného informačného systému o území.

Hlavnými cieľmi - stratégiou rozvoja v súlade s rozvojovým programom a plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce a s cieľom využitia prírodných a kultúrohistorických daností a postavenia sídla v sídelnej štruktúre je smerovanie k formovaniu orientácie obce s prioritou funkcie bývania, vybavenosti, rekreácie, športu, turizmu, cestovného ruchu, priemyslu a vhodných doplnkových funkcií k funkcii bývania a rekreácie najmä na základe využitia kultúrohistorického dedičstva, najmä ľudových tradícií. Vedľajšími funkciami v území sa predpokladajú funkcie priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, len v rozsahu územnej lokalizácie výroby únosnej pre zázemie, negatívne neovplyvňujúcej životné prostredie a ekológiu, neobmedzujúcej a nedegradujúcej základné – prioritné funkcie.

Najmä z dôvodov uplatnenia výrazných zmien v potrebách rozvoja spoločnosti ako aj demokratizácie bolo potrebné pristúpiť k cieľavedomému vypracovaniu koncepčného územnoplánovacieho nástroja definujúceho ďalší rozvoj sídla v rámci riešeného územia uplatnením nasledovných zásad :

- a) syntézou sociálno-ekonomického vývoja s optimálnym územným priemetom so zachovaním a zlepšením kvality životného prostredia, ekologickej rovnováhy a zachovania a zveľaďovania existujúcich kultúrohistorických hodnôt Obce,
- b) vytvorením podmienok pre harmonický a koordinovaný rozvoj s prioritným postavením občana - obyvateľa, (ako determinujúceho činiteľa), ktorý je jej tvorcom i konzumentom,
- c) zabezpečením optimálneho - proporcionálneho rozvoja všetkých funkcií obce a ich vzájomnej previazanosti, vytvorením podmienok a určením smeru pre ekonomickú konjunktúru, optimálny a harmonický rozvoj obce,
- d) vytvorením takých podmienok, aby územný plán obce (ÚPN O) bol nástrojom pre účinnú obecnú politiku, usmerňovanie, podporovanie realizácie preorientovania sa spoločnosti na trhovú ekonomiku,
- e) konkretizovaním cieľov územného rozvoja obce na základe ekonomických a ekologických podmienok a princípov s vyjadrením časovej, priestorovej a funkčnej regulácie, ekologických a územných limitov v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

- f) Hlavné ciele územného rozvoja obce :
- g) zosúladienie územnoplánovacích, územno-technických a ekonomických väzieb riešeného územia vo vzťahu k zásadám riešenia Konceptcie územného rozvoja Slovenska a ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, vrátane zmien a doplnkov,
- h) návrh plynulého a plnohodnotného zapojenia do regionálnych štruktúr s akceptovaním a využitím strategických priorít,
- i) návrh územno-technických podmienok pre realizáciu potrieb sociálneho a ekonomického rozvoja obce s pripravenosťou územia a pri zachovaní a rešpektovaní jeho kultúrnohistorického dedičstva (historickej štruktúry) a vzájomných väzieb osídlenia a krajiny štruktúry,
- j) návrh optimalizácie funkčnej a priestorovej štruktúry obce a využívania krajiny za podmienok biologickej rozmanitosti a racionálneho využívania prírodných zdrojov,
- k) návrh opatrení a podmienok zachovania a ochrany prírody a kultúrneho dedičstva,
- l) návrh opatrení a podmienok ochrany životného prostredia v zmysle štátnej environmentálnej politiky,
- m) stanovenie regulatívov územného rozvoja,
- n) konkretizácia verejnoprospešných stavieb a plôch pre ich realizáciu,
- o) stanovenie priorít činností a realizácie zámerov na dosiahnutie stanovených cieľov riešenia
- p) vytvorenie podmienok pre zachovanie a rozvíjanie vlastnej identity obce s rešpektovaním neopakovateľného charakteru a rôznorodosti prírodných daností,
- q) vytvorenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu, služieb, obchodu, rekreácie a športu,
- r) orientácia na prioritu funkcií bývania a funkcií základnej a vyššej vybavenosti,
- s) orientácia na rozvoj priemyslu využívajúci profesijnú štruktúru obyvateľov a miestne surovinové zdroje,

Výsledkom celého územno-plánovacieho procesu ako nástroja pre následné zabezpečovanie územného priemetu jednotlivých funkcií je moderná Obec, spĺňajúca všetky nároky na plnohodnotné životné podmienky obyvateľov, najmä na bývanie a prácu i nároky na oddych a rekreáciu, vzdelanie a kultúru i a cestovného ruchu pre návštevníkov v oblasti kultúry, služieb, rekreácie, poznania, športu, a iných činností.

Stanovenie časových horizontov (jednotlivé etapy cca na obdobie 15 rokov) :

- návrhové obdobie sa stanovuje časový horizont k roku 2020,
- výhľadové obdobie sa stanovuje na časový horizont k roku ..... 2035.

Funkčná a priestorová regulácia územia v etape návrhového obdobia je predmetom záväznej časti územného plánu a funkčná a priestorová regulácia územia v etape výhľadového obdobia je predmetom smernej časti územného plánu.

A.1.2. VYHODNOTENIE DOTERAJŠEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

Obec Nitrica v súčasnosti nemá platnú územnoplánovaciu dokumentáciu obce alebo zóny. Na základe dostupných podkladov a informácií boli v minulosti spracované nasledovné územnoplánovacie dokumentácie riešiace zastavané územie časti obce Nitrica.

Územnoplánovacia dokumentácia sídelného útvaru – „ **Zlúčený smerný a podrobný územný plán vidieckeho sídliska Nitrica** “ bola vypracovaná v roku 1971 Pôdohospodárskym projektovým ústavom v Bratislave, zodpovednou projektantkou bola Ing. arch. Makovníková Ružena, vedúci projektant arch. Paulík Štefan. 8.7.1971 bol predložený na schválenie. Tento územný plán je prekonaný, neaktuálny. Navrhoval niekoľko kvalitatívnych koncepcných rozvojových riešení, ktoré sa z rôznych dôvodov neuplatnili a tým sa niektoré problémy nevyriešili ale skôr prehĺbili a skomplikovali.

V 70. a 80. rokoch bol územný rozvoj obce usmerňovaný v rámci urbanizačného priestoru (záujmové územie) strediskovej obce miestneho významu Dolné Vestenice, pre ktorý bol vypracovaný Územný plán sídla. Obec však bola považovaná za nestrédiskové sídlo a rozvojová podpora bola obmedzená.

V 90. rokoch prestali platiť Zásady pre realizáciu dlhodobého vývoja osídlenia v SSR, uplatňované od r. 1972, a tým vznikli súčasné predpoklady pre opätovné koncepčné riešenie podmienok rozvoja obce.

A.1.3. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

A.1.3.1. Zhodnotenie súladu návrhu riešenia so zadaním

V súlade s výsledkami prieskumov a rozborov a na ich základe spracovaného prerokovaného a schváleného **zadania**, uznesením číslo 26 / 2001 Ilc zo dňa 06.11.2001 Obecným zastupiteľstvom v Nitrici, obstarávateľ, Obec Nitrica týmto zabezpečuje a obstaráva spracovanie a prerokovanie príslušnej IV. etapy územného plánu obce.

Obecným zastupiteľstvom v Nitrici, obstarávateľ, Obec Nitrica týmto zabezpečuje a obstaráva spracovanie a prerokovanie príslušnej etapy, t.j. „Návrh územného plánu obce“.

V **zadaní** boli stanovené hlavné ciele a požiadavky pre rozvoj a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce, ktoré sa riešili v územnom pláne obce a podrobné požiadavky na formu, rozsah a obsah spracovania územnoplánovacej dokumentácie sú v plnom rozsahu rešpektované.

Návrh ÚPN O bol spracovaný bez variantného riešenia.

A.1.3.2. Zhodnotenie použitých územnoplánovacích podkladov a územno-technických podkladov

Pre riešené územie t.j. k.ú. Nitrica neboli v minulosti spracované a nie sú známe žiadne územnoplánovacie podklady (ÚPP). Spracované sú niektorými rezortmi územno-technické podklady (ÚTP). Platné a využiteľné pre spracovanie koncepcie predmetného návrhu územného plánu obce sú nasledovné ÚPP a iné podklady :

1) Štúdia cesty I/50 Hranice ČR-SR – Žiar nad Hronom, spracovaná, Dopravoprojektom Bratislava a následne Zámer pre posúdenie vplyvov na ŽP v roku 2002. Dokumentáciou sa rieši trasa cesty R2, ktorej trasa vedie cez územie obce v súbehu so súčasnou cestou I/50 a tento zámer má podstatný vplyv na dopravné usporiadanie a väzby obce na túto komunikáciu. V súčasnosti sa pripravuje spracovanie DUR pre úsek ktorej časť vedie aj cez riešené územie obce Nitrica.

2) Spoločná kanalizácia a ČOV obcí regionálneho združenia Rokoš Chotoma. Projekt pre stavebné povolenie spracoval PROGRESING – Ing. Peter Reisel v novembri 2001. Skupinový kanalizačný systém splaškovej kanalizácie, pre obce Rudnianskej a Vestenickej doliny je v súlade so záväznou časťou ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. Na predmetný zámer nebolo vydané územné rozhodnutie. Koncepcia riešenia ako aj investorstvo a spôsob investície nie sú vyjasnené.

A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A.2.1. VYMEDZENIE ZÁUJMOVÉHO A RIEŠENÉHO ÚZEMIA

A.2.1.1. Vymedzenie záujmového územia

Záujmové územie tvoria niektoré osídlenia okresu Prievidza, susedné obce vestenickej doliny a ich katastrálne územia na hlavnej východno-západnej komunikačnej trase, t.j. Dolné Vestenice, Horné Vestenice, Nitrianske Sučany a tiež Nováky. Nepriamo, sekundárne aj okresné mesto Prievidza.

A.2.1.2. Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie je vymedzené administratívno-správnym územím obce Nitrica, t.j. hranicami katastrálneho územia obce Nitrica s rozlohou 24,03 km². Katastrálne územie obce sa skladá z dvoch katastrálnych území pôvodných obcí Dvorníky a Račice.

Zastavané územie obce k 1.1.1990 má výmeru 85,7 998 ha. Navrhované zastavané územie bude predstavovať zastavané územie k 1.1.1990, vymedzené katastrálnym úradom, vrátane územia zaberaného navrhovanými rozvojovými plochami.

Obec mala ku dňu sčítania obyvateľov, domov a bytov k 26.05.2001, 1 244 obyvateľov. K 31.12.2006 podľa štatistických údajov obec mala 1 250 obyvateľov.

A.2.2. ŠIRŠIE VZŤAHY A KONCEPCIA RIEŠENIA ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA

A.2.2.1. Širšie vzťahy

A.2.2.1.1 Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

V súlade s novým územnosprávnym členením podľa nariadenia vlády SR č. 258/96, ktorým sa vydáva zoznam obcí a vojenských obvodov tvoriacich jednotlivé okresy v SR, patrí obec Nitrica do okresu Prievidza a Trenčianskeho kraja.

Postavenie sídiel v sídelných štruktúrach Slovenskej republiky bolo v územno-priestorových súvislostiach prepracované v 2. návrhu Konceptie územného rozvoja Slovenska v r. 1997. Sídelnými štruktúrami sú sídelné zoskupenia okolo centier, ťažiská osídlenia a rozvojové osi.

Ťažiská osídlenia sa členia na :

- ťažiská celoštátneho až medzinárodného významu
- ťažiská nadregionálneho až celoštátneho významu
- ťažiská regionálneho významu
- ťažiská miestneho významu

Rozvojové osi sa členia na :

- sídelné osi
- komunikačno - sídelné osi

Jedným z ťažísk osídlenia regionálneho významu je podľa KÚRS územie tvorené okresom Prievidza (Prievidzské ťažisko osídlenia). Sídelná sústava v trase Topoľčany - Partizánske - Prievidza - Nitrianske Pravno je považovaná za *Hornonitriansku sídelnú rozvojovú os*.

Podľa Územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja sa uvažuje s formovaním prievidzsko - bojnického ťažiska osídlenia v kategórii nadregionálneho významu, vzhľadom na celkovú veľkosť centra Prievidza a centra Bojnice celoštátneho až medzinárodného významu, ktoré tvoria bipolárne centrum ťažiska osídlenia.

Územie okresu sa člení na tri funkčné podpriestory :

1. Hornonitriansky s mestami Prievidza, Bojnice, Nováky a Nitrianske Pravno
2. Handlovský s mestom Handlová
3. Nitricko-rudniansky, s centrami v Dolných Vesteniciach a Nitrianskom Rudne,

do ktorého patrí aj obec Nitrica.

Jedným zo stanovených základných rozvojových smerov okresu je Prievidza – Bánovce nad Bebravou – Trenčín, v smere ktorého leží aj obec Nitrica. Tento smer je spojnicou medzi *Považskou sídelnou rozvojovou osou*, ktorá tvorí hlavnú rozvojovú os Slovenska a ňou paralelnou *Hornonitrianskou sídelnou rozvojovou osou*.

A.2.2.1.2 Poloha obce vo vzťahu k vymedzeným špecifickým územia a ochranným pásmam

Do riešeného územia zasahujú chránené územie prírody Natura 2000 – chránené vtáčie územie Strážovské vrchy na severnom okraji katastrálneho územia obce.

V území sa ďalej nachádzajú ochranné pásma technických zariadení a infraštruktúry bližšie definované v kapitole A.2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.

Na južnom okraji katastrálneho územia obce (Lelovská dolina), avšak bez komunikačného prepojenia s obcou (prístup zo Zemianskych Kostolian), sídlia dva vojenské útvary. Sú zriadené na území vojenského obvodu. Uvedené danosti sú dôvodom pre to, aby sa v územnom pláne plne rešpektovali. Vojenské útvary poskytujú pracovné príležitosti i pre civilných zamestnancov. Výroba sa

v uvedených priestoroch nerealizuje, zariadenie sa v územnom pláne bližšie neanalyzuje a nešpecifikuje.

A.2.2.1.3 Nadradené trasy, koridory a zariadenia dopravnej a technickej infraštruktúry

Existujúce nadradené trasy a koridory dopravnej a technickej infraštruktúry :

- cesta I / 50, s trasou VZ smerom cez riešené územie,
- vedenie VVN 2x 110 kV (linka č.7750)
- distribučný VTL plynovod (Zemianske Kostolany – Dolné Vestenice DN 150 , PN 25)
- diaľkový optický kábel
- oblasť optický kábel OOK, Prievidza – Bánovce nad Bebravou.

Navrhované nadradené trasy a koridory dopravnej a technickej infraštruktúry :

- rýchlostná cesta R2
- kanalizačný zberač splaškovej kanalizácie s konvergenciou do ČOV Skačany.

A.2.3. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z NADRADENEJ ÚPD

A.2.3.1. Závazné časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Vyšším stupňom územnoplánovacej dokumentácie vo vzťahu k obci Nitrica je Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja. Obstarávateľovi nižšieho stupňa ÚPD vyplýva povinnosť plne rešpektovať záväznú časť tohto územného plánu.

Vyšším stupňom územnoplánovacej dokumentácie vo vzťahu k obci (sídelnému útvaru) Nitrica a jeho katastrálnemu územiu je Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja. (ÚPN VÚC) V predmetnom Zadaní pre spracovanie ÚPN O a následne návrhu je potrebné rešpektovať záväznú časť platného ÚPN VÚC, vrátane jeho zmien a doplnkov.

Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (aktualizácia) bol vypracovaný firmou AŽ PROJEKT s.r.o. so sídlom v Bratislave, spracovateľmi Ing. M. Krumpolcová, Ing. V. Krumpolec a kol.. Trenčiansky samosprávny kraj potvrdil platnosť Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválených zastupiteľstvom TSK uznesením č. 259/2004 zo dňa 23.06.2004. Všeobecne záväzné nariadenie TSK, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja uverejnenej v Zbierke zákonov SR č. 149/1998 Z.z., bolo schválené zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004, zo dňa 23.06.2004 a nadobudlo účinnosť dňom 01.08.2004.

Priemet Záväzných regulatívov funkčného a priestorového usporiadania územia z nariadenia vlády SR č. 149/1998 Z.z. V nasledovných bodoch sú formulované zásady tejto ÚPN VÚC :

Predmetný návrh územného plánu obce je v súlade so záväznou časťou ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja vrátane jeho zmien a doplnkov.

Predpokladom pre alternovanie postavenia Obce v rámci regionálnych a nadregionálnych súvislostí je hľadanie výraznejšieho uplatnenia a zapojenia Obce do štruktúry osídlenia a siete rozvojových osí - sídelných osí a komunikačno - sídelných osí.

1.1 Záväzná regulatíva územného rozvoja

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.1 Pri územnom rozvoji kraja vychádzať z rovnocenného zhodnotenia nadregionálnych a vnútroregionálnych vzťahov, pri zdôraznení územnej polohy kraja a jeho špecifických podmienok

1.2 Ťažiská osídlenia jednotlivých úrovní formovať ako priestorovo-plošné sídelné systémy, ktoré sú tvorené sieťou vzájomných vzťahov jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia, príslušných obcí a vidieckeho priestoru.

1.7 Podporovať rozvoj centier osídlenia šiestej skupiny.

Druhú podskupinu predstavujú sídla, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Ide o sídla :

V týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj následných zariadení:

- základných škôl

- predškolských zariadení
- zdravotníckych (všeobecní lekári, zubní lekári, lekárne)
- stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania
- pôšt
- opravárenských a remeselníckych služieb pre pokrytie základnej potreby
- nákupných možností pre pokrytie základnej potreby
- zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.

1.8 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia,

1.8.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností

1.8.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí (kopaničiarsky v podhorí Malých a Bielych Karpát, Myjavskej pahorkatiny, poľnohospodársky v nive Váhu a Nitry, vinohradnícky v oblasti Nového Mesta nad Váhom) a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov.(slovenský, moravsko-slovácky, nemecký)

1.8.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.

1.8.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

2. V oblasti rekreácie a cestovného ruchu

2.2 usmerňovať rozvoj rekreácie a cestovného ruchu do vhodných obcí a rekreačných lokalít, najmä v okrese:

2.2.1. Prievidza, (Bojnice, ...)

2.3 skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja,

2.4 usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu,

2.7 pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:

2.7.1. sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, alebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu,

2.7.2. postupne vytvárať komplexný systém objektov a služieb pre turistov na diaľničnej a ostatnej cestnej sieti medzinárodného a regionálneho významu,

2.7.3. pri výstavbe a dostavbe stredísk rekreácie a turizmu využívať najnovšie technické a technologické prvky a zariadenia,

2.7.4. všetky významné centrá rekreácie a turizmu postupne vybaviť komplexným vzájomne prepojeným informačno-rezervačným systémom pre turistov s možnosťou jeho zapojenia do medzinárodných informačných systémov,

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

4.1 rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma) a súbory navrhované na vyhlásenie,

4.3 uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel,

4.4 rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia,

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu

5.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu,

5.2 realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov,

5.3 pri obnovách lesných hospodárskych plánov potrebných k obhospodarovaniu lesov zohľadňovať požiadavky ochrany prírody,

5.4 v jednotlivých okresoch kraja neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky navrhnuť na zalesnenie,

5.5 podporovať riešenie erózných problémov, ktoré je navrhované v rámci pozemkových úprav a projektov miestneho územného systému ekologickej stability, prostredníctvom remízok, protierózných pásov a vetrolamov, v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Beskýd,

5.7 obmedzovať reguláciu a melioráciu pozemkov v kontakte s chránenými územiami a mokraďami,

5.8 vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja,

5.11 postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch,

5.13 zabezpečiť revitalizačné práce kontaminovaného horninového prostredia a podzemnej vody najmä v oblastiach so silne znečisteným životným prostredím (Nováky, Prievidza, Partizánske, Nová Dubnica, Dubnica nad Váhom, Nemšová, Nové Mesto nad Váhom a i.,

5.15 uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu životného prostredia vyplývajúce zo schválených krajských a okresných environmentálnych akčných programov,

5.16 rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených územiach (územiach európskeho významu, chránených vtáčích územiach a pod.), prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET, biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny zvlášť

5.17 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v pásmach hygienickej ochrany

5.18 v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznou ochranu pôdy prevažne v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Považského Inovca, Trábeča, Vtáčnika, Javorníkov.

5.19 odstrániť skládky odpadov lokalizované v chránených územiach prírody

5.20 regulovať rozvoj rekreácie v územiach ochrany prírody v lesných ekosystémoch využívať rekreačný potenciál v súlade s ich únosnosťou (Vršatské Podhradie, Kalnica, Stará Myjava, Bezovec, Kľačno, Zelená Voda,...)

6. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

6.1 vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmonicky využívať celé územie kraja,

6.2 nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov,

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

7.1. Cestná infraštruktúra

7.1.2 Realizovať rýchlostnú cestu R2 v kategórii R22,5/100 :

- v trase AGR č. E572 v úsekoch Chocholná križovatka s D1 – Bánovce nad Bebravou – Nováky a Prievidza – Handlová – hranica Banskobystrického kraja.

7.1.8. Zabezpečiť územnú rezervu - koridor pre novú cestu II. triedy (nadregionálneho významu) v kategórii C 9,5/70-60, v trase a úsekoch:

- Bánovce nad Bebravou križovatka s R2 – Dolné Naštice – Rybany – Livina – Nadlice pripojenie na existujúcu cestu I/64, mimo intravilány obcí.

7.6. Hromadná doprava

vybudovať integrovaný dopravný systém pre koordináciu tarifných prepravných podmienok a budovanie vhodných kapacitných druhov dopravy.

7.7. Infraštruktúra cyklistickej dopravy

7.7.1. Vytvoriť územné podmienky pre rozvoj Považskej nadregionálnej cyklomagistrály v trase a úsekoch:

- hranica Trnavského kraja – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín – Púchov – Považská Bystrica – hranica Žilinského kraja.

7.7.2. Vytvoriť územné podmienky k prepojeniu cyklomagistrál a pripojeniu regionálnych cyklotrás na Považskú cyklomagistrálu:

- Považská Bystrica – hranica Žilinského kraja Rajec (pripojenie na Rajeckú cyklomagistrálu),
8. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.1. Energetika

8.1.13 v podhorských obciach kraja presadzovať a podporovať využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne, a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb

8.1.17 vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike (hlavne v podhorských oblastiach Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchoch, Považskom Inovci)

8.2. Vodné hospodárstvo

8.2.1 Rešpektovať pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov a chránené vodohospodárske oblasti Strážovské vrchy, Beskydy-Javorníky a povodia vodárenských tokov Solka - Vyšehradný potok, Tužina a Nitrica a záujmové územia výhľadových vodohospodárskych diel,

8.2.3 Na úseku zásobovania pitnou vodou prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb:

b) výstavba vodojemov pre zabezpečenie dostatočnej akumulácie vo vzťahu k priemernej dennej potrebe zásobovaných obcí,

8.2.4 Na úseku odkanalizovania a čistenia odpadových vôd:

Postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s čistiarnami odpadových vôd za rozvojom verejných vodovodov:

a) výstavbou čistiární odpadových vôd v rozhodujúcich zdrojoch znečistenia,
b) prioritnou výstavbou kanalizácií s čistiarnami odpadových vôd v obciach ležiacich v pásmach hygienickej ochrany zdrojov pitných vôd, prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych a stolových vôd, prípadne v obciach ležiacich v ich blízkosti,

c) prednostne výstavbou skupinových kanalizácií s čistiarnami odpadových vôd.

8.2.5 prednostne zabezpečiť realizáciu stavieb:

1) z hľadiska čistenia odpadových vôd v súlade s NV SR č.491/2002 Z.z.:
2) stavby rozvoja verejných kanalizácií, ktoré využijú jestvujúce kapacity čistenia odpadových vôd:

3) ostatné významné stavby:

8.2.7 využiť možnosti pripojenia sa na jestvujúce skupinové vodovody z hľadiska zásobovania obyvateľstva pitnou vodou:

8.2.9 zabezpečiť ochranu inundačného územia, v ktorom:

- a) nepripustiť výstavbu a iné nevhodné činnosti
- b) vyhodnotiť rozširovanie zemníkov pre ťažbu štrkov v území,
- c) hľadať optimálne riešenia pri obmedzovaní nadmernej ťažby štrkov
- d) vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie povrchových tokov
- e) vytvárať podmienky pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia

8.2.12 Protipovodňová ochrana

a) zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov,
b) vytvárať územné podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,

c) komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia, v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,

9.1. V oblasti odpadového hospodárstva

9.1 zabezpečiť riešenie odpadového hospodárstva v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja do roku 2005,

9.2 Riadiť odpadové hospodárstvo v zmysle znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zo starých skládok odpadov a ďalších environmentálnych záťaží,

9.3 Zvýšiť materiálové zhodnocovanie odpadov na 67 %,

9.4 Zvýšiť energetické zhodnocovanie odpadov,

9.5 Neprekročiť 1 %-ný podiel zneškodňovania odpadov spaľovaním,

9.6 Zvýšiť spaľovanie nebezpečných odpadov,

9.7 Neprekročiť 25 %-ný podiel zneškodňovania odpadov skládkovaním,

9.8 Dosiahnuť 20 %-ný podiel materiálového zhodnocovania komunálnych odpadov.

- 9.9 Dosiahnuť 75 %-ný podiel zneškodňovania komunálnych odpadov skládkovaním.
 9.10 Dosiahnuť 5 %-ný podiel iného nakladania komunálnych odpadov.
 9.11 Dosiahnuť 15 %-ný podiel kompostovania komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov.
 9.12 Znížiť množstvo biologicky rozložiteľných zložiek komunálneho odpadu zneškodňovaných skládkovaním o 30 % oproti roku 2000.
 9.13 Zapojiť do systému separovaného zberu 70 % obyvateľov.
 9.14 Zvýšiť množstvo separovaného odpadu na cca 40 kg na obyvateľa.
 9.15 Riešiť skládkovanie odpadov na existujúcich a navrhovaných veľkokapacitných regionálnych skládkach

1.2 Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby dopravnej infraštruktúry

1. Cestná infraštruktúra

1.1. Rýchlostná cesta R2 v trase a úsekoch št. hranica SR/ČR Drietoma – Chochoľná križovatka s D1 – Bánovce nad Bebravou – Nováky a Prievidza – Handlová – hranica Banskobystrického kraja.

Vodné hospodárstvo

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

1. realizovať skupinovú kanalizáciu s ČOV Skačany.

A.2.4. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

A.2.4.1. Demografia

A.2.4.1.1 Obyvateľstvo

Obec Nitrica vznikla zlúčením dvoch samostatných obcí Račice a Dvorníky nad Nitricou v roku 1960.

Podľa zachovaných písomností mali Račice v roku 1828 573 obyvateľov a 82 domov, Dvorníky 682 obyvateľov a 97 domov. Spolu obe obce mali 1255 obyvateľov čo je viac ako súčasný stav a 179 domov. Pokiaľ je možné počítať s domami ktoré boli obytné, obložnosť predstavovala 7,0 obyvateľa na domovú jednotku.

Vývoj počtu obyvateľov obce Nitrica v priebehu druhej polovice 20. storočia podľa oficiálnych údajov sčítania, tab. č. A 2.4.1.1.1. :

Dátum sčítania obyvateľstva	Počet obyvateľov	Prírastok - úbytok počtu obyvateľov medzi sčítaním v %
1	2	3
30.12.1910	1 007	-
1.12.1930	1 071	+ 6,4
15.12.1940	1 188	+10,9
1. 3.1950		
1. 3.1961	1 298	(1940 – 1961) + 9,3
1.12.1970	1 394	+ 7,4
1.11.1980	1 357	- 2,6
3. 3.1991	1 245	- 8,2
26.05.2001	1 244	+ 1,6

Vývoj počtu obyvateľov obce Nitrica od deväťdesiatych rokov 20. storočia, tab. č. A 2.4.1.1.2 :

Rok (k 31.12.)	Počet obyvateľov	Medziročný prírastok (+), úbytok (-) v %
1	2	3
1991	1 245	-
1992	1 237	- 0,64
1993	1 225	- 0,97
1994	1 219	- 0,49

1995	1 217	- 0,16
1996	1 228	+ 0,90
1997	1 210	- 1,46
1998	1 220	+ 0,83
1999	1 225	+ 0,41
2000	1 266	+ 3,35
2001	1 244	- 1,74
2002	1 246	+ 0,16
2003	1 250	+ 0,32
2004	1 256	+ 0,48
2005	1 249	- 0,56
2006	1 250	+ 0,08

Z prehľadov vyplýva, že počet obyvateľov obce plynule stúpal až do 70. rokov. Od 80. do začiatku 90. rokov došlo k najvýraznejšiemu poklesu až o 21 %, ktorý pokračoval v miernom poklese v období rokov 1991 až 1995. Predpokladom tohto vývoja bol vývoj spoločnosti pred nežnou revolúciou v roku 1989 a po nej. Od roku 2000 nastal mierny pozitívny obrat a sú zaznamenané opäť absolútne prírastky. Za sledované obdobie medzi sčítaním v roku 1980 a 1991 nastal najväčší úbytok obyvateľov obce až o 8,2 %. Za obdobie od roku 1970 do roku 2001 klesol počet obyvateľov obce o 10,8 %.

Obec Nitrica sa radí do spádového územia okresného mesta Prievidza, ktoré je centrom ťažiska regionálneho významu. Centrom ťažiska subregionálneho významu je Mesto Nováky a centrom ťažiska osídlenia lokálneho významu je sídlo Dolné Vestenice. Prirodené väzby má obec i na susedné Horné Vestenice. Z týchto dôvodov sa sleduje vývoj aj v ťažiskových sídlach.

Vývoj počtu obyvateľov v ťažiskových sídlach, tab. č. A 2.4.1.1.3 :

Sídlo	Rok								
	1910	1930	1940	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Topoľčany	9 663	10 591	12 389	13 252	15 850	19 318	26 510	32 606	
Partizánske	3 065	3 147	3 330	10 245	11 724	16 231	23 266	26 479	
Bánovce n.B.	4 000	3 922	4 267	4 660	6 637	9 496	15 342	19 879	20 901
Prievidza	4 965	6 177	6 624	6 746	19 310	28 425	40 813	53 424	53 097
Nováky	1 431	1 753	2 630	3 385	5 389	5 367	5 631	4 341	4 402
Dolné Vestenice	792	830	871	866	939	1 154	1 611	2 523	2 699

Vývoj prírastkov - úbytkov obyvateľov v ťažiskových sídlach v %, tab. č. A 2.4.1.1.4. :

Sídlo	Rok								
	1910	1930	1940	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Prievidza	-	24,4	7,2	1,8	186,2	47,2	43,6	30,9	- 1,26
Nováky	-	22,5	50,0	28,7	59,2	- 0,41	4,9	- 22,9	- 0,38
Dolné Vestenice	-	4,8	4,9	- 0,6	8,4	22,9	39,6	56,6	- 0,81
Nitrica	-	6,4	10,5	nezist.	9,3	7,4	- 2,6	- 8,2	1,6

Z prehľadu vyplýva, že i v centre regiónu dochádza k regresívnemu vývoju, t.j. k poklesu počtu obyvateľov v období medzi poslednými sčítaniami.

A.2.4.1.2 Prognóza demografického vývoja - index rastu

Predpokladaný demografický vývoj :

Súčasná tendencia úbytku obyvateľstva Slovenska prirodzenou menou bude mať za následok zvyšujúci sa podiel poproduktívneho obyvateľstva ak sa nevytvoria celkové ekonomické, sociálne a vôbec životné podmienky pre zastavenie tohto trendu.

Na základe nasledovnej retrospektívnej analýzy prírastkov obyvateľov prirodzenou menou a migráciou, by bez ovplyvnenia prirodzeného vývoja by sa mohol očakávať regresívny vývoj. Pri naplnení predpokladaných cieľov a úloh navrhovaných týmto územným plánom bude možné predpokladať nasledovný vývoj priemerného ročného prírastku obyvateľov obce.

Tab. č. 2.4.1.2.1 : Prognóza vývoja počtu obyvateľov obce Nitrica na základe analýz a syntéz

Návrh			
Prahový rok	počet obyvateľov	Nárast / úbytok	index rastu
K roku 2006	1 250	-	-
K roku 2020	1 500	+ 250	120,00
K roku 2035	1 600	+ 100	106,66

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov obce bude priamo závislý na vytvorení vhodných a ekonomicky výhodných územno-technických podmienok pre rozvoj výstavby bytov, socio-ekonomických a funkčných podmienok pre možný rozvoj sídla a teda najmä prírastku migráciou.

Vplyvom vývoja migráciou sa očakáva sekundárne zvýšenie rastu populácie prirodzenou menou.

V prípade, ak migračné prírastky obyvateľstva nedosiahnu predpokladané hodnoty v porovnateľnom období do r. 2020, bude potrebné analyzovať takýto stav a riešiť ho, nakoľko je určitým ukazovateľom pripravenosti podmienok pre ďalší rozvoj funkčných zložiek obce za porovnateľné obdobie.

A.2.4.1.3 Prirodzený vývoj obyvateľstva

Po r. 1990 je v SR zaznamenaný všeobecný trend znižovania prirodzených prírastkov obyvateľstva. V Trenčianskom kraji hrubá miera prirodzených prírastkov poklesla od roku 1991 do roku 1995 z 0,44 na 0,10 % a pôrodnosť za rovnaké obdobie z 1,42 na 1,02 %.

V obci Nitrica s malým počtom obyvateľov sú relatívne veľké medziročné rozdiely v počtoch živonarodených a zomrelých. Od roku 1991 vývoj prirodzených prírastkov prakticky stagnoval. Pôrodnosť kolísala od roku 1991 do roku 2006 v rozmedzí od 0,82 do 1,48 %. Absolútna hodnota priemeru za deväťročné obdobie poukazuje prakticky na stagnáciu obyvateľstva v obci prirodzenou menou a možno ho hodnotiť v súčasných podmienkach ako nulový až mierne záporný trend odrážajúci vitálnu štruktúru obyvateľstva.

Vývoj prirodzených prírastkov obyvateľstva obce Nitrica v rokoch 1991 až 2006, tab. č.

A 2.4.1.3.1.:

Ukazovateľ	Rok								
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Živonarodení	16	10	16	15	16	14	10	18	10
Zomrelí	15	9	15	11	18	8	17	15	16
+ Prírastok / - úbytok	+ 1	+ 1	+ 1	+ 4	- 2	+ 6	- 7	+ 3	- 6

pokračovanie , tab. č. A 2.4.1.3.1.

Ukazovateľ	Rok							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Živonarodení	15	8	10	10	7	7	13	
Zomrelí	12	6	11	13	10	9	14	
+ Prírastok / - úbytok	+ 3	+ 2	- 1	- 3	- 3	- 2	- 1	

Celkom za obdobie od rokov 1991 až 2006 činili prírastky 21 obyvateľov a úbytok 25 obyvateľov, z čoho vyplýva, že prirodzené prírastky obyvateľov kolíšu a v celkovom priemere dokonca je vývoj mierne regresívny.

Absolútna hodnota priemeru za pätnásťročné obdobie poukazuje prakticky na stárnutie obyvateľstva v obci prirodzenou menou a možno ho hodnotiť ako negatívny, klesajúci trend odrážajúci vitálnu štruktúru obyvateľstva.

Predpokladaný priemerný medziročný rast počtu obyvateľstva v % z celkového počtu v r. 2006, tab. č. 2.4.1.3.2 :

Za obdobie	V absolútnej hodnote	v %
2006 - 2020	17,86	1,428
2020 - 2035	6,66	0,444

A.2.4.1.4 Migrácia obyvateľstva

Vplyvom rozsiahlej bytovej výstavby pred rokom 1990 v okresnom meste Prievidza, v spádovej obci Dolné Vestenice a v okolitých väčších konvergentných sídlach (Bánovce nad Bebravou, Partizánske, Nováky) kam smeroval pohyb obyvateľstva najmä za prácou a rodinou prejavil aj v obci Uhrovec úbytok obyvateľstva vysťahovaním.

Údaje o pohybe obyvateľstva obce Nitrica v rokoch 1991 až 2006, tab. č. A 2.4.1.4.1. :

Ukazovateľ	Rok							
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Priťahovaní	-	-	-	-	20	19	16	26
Vysťahovaní	-	-	-	-	19	14	27	19
Migračné saldo	- 4	- 5	- 12	- 6	1	+ 5	- 11	+ 7

pokračovanie tab. č. A 2.4.1.4.1. :

Ukazovateľ	Rok							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Priťahovaní	20	36	32	16	26	8	24	11
Vysťahovaní	9	17	32	11	17	18	21	18
Migračné saldo	+ 11	+ 19	0	+ 5	+ 9	- 10	+ 3	- 7

Obrat nenastal ani po roku 1990, až na niektoré roky kedy sa dosiahli kladné hodnoty migračného salda aj v obci Nitrica došlo k úbytku obyvateľstva vysťahovaním. Mierny obrat je zreteľný po roku 1990 až ku kladnej hodnote migračného salda.

Celkom za obdobie od rokov 1991 až 2006 činil prírastok (+) 59 obyvateľov a úbytok (-) 55 obyvateľov, z čoho vyplýva, že za sledované obdobie celkový nárast počtu obyvateľov migráciou činil len (+)4 obyvateľov.

Podobná situácia je aj v susedných vidieckych pôvodne nestrediskových obciach. V bývalej strediskovej obci Dolné Vestenice je migračné saldo záporné a je to jav, ktorý má príčinu jednak v znižovaní počtu pracovných príležitostí a čiastočne i odrazom nepriaznivej koncentrácie obyvateľov v rokoch osemdesiatych vplyvom hromadnej bytovej výstavby (HBV).

Údaje o pohybe obyvateľstva susedných obcí v rokoch 1991 až 1999 a 2001, tab. č. A 7.1.3.3. :

obec	Rok									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2001
Nitrica	- 4	- 5	- 12	- 6	- 2	5	- 11	7	11	-
Dolné Vestenice	60	69	37	28	8	- 12	- 20	- 5	- 12	-
Horné Vestenice	- 14	- 4	- 15	- 7	-14	- 1	0	7	1	-

Navrhovaný vývoj :

Očakáva sa návrat pôvodného obyvateľstva a ich mladých generácií, prilákanie nových obyvateľov vplyvom navrhovaného rozvoja najmä :

- funkcie bývania vytvorením výhodných podmienok pre ich realizáciu na základe kvality prostredia, dobre pripravenej infraštruktúry, stavebných pozemkov za výhodných podmienok,
- vytvorenie nových pracovných príležitostí v oblasti služieb v súvislosti s rozvojom rekreácie, cestovného ruchu a turizmu ale aj navrhovaným rozvojovým podmienkam priemyslu.

Tab. č. 2.4.1.4.3 : Predpokladaný podiel nárastu počtu obyvateľstva migráciou

Za obdobie	abs.	Podiel v %
2006 - 2020	188	75,0
2020 - 2035	30	30,0

A.2.4.1.5 Prognóza vekovej skladby obyvateľstva

Veková štruktúra, najmä porovnanie (podiel) počtu obyvateľov predproduktívneho a poproduktívneho obyvateľstva, poukazuje na nepriaznivý vývoj z hľadiska budúcej jednoduchšej reprodukcie. Index vitality oproti roku 1980 poklesol z hodnoty 140,57 v roku 1991 na 94,44, v roku

1999 na 78,23 a v roku 2001 na hodnotu 68,04, t.j. stále mierne klesal a to znamená, že je hlboko pod hodnotou úrovne reprodukčne priaznivej (100).

Vývoj v okolitých vidieckych obciach je obdobný. Celookresný index vitality v roku 1995 pritom vykazoval napriek všeobecnému trendu starnutia obyvateľstva stále priaznivú hodnotu 132 a do roku 2001 klesol až na hodnotu 100,56, čo je nepriaznivým javom. Mimoriadne priaznivý index vitality dosahuje obec Dolné Vestenice z dôvodov migrácie mladého obyvateľstva z okolia za bývaním od osemdesiatych rokov prakticky až po súčasnosť, dôsledkom čoho sa v súčasnosti prejavuje populačná vlna.

Index vitality je pomer obyvateľov predproduktívneho veku a poproduktívneho veku x 100.

Predproduktívny vek: 0 - 14 rokov

Produktívny vek: 15 - 59 rokov - muži, 15 - 54 rokov - ženy

Poproduktívny vek: 60 rokov a viac - muži, 55 rokov a viac - ženy

Vývoj štruktúry obyvateľstva obce Nitrica v rokoch 1980 až 1995, tab. č. A.2.4.1.5.1. :

Ukazovateľ	Rok					
	1980	1991	1992	1993	1994	1995
Predproduktívny vek	343	255	260	248	226	229
Produktívny vek	770	717	715	713	731	720
Poproduktívny vek	244	270	262	264	262	268
Index vitality	140,57	94,44	99,24	93,94	86,26	85,45

Vývoj štruktúry obyvateľstva obce Nitrica v rokoch 1996 až 1999 a 2001, tab. č. A.2.4.1.5.2. :

Ukazovateľ	Rok				
	1996	1997	1998	1999	2001
Predproduktívny vek	225	216	217	212	198
Produktívny vek	725	723	732	742	755
Poproduktívny vek	278	271	271	271	291
Index vitality	80,93	79,70	80,07	78,23	68,04

Veková štruktúra obyvateľstva podľa vekových kategórií (podiel v %) k 31.12.1999, tab. č. A.2.4.1.5.3. :

Vekové kategórie	Okres Prievidza	Mesto Prievidza	Mesto Nováky	Obec Dolné Vestenice	Obec Nitrica
1	2	3	4	5	6
Predproduktívny vek	19,00	19,76	16,97	23,74	17,31
Produktívny vek	63,37	67,05	60,29	66,19	60,57
Poproduktívny vek	17,63	13,19	22,74	10,07	22,12
Index vitality	107,82	149,82	74,63	235,77	78,23

Veková štruktúra obyvateľstva podľa vekových kategórií (podiel v %) k 26. 5. 2001, tab. č. A.2.4.1.5.4. :

Vekové kategórie	Okres Prievidza	Mesto Prievidza	Mesto Nováky	Obec Dolné Vestenice	Obec Nitrica
1	2	3	4	5	6
Predproduktívny vek	18,0	18,1	16,7	21,7	15,9
Produktívny vek	63,6	67,0	60,3	67,0	60,7
Poproduktívny vek	17,9	14,0	22,7	10,8	23,4
Index vitality	100,56	129,28	73,57	200,93	67,95

Z uvedených údajov vyplýva, že v Uhrovci bola v roku 2001 veková štruktúra obyvateľstva nepriaznivejšia (index vitality 67,95) ako okresný priemer (100,56). Štruktúra populácie je základnou demografickou charakteristikou.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva :

Projekcia vývoja vekovej štruktúry obyvateľov v období navrhovaných etáp je vypracovaná na základe analýz z definitívnych výsledkov sčítania ľudu k 26.05.2001, štatistických údajov obecného úradu o obyvateľstve za obdobie rokov 1991-2006 a v súlade s projekciou celkového vývoja počtu obyvateľov obce.

Predpokladaný vývoj reprodukčného procesu je ukazovateľom vývoja vekového zloženia obyvateľstva. Vývoj bude odrazom vekového zloženia a predpokladaného vývoja prirodzených prírastkov a migračných prírastkov. Súčasný stav so stagnujúcou tendenciou, tak v absolútnych, ako aj relatívnych hodnotách bude možné zmeniť len za predpokladu zvýšenia počtu obyvateľov migráciou s vekovo priaznivou štruktúrou, čím sa vytvoria predpoklady pre následné zvýšenie prirodzených prírastkov. Predpokladá sa, že takýto nárast môže nastať za priaznivých okolností vývoja v návrhovom období s fázovým posunom - populačnou vlnou na konci návrhového obdobia a vo výhľadovom období.

Podľa Projekcie vývoja obyvateľstva je tendencia vekovej štruktúry populácie v celookresnom priemere klesajúca. I napriek tomu sa predpokladá, že priaznivou politikou riadenia rozvoja obce a vytvárania podmienok pre jej naplnenie sa prejaví i vo vývoji vekového zloženia obyvateľov obce.

Prognóza vývoja vekovej štruktúry obyvateľov v návrhovom období, obce Nitrica, podľa základných vekových skupín, tab. č.A.2.4.1.5.5 :

Základná veková skupina	Počet obyvateľov v roku a podiel vekových skupín v %					
	2001	%	2020	%	2035	%
predprodukt. vek	198	15,9	270	18,0	296	18,5
produktívny vek (15-54 resp.59 r.)	755	60,7	900	60,0	944	59,0
poproduktívny vek (55+,60+)	291	23,4	330	22,0	376	23,5
Celkom obyvateľov	1 244	100,0	1500	100,0	1600	100,0

Veková štruktúra ovplyvňuje proces reprodukcie obyvateľstva a je určujúcim faktorom ďalšieho populačného vývoja. Podľa predpokladov na základe naplnenia navrhovaného vývoja sa očakáva, že už do roku 2020 dôjde k zastaveniu a opätovnému zvyšovaniu súčasného poklesu indexu vitality obyvateľstva pod hodnotu 100, keď proces vývoja počtu obyvateľov predproduktívneho veku voči obyvateľom poproduktívneho veku je záporný. Na základe navrhovaných zámerov rozvoja sa predpokladá zmiernenie alebo až zastavenie starnutia obyvateľstva.

Z predpokladaného celkového počtu prognózovaných 1 500 obyvateľov do roku 2020 sa predpokladá že bude v produktívnom veku 900 obyvateľov, čo predstavuje podiel cca 60,0 % z celkového počtu obyvateľov.

A.2.4.1.6 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Podľa údajov zo sčítania v roku 1991 bolo v obci ekonomicky aktívnych 566 obyvateľov (EAO). Čo činí 45,57 % z celkového počtu obyvateľov, a 79,7 % z počtu obyvateľov v produktívnom veku. Z toho bolo 257 žien. Percento ekonomicky aktívnych obyvateľov je priemerné. Mimo obce odchádzalo za prácou 473 obyvateľov (83,6 % z EAO), čo dokazuje, že v obci bolo len 93 (16,4 %) pracovných príležitostí.

Podľa údajov zo sčítania v roku 2001 bolo v obci ekonomicky aktívnych 626 obyvateľov (EAO aj s pracujúcimi dôchodcami). Čo činí 50,32 % z celkového počtu obyvateľov, a 82,9 % z počtu obyvateľov v produktívnom veku. Z toho bolo 351 žien. Percento ekonomicky aktívnych obyvateľov je priemerné. Mimo obce odchádzalo za prácou 377 obyvateľov (60,22 % z EAO), čo dokazuje, že v obci bolo len 249 (39,78 %) pracovných príležitostí.

Štruktúra ekonomicky aktívnych obyvateľov podľa výrobných sektorov, tab. č. A 2.4.1.6.1. :

Ukazovateľ	Rok					
	1980 (sčít.)		1991 (sčít.)		2001 (sčít.)	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
1	2	3	4	5	6	7
Poľnohospodárstvo a lesníctvo	126	19,7	80	14,1	30	4,8
Priemysel	301	47,0	290	51,2	239	38,2
Služby	92	14,4	92	16,3	148	23,6
Ostatné odvetvia	121	18,9	104	18,37	99	15,8
Bez udania odvetví	-	-	-	-	110	17,6
Spolu počet ekon. aktívnych	640	100	566	100	626	100
z toho odchádza do zamestnania					377	60,22
Spolu počet ekon. neaktívnych	717	100	676	100	618	100
Z toho počet EAO s vlastným zdrojom obživy	240	33,5	284	42,0	nezisť.	-

Štruktúra ekonomicky aktívnych podľa pohlavia, MD a zamestnanosti, obec Nitrica, tab. č. 2.4.1.6.2 :

ukazovateľ (EAO)	ekonomická aktivita bývajúcich obyvateľov			
	rok 1991 (sčít.)		rok 2001 (sčít.)	
	abs.	v % z PPO*	abs.	v % z PPO*
1	2	3	4	5
Obyvateľstvo v produktívnom veku	713	57,3	755	60,7
Obyvateľstvo v produktívnom veku	255	20,5	291	23,4
Spolu počet ekonomicky aktívnych	566	45,46	626	50,3
z toho žien	257	nezisť.	290	45,4
z toho mužov	309	nezisť.	336	55,5
z toho pracujúci dôchodcovia	nezistené	-	26	8,9
z toho na materskej dovolenke	nezistené	-	nezistené	-

* PPO – podiel z celkového počtu obyvateľov a podiel z celkového počtu mužov, žien a dôchodcov t.j. obyv. v poprod. veku

Podľa štatistických údajov zo sčítania k roku 2001 z celkového počtu obyvateľov v produktívnom veku bolo 79,5 % obyvateľov ekonomicky aktívnych a z celkového počtu obyvateľov v poproduktívnom veku bolo 8,9 % obyvateľov ekonomicky aktívnych.

Zamestnanosť :

Evidovaná nezamestnanosť v obci k 31.12.1995 predstavovala 47 obyvateľov, z toho 21 žien. K 10.5.2000 bolo v obci evidovaných celkove 94 nezamestnaných obyvateľov čo činí cca 12,7 % podielu z počtu obyvateľov v produktívnom veku, z toho 34 žien. Voľné pracovné miesta na území obce neboli evidované.

K 31. 12. 2005 bolo v obci evidovaných spolu 118 nezamestnaných obyvateľov, z toho 40 žien.

Miera nezamestnanosti priamo súvisí s procesom reštrukturalizácie hospodárstva a každým rokom sa mení. K polroku 1997 bola napr. v okrese Prievidza miera nezamestnanosti 9,8 % . Na nezamestnanosti sa malou mierou podieľalo zrušenie prevádzky krajčírskych dielne (odevnej) v prenajatom objekte bývalej školy. Celkový nárast nezamestnanosti vyvolala nepriaznivá ekonomická situácia okresu a miest, kam smeruje dochádzka za prácou.

Návrh rozvoja :

V zmenených spoločenských podmienkach, neproporčný stav vo vyvážení jednotlivých funkcií a to bývanie, rekreácie a výroby je nevyhovujúci. Tento stav má vplyv i na prosperitu obce vo vzťahu k daňovému systému, na riešenie problematiky pracovných príležitostí a ďalší rozvoj bývanie. Nedostatok pracovných príležitostí v sídle, je príčinou relatívne vysokej odchádzkovosti za prácou mimo sídla, keď vývoj počtu pracovných príležitostí nesledoval nárast počtu obyvateľov. Ďalším podstatným dôvodom úbytku obyvateľov sú aj nedostatočné podmienky pre riešenie možnosti

a uspokojovanie funkcie bývania. Navrhuje sa vytvorenie nových pracovných príležitostí prepokrytie odchádzkovosti, navrhovaného nárastu obyvateľstva i pre okolité obce.

Navrhované pracovné príležitosti v rozvojových lokalitách, obec Nitrica, tab. č. 2.4.1.6.4 :

Etapa	FPB	Funkčné plochy vybavenosti a rekreácie			
		typ	výmera	počet prac. pril. na 1 ha	počet prac.príl.
NO	1	vybavenosť		100	0
		rekreácia	1,7	10	17
NO	2	vybavenosť	2,95	10	30
		rekreácia		20	0
		rekreácia		20	0
NO	14	vybavenosť		100	0
		rekreácia	5,22	5	26
NO	16	vybavenosť		100	0
		rekreácia	5,73	2	11
VO	18	vybavenosť		100	0
		rekreácia	57,44	0,1	6
NO	19	vybavenosť	2,00	10	20
		rekreácia	1,52	10	15
		SPOLU			125
	z toho	návrhové obd.			119
	z toho	výhľadové obd.			6
Etapa	FPB	Funkčné plochy priemyslu			
		typ	výmera	počet prac.na 1ha	počet prac.príl.
NO	8	výroba	4,63	50	232
		OVP		50	0
NO	9	výroba	4,98	50	249
		OVP		50	0
VO	10	výroba	7,74	50	387
		OVP		50	0
NO	20	výroba		50	0
		OVP	2,13	10	21
		SPOLU			889
	z toho	návrhové obd.			502
	z toho	návrhové obd.			387

Regulatívny demografického rozvoja

- uvažovať s nárastom počtu obyvateľov obce zo súčasných cca 1244 obyvateľov na cca 1 500 obyvateľov v návrhovom období k roku 2020 a na udržanie počtu cca 1 600 obyvateľov vo výhľadovom období k roku 2035.(T)
- vytvárať podmienky pre nárast počtu obyvateľov migráciou do obce, ktorá bude závislá na podmienkach pre lokalizáciu a kvalitu individuálneho bývania, rozvoj strediska CR a čiastočne aj hospodárskej základe sídla a jeho záujmového územia a na možnostiach a rozsahu rekreačných aktivít,(T)
- vytvárať podmienky pre udržanie prípadne nárast počtu obyvateľov v produktívnom veku ako zdroja pracovných síl, (T)
- riešiť možnosti vytvárania nových pracovných príležitostí pre nové zdroje pracovných síl, (K,T)

A.2.5. NÁVRH URBANISTICKEJ ŠTRUKTÚRY A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

A.2.5.1. Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce

Súčasný stav urbanistickej štruktúry obce sa vyformoval rozvojom pôvodného osídlenia oboch obcí.

Pôvodná obec Račice z hľadiska urbanistickej štruktúry patrí k typom obcí s nepravou vretenovitou zástavbou. Z 19. stor.

Pôvodná obec Dvorníky nad Nitricou z hľadiska urbanistickej štruktúry patrí k typom obcí s ulicovou zástavbou, domy sú orientované štítom na cestu.

Organizmus obcí sa rozrástol východo - západným smerom pričom Dvorníky sa prakticky výlučne rozrastali pozdĺž pôvodnej cesty, ktorá je dnes v časti úseku hlavnou zokruhovanou cestou s prístupom do obce. Račice pri vretenovom – radiálnom usporiadaní sa rozrastali v období po II. svetovej vojne po súčasnosť čiastočne severným ale i juhovýchodným smerom k úpätiam Drieňového vrchu. Postupne prerastaním obcí sa dotvoril terajší charakter sídla, dve ťažiskové polohy sa nachádzajú v strede štruktúr, pričom súčasné administratívno-kultúrne centrum sa vyvinulo v ťažisku Dvorníkov. Urbánna štruktúra v okolí jadra má charakter rastlej reťazovej uličnej zástavby. Funkčno-priestorová os je viazaná na existujúcu komunikáciu vo východno-západnom smere.

Rozvoj novej zástavby časti sídla Dvorníky čiastočne smeroval aj juhozápadným a južným smerom, formou individuálneho bývania charakteru samostatných - odtrhnutých častí. Pôvodný charakter obce zostal už zachovaný v ucelených fragmentoch. Rozvojom v poslednom storočí druhého tisícročia, ktorý bol v období socializmu tj. 1945 až 1989 obmedzovaný z dôvodov zaradenia obce medzi nestrediskové bez podpory bývania štátom oproti strediskovým obciam nedošlo k zásadným formálnym a štrukturálnym zmenám.

Centrum obce nie je dostatočne jasne definované hmotovou a priestorovou štruktúrou. Stav štruktúry stavebno-technický je dobrý, kompozične nie je optimálny. Chýbajú zásady zástavby, priestorového a dopravného usporiadania, ukončenia, alebo pokračovania kompozície severným smerom a koncepcná väzba na novšiu individuálnu bytovú zástavbu.

Sídlo s ohľadom na jeho veľkosť nie je členené na urbanistické obvody.

Prevažujúcou funkciou sídla je funkcia bývania individuálneho charakteru premiešaná s funkciami vybavenosti. Celok charakterizuje jedno a dvojpodlažná uličná zástavba rodinných domov. Túto zástavbu charakterizujú jedno a dvojpodlažné rodinné domy s kompozíciou priestorového rozloženia objektov.

Stav štruktúry v jadrových polohách pôvodných obcí je veľmi nepriaznivý a v časti vretenovej zástavby Račíc aj so zložitými majetkovoprávnymi, funkčno-prevádzkovými a priestorovými vzťahmi. Stavebno-technický stav objektov novej zástavby povojnovej je prevažne dobrý. Pomernú časť zástavby tvoria objekty postupne prestavované a postavené v období medzi r.1945 a 1990. Architektonické riešenia týchto objektov nesú prejav príslušnej doby a sú rozmanitých ale pritom v kompozičnom usporiadaní prevažne jednotných foriem. Prevláda charakter jednopodlažných podpivničených objektov zastrešených sedlovou strechou. Nová zástavba po roku 1990 je dynamickejšia invenčnejšia, ale žiaľ často kompozične nevyvážené a nevhodne riešená a negujúca pôvodnú hmotovo-priestorovú štruktúru.

Staršia časť zástavby sa nachádza v jadrách osídlení. Nachádzajú sa tu pôvodné prízemné obytné objekty rodinných domov s hospodárskymi stavbami a zapustenými pivnicami. Reprezentujú ju domy jednotraktové murované často z nepálenej hliny, omietnuté a zastrešené krovom s najčastejšie s valbovou alebo zriedka sedlovou strechou a škridlovou krytinou.

V okrajových častiach v Dvorníkoch paralelne s pôvodnou komunikáciou v južnej časti sídla, v Račiciach kolmo na pôvodnú rozvetvenú komunikačnú štruktúru sa nachádza novšia výstavba prevažne dobrej architektonickej i stavebno-technickej kvality založená uličným priamym líniovým systémom. Okrem toho sa častejšie najmä v súčasnosti pri nedostatku pripravenosti nových stavebných pozemkov využívajú voľné prieluky pre novú výstavbu.

Výstavba v obci prebiehala doteraz živelne i napriek tomu, že bol vypracovaný koncept územného plánu obce v roku 1971, bez koncepcie čo je poznať na stave štruktúry pôvodnej zástavby i časti obce komponovanej novou zástavbou s uličným systémom naviazaným na hlavnú prístupovú komunikáciu.

Intenzita funkčného využitia je priemerná veľkosti a charakteru sídla, v časti rastlej štruktúry nie je optimálna.

Neorganizovaná rastlá štruktúra spôsobila vznik bodových závad, zúžení priestorových problémov v trase komunikácie III. triedy a následnú bodové funkčné závady komunikačného systému.

V sídle nie je riešená statická doprava, absentuje najmä v hlavných verejných priestoroch centier a cintorína.

V zmenených spoločenských podmienkach, neproporčný stav vo vyvážení jednotlivých funkcií a to bývania, rekreácie a výroby je nevyhovujúci. Tento stav má vplyv i na prosperitu obce vo vzťahu k daňovému systému, na riešenie problematiky pracovných príležitostí a ďalší rozvoj bývania. Nedostatok pracovných príležitostí v sídle, je príčinou vysokej dochádzkovosti za prácou mimo sídla, keď vývoj počtu pracovných príležitostí nesledoval nárast počtu obyvateľov. Ďalším podstatným dôvodom na obstaranie územného plánu sú potreby riešenia bývania.

Obec definovala potrebu riešiť tento nepriaznivý stav územnou a technickou prípravou rozvojových plôch, vhodných pre rozvoj všetkých funkcií.

Predpokladom pre pristúpenie k riešeniu územného plánu obce, bolo rozhodnutie obecného zastupiteľstva v Nitrici na základe :

- prioritného riešenia koncepčného nástroja riadeného rozvoja Obce
- uspokojenia reálnych potrieb obyvateľov obce na riešenie lokalizácie ďalšej individuálnej bytovej výstavby, ktorá by pokrývala aj možnosti riešenia pre záujem vylepšenia obložnosti bytov, vytvorenie podmienok pre bývanie, aby nedochádzalo k úbytku obyvateľov migráciou a stratégia získania nových obyvateľov migráciou pre potenciálnych záujemcov.
- potreby rozvinutia a riešenia a podmienok pre racionálne využitie potenciálu Obce pre orientáciu na funkciu rekreačnú v spojitosti s agroturistikou, poznávaciu a tiež riešenie podmienok pre drobné remeselnícke výrobné zázemia, vzhľadom na zamestnanosť obyvateľov sídla a príjmy obce vo vzťahu k daňovému systému.
- potreby zabezpečenia infraštruktúry,

Prevažujúcou funkciou sídla je funkcia bývania individuálneho charakteru premiešaná s funkciami vybavenosti. Celok charakterizuje uličná zástavba rodinných domov. Túto zástavbu charakterizujú jedno a dvojpodlažné rodinné domy s kompozíciou priestorového rozloženia objektov.

Stavebno-technický stav objektov novej zástavby povojnového obdobia je prevažne dobrý. Pomernú časť zástavby tvoria objekty postupne prestavované a novopostavené v období medzi r.1945 a 1990. Architektonické riešenia týchto objektov nesú prejav príslušnej doby a sú rozmanitých ale pritom v kompozičnom usporiadaní prevažne jednotných foriem. Prevláda charakter jednopodlažných rodinných domov s obytným podkrovím, podpivničených, zastrešených sedlovou strechou.

Nová zástavba po roku 1990 je dynamickejšia invenčnejšia, ale žiaľ často kompozične nevyvážene a nevhodne riešená a negujúca charakter hmotovo-priestorovej štruktúry a výrazových prvkov tradičnej pôvodnej zástavby.

Staršia časť zástavby sa nachádza v jadre osídlenia. Nachádzajú sa tu pôvodné prízemné obytné objekty rodinných domov s hospodárskymi stavbami. Reprezentujú ju často domy v jadre radové mestského typu s uličnou radovou štruktúrou. domy jedno a viactraktové murované omietnuté s prvkami plasticity fasád lizénami, šambránami a inými architektonickými prvkami, bohatšími uličnými fasádami. Objekty sú zastrešené krovom najčastejšie so sedlovou, zriedka valbovou strechou a tvrdou pálenou škridlovou krytinou.

V sídle okrem priestoru pred Obecným domom (dom kultúry) nie je koncepčne riešená statická doprava, absentuje najmä v hlavných verejných priestoroch centra a cintorína.

V zmenených spoločenských podmienkach, neproporčný stav vo vyvážení jednotlivých funkcií a to bývania, rekreácie a výroby je nevyhovujúci. Tento stav má vplyv i na prosperitu obce vo vzťahu k daňovému systému, na riešenie problematiky pracovných príležitostí a ďalší rozvoj bývania.

Nedostatok pracovných príležitostí v sídle, je príčinou relatívne vysokej odchádzkovosti za prácou mimo sídla, keď vývoj počtu pracovných príležitostí nesledoval nárast počtu obyvateľov. Ďalším podstatným dôvodom úbytku obyvateľov sú aj nedostatočné podmienky pre riešenie možnosti a uspokojovanie funkcie bývania.

Potrebné je definovanie riešenia nepriaznivého stavu rozvojových podmienok územnoplánovacou a následne územnou a technickou prípravou rozvojových plôch, vhodných pre rozvoj jednotlivých funkcií v rámci obce.

Regulatívy :

- a) prioritného riešenia koncepčného urbanistického riešenia rozvojových území územnoplánovacím podkladom, (K,S,T)
- b) riešenie reálnych potrieb obyvateľov obce na lokalizácie ďalšej individuálnej bytovej výstavby, s pokrítím aj možnosti riešenia vylepšenia obložnosti bytov a migrácie pre záujemcov obce ale aj regiónu, (K,S,D,T)
- c) riešenia podmienok pre racionálne využitie potenciálu Obce pre orientáciu na funkciu bývania a rekreácie v spojitosti s agroturistikou, poznávaciu a tiež riešenie podmienok pre drobné remeselnícke výrobné zázemia, vzhľadom na zamestnanosť obyvateľov obce, (K,S,D,T)
- d) zabezpečenie podmienok a rozvoja potrebnej infraštruktúry, v nadväznosti na navrhovaný rozvoj. (T)

A.2.5.2. Zásady ochrany a využitia kultúrnohistorických a prírodných hodnôt

V riešenom území, t.z. katastrálnom území obce sa nachádzajú tri pamiatky zapísané v ústrednom zozname kultúrnych pamiatok Slovenskej republiky, objekty evidované v súpise pamiatok na Slovensku :

V riešenom území sú evidované nasledovné národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. tab.č. 2.5.2.1.

číslo v ÚZPF	druh NKP	názov, pomenovanie, označenie
1	2	3
846 / 0	kaplnka	Sedembolestnej Panny Márie
1 755 / 0	dom ľudový	č.popis. 462
2 164 / 1	archeologická lokalita- hradisko	Hradisko

ÚZKP č. 846 / 0, vyhlásená 31.10.1963 - kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, k.ú. Dvorníky nad Nitricou p.č. 166 popis č. 487 (Súčasť parcely vymedzujúcej komunikáciu. V evidenčnom liste aktualizácie KP z 22.5.1987 je disproporcia, uvádza sa jeho miesto v časti obce Račice na p.č. 76 / 2. Na tomto mieste sa nachádza kaplnka neogotická z r. 1919 popisovaná i v Súpise pamiatok....) Vlastník – Cirkev Rímskokatolícka, RK farský úrad Horné Vestenice.

Charakteristika - malá hlinená ľudová stavba blokového charakteru s predstavovaným portikom, v štíte ktorého je ľudová plastika Piety. Stlačená archivolta portika dosadá na dva masívne hlinené stĺpy. Na štíte je klasicistický podstrešný zuborezový vlys.

ÚZKP č. 1 755 / 0, vyhlásená 31.10.1963 – dom ľudový – murovaný, k.ú. Dvorníky nad Nitricou p.č. 173, č.popis. 462, vlastník Šušňová Hedva, Nitrica 335.

Charakteristika - Murovaný dom staršieho dáta, prestavaný v r. 1916. Trojpriestorový s miestnosťami radenými za sebou, s murovanou suterénnou komorou a zrubovou maštálou. Tri prestavbe pristavaný gang a špajza. Stropy drevené trámové s prekladaným záklopom. Krov hambáľkový, strecha valbová so škridlou (predtým slamená krytina).

ÚZKP č. 2 164 / 1, vyhlásená 31.12.1967 – archeologická lokalita - Hradisko, k.ú. Račice. Hradisko nachádzajúce sa v katastrálnom území Račice sídlo ľudu púchovskej kultúry. Severne od obce na kóte 383 m leží Hradisko, nad Račicami na dolomitickom ostrohu s vyvýšenou akropolou. Od ostatného hrebeňa je oddelené úzkym zníženým sedlom a priamo tri sedle sa nachádza akropola, brániac svojou polohou prístup do hradištného priestoru. Hrdlo je uzavreté dvojítm valom. Hradisko je chránené valom od východu a severu. Vstup je možný z východnej strany. Povrch činí 52,5 m².

Okrem týchto kultúrnych pamiatok historickým a kultúrnym dedičstvom obce sú charakteristické urbanistické štruktúry pôvodných obcí, ulicovej a vretenovej zástavby, zachovaná charakteristická ľudová architektúra.

Obec Račice z hľadiska urbanistickej štruktúry patrí k typom obcí s nepravou vretenovitou zástavbou. Z 19. stor. pochádzajú murované omazané a obielené domy.

Obec Dvorníky nad Nitricou z hľadiska urbanistickej štruktúry patrí k typom obcí s ulicovou zástavbou, domy sú orientované štítom na cestu.

Pôvodné drevené chatrče sa nezachovali. Zástavbu z konca 19. stor. tvoria domy typu ľudovej trojpriestorovej murovanej architektúry, stavanej na vyvýšenom sokli.

Ľudová architektúra - Pôvodné domy boli drevené, steny domu boli z hradov, strop tvoril povalnice (drúčky len z vnútornej strany opracované – neskôr nahradené z vnútornej strany opracovanými doskami). Dosky od povaly boli zanesené surovou tehlou a vyrovnané hlinou. Neskôr dosky na strope z vnútornej strany boli obité rákosím, drôtom a potreté riedkym vápnom. K ďalším pôvodným domom patria i domy z nepálenej tehly so spojivom hlina a plevy (hlina bola z vlastných zdrojov z priestorov Močelník – pri tehelni). Podlaha v domoch bola spočiatku hlinená, neskoršie v nej do piesku osádzali drevené brvná, na ktoré pribíjali dosky, zhora ohobľované a ošetrované náterom. Pôvodná slamená strecha sa robila zo snopov ražnej slamy (tzv. šupky), viazané o drúčky klasom dole. Na štíte boli položené drevené drúčky, z obidvoch strán zaťažené tzv. dreveným koňom. Všetky domy boli stavané na spôsob roľníckej usadlosti. Trojpriestorové dispozície s pôvodnými dvojsovými fasádami, v pitvore otvorené ohnisko. Trámové stropné konštrukcie. Valbové strechy (domy č.10 z 2. pol. 19. stor. a č. 110). Domy z 1. pol. 20. stor. nadväzujú na starú dispozíciu, po r. 1945 sú domy so štvorcovým pôdorysom.

V časti obce Dvorníky nad Nitricou zástavbu z konca 19. stor. tvoria domy typu ľudovej trojpriestorovej murovanej architektúry, stavanej na vyvýšenom sokli.

Dom č. 46 omazaný a obielený, krytý sedlovou strechou. Do pivnice vedie polkruhový predstavaný vchod na spôsob výpustku. Sýpky boli murované so zvýšeným polposchodím, osvetleným malými oknami, omazané, obielené, s farebným lizénovým orámovaním. Dodnes sa zachovali budovy sušiarňí.

Medzi ďalšie významné a hodnotné kultúrne a architektonické pamiatky diela je možné zahrnúť:

V Dvorníkoch -

- Na cintoríne kaplnka sv. Jozefa, neogotická z konca 19. stor., vnútorné zariadenie z čias stavby objektu.

- Prícestná socha sv. Jána Nepomuckého, baroková z r. 1793.

- Cestný kamenný kríž (krucifix) z r. 1799, ktorý dali postaviť dolnozemeckí kupci.

- Pamätník padlých v II. svetovej vojne - pri budove obecného úradu.

- Budova bývalej školy

V Račiciach -

- kaplnka zasvätená Božskému Srdcu Ježišovmu, ktorú dali postaviť v r. 1919 Michal Šramka s manželkou Karolínou na pamiatku svojich dvoch synov padlých vo svetovej vojne na ruskom bojisku. Kaplnka je obdĺžnikového pôdorysu s rovným uzáverom a vstavanou vežou, neogotická, priestory zaklenuté stlačenými pruskými a krížovými klenbami. Vnútorné zariadenie neogotické z 20. stor.

- kamenný kríž pri reštaurácii Solec.

- kovový kríž z roku 1999 na kopci Plieška.

- Budova bývalej školy

Vhodné by bolo prinavrátenie pôvodného charakteru vodných tokov v obci, najmä Račického potoka, obnova funkcie prameňov, zachovanie tradícií pálenice, kováčskej dielne prípadne iných bývalých remeselných aktivít v obci a vhodnými aktivitami i podnikateľskými ich podporovať a udržiavať v prevádzke ako technické pamiatky.

Objektom verejného záujmu je a predmetom zvýšeného záujmu a výberu by mala byť zamýšľaná a pripravovaná výstavba nového kostola.

Ochrana kultúrnych pamiatok sa uplatňuje v súlade so zákonom NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

V jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi je potrebné splniť nasledovné podmienky:

1. Stavebník, investor stavieb vyžadujúcich si zemné práce si od Krajského pamiatkového úradu Trenčín v stupni územného konania vyžiada (v zmysle stavebného zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku – stavebný zákon) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických lokalít. V prípade archeologického výskumu Krajský pamiatkový úrad Trenčín vydá rozhodnutie po predchádzajúcom vyjadrení archeologického ústavu SAV v Nitre v súlade s § 39 ods. 3 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

2. V prípade zistenia nálezov je potrebné postupovať podľa § 40 ods. 2 a 3 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a § 127 stavebného zákona.

Príslušným orgánom ochrany pamiatok v riešenom území je Krajský pamiatkový úrad Trenčín.

Zásady ochrany prírodných hodnôt stanovuje príslušná legislatíva pre jednotlivé vyhlásené chránené prvky prírody a chránené územia, bližšie špecifikované v kapitole A.2.9.2. Ochrana prírody a krajiny.

A.2.6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

Základnou filozofiou smerovania rozvoja obce pre návrhové obdobie bude popri prioritnej funkcii bývania vytváranie podmienok pre rozvoj strategických turistických a rekreačných funkcií.

Prevažujúcou funkčnou náplňou sídla je funkcia bývania individuálneho charakteru s možnosťou doplnenia o funkcie prípustné, funkcia vybavenosti a rekreácie.

Definícia charakteristiky funkčných území pre navrhované rozvojové lokality :

Funkčné územia bývania, t.j. obytné územia a zmiešané územia využitím disponibilných území v rámci zastavaného územia obce a mimo zastavaného územia, v rámci existujúcej zástavby dostavbou prelúk, a intenzifikáciou využitia územia formou prístavieb a nadstavieb. Forma bývania sa člení na individuálnu a hromadnú. (ich určenie je predmetom regulatívov)

Funkčné územia pre vybavenosť sa vymedzujú v rámci zastavaného územia v obytnom alebo zmiešanom funkčnom území formou využitia disponibilných plôch. Umiestňujú sa spravidla v ťažisku navrhovaného obytného územia, vo väzbe na založenú funkciu vybavenosti a v prechodovej zóne medzi obytným územím a výrobným územím. V rámci vyššej vybavenosti pre potreby regionálneho významu sa navrhujú v zmiešaných územiach s funkciou rekreácie a cestovného ruchu.

Funkčné územie pre výrobu sa na základe kritérií – regulatívov vhodnosti druhu priemyslu rieši prevažne na najprísnejších zásadách a kritériách vhodnosti vzhľadom na jej charakter a možné vplyvy na životné prostredie a ekológiu umiestňujú v území okrajovom vo vzťahu k sídlu, dopravne optimálne prístupnom, v optimálnom vzťahu ku klimatickým, ekologickým podmienkam, podmienkam životného prostredia a k základným funkčným zložkám, najmä funkcii bývania a vybavenosti, rekreácie tak aby nedochádzalo k vzájomnej kolízii najmä z hygienického, ekologického a bezpečnostného hľadiska. Navrhujú sa v obci Nitrica pozdĺž severnej strany cesty I/50 v rozsahu charakteru nezávadného, na surovinové zdroje a dopravné kapacity nenáročného prevažne ľahkého priemyslu a skladových hospodárstiev. v nadväznosti na existujúcu dopravnú infraštruktúru a funkčné územie poľnohospodárskej výroby a na konvergentnú polohu pre umiestnenie technického zázemia obce.

Funkčné územie pre rekreáciu a šport s doplnkovou funkciou vybavenosti sa vymedzuje v atraktívnom území s prírodnou scenériou v dostatočnej izolovanosti od obytného a výrobného územia a vo väzbe na prírodné prostredie a neurbanizované a nedotknuté územie. Funkčné územie sa člení na intenzívne a extenzívne. Intenzívne územie t.j. s intenzívnym využitím pre objekty a zariadenia slúžiace pre predmetné funkcie a dopravno-technické zázemie. Extenzívne územie tvorí prevažne voľná krajina primárna alebo sekundárna s krajinárskymi úpravami a s lokalizáciou určitých aktivít prevažne športového a oddychového charakteru nenásilnou formou rešpektujúcou prírodné prostredie. (chodníky, náučné trasy, cykloturistické trasy, ohnivká účelovej vybavenosti, golfové ihriská, a pod.) Pre obec Nitrica sa navrhuje vytvoriť reťazec územných aktivít extenzívneho charakteru s ohnivkami intenzívneho územia využitím celého pásma prírodného územia od JV až po JZ v kontakte so zastavaným územím.

Lokalizácia predpokladá optimálnu polohu jednotlivých funkcií vo vzájomnom vzťahu a k sídlu, ako aj väzbu na jestvujúce funkčno-prevádzkové vzťahy a technickú infraštruktúru. Z urbanistického hľadiska sa riešením vytvára podmieňujúci centrotvorný princíp konvergentnej zástavby. V riešení sú

zohľadnené optimálne vzájomné vzťahy medzi jednotlivými funkciami a potrebné prechodové pásma alebo ochranné pásma funkčných zón, ktoré musia byť detailne špecifikované až v následnej územnej a investičnej príprave.

V úrovni regulácie územia sú navrhnuté adekvátne regulačné prvky. Podrobnejšia regulácia musí byť definovaná počas následnej investičnej prípravy a vyplynie z aktuálnych potrieb v reálnom časovom období, na úrovni projektov jednotlivých rozvojových priestorov so zodpovedajúcimi regulačnými princípmi.

Regulatívami sú definované pravidlá priestorového usporiadania zástavby s možnosťou ich variability.

- časový horizont strednodobý, dlhodobý - intenzifikačná dostavba na disponibilných plochách so zámerom vytvorenia polyfunkčného obytného prostredia, prevádzkové dotváranie a estetizácia verejných uličných a poloverejných obytných priestorov.
- časový horizont krátkodobý, strednodobý, dlhodobý - riešenie lokalizácie novej obytnej výstavby, základnej občianskej vybavenosti a technickej infraštruktúry.

V zmysle vyhlášky č. 55 / 2001 Z.z. sú základné charakteristiky funkčných území vymedzené v § 12 ods. 9 až 14.

V rámci podrobných vymedzení sa stanovujú nasledovné zásady funkčného využívania :

Prevažujúca funkcia v území – obytná :

V priestore vyčlenenom pre funkciu bývania sú prípustné doplnkové funkcie v území :

- komerčná vybavenosť
- nekomerčná vybavenosť
- dopravné zariadenia lokálneho významu

Podmienečne prípustné funkcie v území :

- chov vybraných druhov hospodárskych zvierat určený VZN,
- chov exotického vtáctva a zvierat určený VZN na základe individuálneho posúdenia a stanoviska hygienika

Neprípustné funkcie v území

- výrobné aktivity (okrem drobných aktivít remeselnej výroby)
- chov hospodárskych zvierat pre komerčné účely

Neprípustné aktivity v území

- výsadba vyššej (vzrastlej) zelene mimo pôvodnú vegetačnú druhovú skladbu

V zmiešanom území funkcie bývania a rekreácie sú prípustné doplnkové funkcie v území :

- komerčná vybavenosť
- nekomerčná vybavenosť

Podmienečne prípustné funkcie v území :

- chov vybraných druhov hospodárskych zvierat určený VZN,
- chov exotického vtáctva a zvierat určený VZN na základe individuálneho posúdenia a stanoviska hygienika

Neprípustné funkcie v území :

- výrobné aktivity
- chov hospodárskych zvierat pre komerčné účely

Neprípustné aktivity v území

- výsadba vyššej (vzrastlej) zelene mimo určenú druhovú skladbu

V priestore vyčlenenom pre funkciu výroby sú prípustné doplnkové funkcie v území :

- komerčná vybavenosť
- nekomerčná vybavenosť
- dopravné zariadenia lokálneho významu

Neprípustné funkcie v území :

- bývanie trvalého charakteru (okrem príležitostného a účelového ubytovania)
- rekreácia
- chov hospodárskych zvierat

Vymedzenie verejnoprospešnej vybavenosti.

Obec vo svojom záujme vymedzuje polohy svojich priorít v časovom slede, ktoré možno chápať ako intervenčné zásahy. Nástrojom pre túto činnosť sú VZN (všeobecne záväzné nariadenia), ktorých schválením sa vytvárajú predpoklady pre usmerňovanie investičných aktivít obce.

Z hľadiska vytvárania optimálnej a vyrovnanej organizácie štruktúry sa navrhuje nasledovná verejnoprospešná vybavenosť :

- a) stavby pre verejnoprospešné služby (vybavenosť školská, sociálnej pomoci, zdravotnícka, požiarna, hygieny, telesnej výchovy, civilnej ochrany, kultúry, nekomerčných služieb, verejnej administratívy – správy a riadenia)
- b) verejné komunikácie, cesty a trate (automobilové, pešie, železničné a pre iné druhy dopravy)
- c) trasy technickej infraštruktúry

Vo fáze návrhu jednotlivých objektov je potrebné rešpektovať všeobecne záväzné predpisy (stavebný zákon v platnom znení vrátane vykonávacích vyhlášok, príslušné STN a príslušné VZN obce). V návrhu sú vymedzené územia s odporúčaním overenia a rozpracovania detailnejšieho koncepčného riešenia jednotlivých lokalít nadväzne v rámci podrobnejšej predprojektovej dokumentácie a až následne riešenia projektovej prípravy nových lokalít zástavby.

A.2.6.1. Základná koncepcia územia (zásady priestorového usporiadania a funkčného využívania územia)

V rámci § 12 ods. 9 až 14 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. sú definované jednotlivé funkčné územia. V základnom členení v riešenom území sú definované nasledovné funkčné územia a navrhované regulatívy funkčného využitia územia.

Obytné územie pre individuálne formy bývania :

Hustota obývanosti územia ..... 90 – 150 obyv / ha
 Zastavanosť územia ..... do 50 %
 Max. výška zástavby ..... dve nadzemné podlažia a zastrešenie s možnosťou zobytnenia podkrovia pričom, konštrukčná výška podlažia nepresiahne 3,2 m
 Maximálna výška zástavby ..... 12 m nad úrovňou prislúchajúceho terénu
 Min. plocha zelene ..... 50 %

Obytné územie pre hromadné formy bývania :

Hustota obývanosti územia ..... 150 – 210 obyv / ha
 Zastavanosť územia ..... do 60 %
 Max. výška zástavby ..... tri nadzemné podlažia a zastrešenie s možnosťou zobytnenia podkrovia, pričom konštrukčná výška podlažia nepresiahne 3,0 m
 Maximálna výška zástavby ..... 12 m nad úrovňou prislúchajúceho terénu
 Min. plocha zelene ..... 40 %

Zmiešané územie (s prevažne mestskou štruktúrou) pre bývanie a vybavenosť :

Hustota obývanosti územia ..... neurčuje sa
 Zastavanosť územia ..... do 70 %
 Max. výška zástavby ..... tri nadzemné podlažia a zastrešenie s možnosťou zobytnenia podkrovia pričom konštrukčná výška obytného podlažia nepresiahne 3,0 m a vybavenosti * 4,2 (* okrem výnimiek)
 Maximálna výška zástavby ..... 12 m nad úrovňou prislúchajúceho terénu
 Min. plocha zelene ..... 30 %
 Max. podlažná plocha vybavenosti .... pre jednotlivé lokality individuálne určené (viď tab.....)

Výrobné územie pre priemyselnú a poľnohospodársku výrobu vrátane územia pre technickú infraštruktúru :

Zastavanosť územia ..... od 50 do 80 %
 Max. výška zástavby ..... dve nadzemné podlažia a zastrešenie
 Maximálna výška zástavby ..... 12 m nad úrovňou prislúchajúceho terénu
 Min. plocha zelene ..... 20 %

Rekreačné územie pre turizmus, vybavenosť , šport a ich zmiešané funkcie :

Hustota obývanosti územia ..... neurčuje sa
 Zastavanosť územia ..... do 40 %
 Max. výška zástavby ..... tri nadzemné podlažia a zastrešenie s možnosťou zobytnenia podkrovia pričom konštrukčná výška obytného podlažia nepresiahne 3,0 m a vybavenosti * 4,2 (* okrem výnimiek)
 Maximálna výška zástavby ..... 12 m nad úrovňou prislúchajúceho terénu
 Min. plocha zelene ..... 50 %
 Max. podlažná plocha vybavenosti .... pre jednotlivé lokality individuálne určené (viď tab.....)

Poznámka :

Zastavanosťou územia sa rozumie čistá plocha zastavaná objektami príslušnej funkcie, bývania, vybavenosti, výroby, rekreácie, športu, vrátane plôch potrebných pre zariadenia technickej infraštruktúry a dopravy.

A.2.7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE**A.2.7.1. Bývanie**

Funkcia bývania je v obci zastúpená prevažne zástavbou rodinných domov. Na základe výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov v rokoch 1970, 1980, 1991 a 2001 je vývoj stavu domového fondu na území obce nasledovný, tab. č. A 2.7.1.1. :

Ukazovateľ	Rok			
	1970	1980	1991	2001
Trvale obývané byty	356	384	363	376

Podobne ako počet obyvateľov, aj počet domov v období po roku 1980 v dôsledku starnutia a odchodu obyvateľov do miest začal klesať k r. 1991 o 13 % a k roku 2001 dochádza k opätovnému nárastu o 10 domov, čo je 2,75 % nárast počtu bytov.

Vývoj domového a bytového fondu podľa údajov zo sčítania v r. 1991 a 2001, tab. č. A 2.7.1.2. :

Ukazovateľ	K 03.03.roku 1991		K 26.05.roku 2001	
	abs.	v %	abs.	v %
1	2	3	4	5
Domy celkom	425	100,00	440	100,00
Trvale obývané domy spolu	348	81,88	356	80,91
- z toho trvale obývané rodinné domy	345	99,10	352	80,00
neobývané domy	77	18,11	83	18,86
Byty celkom	442	100,00	460	100
Trvale obývané byty spolu	363	82,13	376	81,74
- z toho v rodinných domoch	nezisť.	-	358	77,83
Neobývané byty	79	17,87	83	18,04

Z uvedeného vyplýva zvyšujúci sa podiel neobývaných rodinných domov. Príčinou je pravdepodobne vek a nevyhovujúci štandard, ale aj zmeny funkčného využitia. V štatistike k roku 2001 sa uvádza v 66 prípadoch „neobývané z iných dôvodov“.

Rozvoj bytovej výstavby v povojnových rokoch 1946 až 1970 bol najintenzívnejší. V období medzi 1970 až 1991 na základe štatistických údajov pribudlo len sedem (7!) trvale obývaných bytových jednotiek aj napriek tomu, že v tomto období bolo postavených 108 rodinných domov.

K sčítaniu v r. 2001 bolo v sídle 45 rodinných domov trvale obývaných, ktoré boli postavené pred rokom 1945.

Až 46 % bytového fondu sa postavilo v období rokov 1945 až 1970, čo je dosť závažný údaj z hľadiska potreby obnovy. Domový fond v obci je relatívne vyhovujúci, v roku 1991 bol priemerný vek domového fondu 30,9 rokov, v roku 2001 bol priemerný vek domového fondu 36 rokov. V bytových domov v roku 2001 bolo 17 obývaných bytov.

Veľkostná štruktúra bytov v r. 2001 je hodnotená podľa izbovosti, tab. č. A 2.7.1.3.. :

Ukazovateľ	Počet bytov	
	abs.	v %
1 obytná miestnosť	8	2,1
2 izby	53	14,1
3 izby	119	31,6
4 izby	84	22,3
5 a viac izieb	112	29,8

Úroveň bývania (v porovnaní s okresom), tab. č. A 2.7.1.4.. :

Územný celok	Priemerná obytná plocha na 1 byt v m ²	Priem. počet obyvateľov na 1 byt	% bytov pripoj. na verej. vodovod	% bytov pripoj. na verejnú kanál.	% bytov plynofikovaných
1	2	3	4	5	6
v roku 1991					
Obec Nitrica	53,90	3,578	97,4	0,0	0,0
Okres Prievidza	72,8	3,24	96,6	62,0	56,4
v roku 2001					
Obec Nitrica	70,0	3,31	94,95	2,13	85,9
Okres Prievidza	54,8	3,15	96,90	63,50	77,1

Ukazovateľ plynofikovaných bytov v obci sa zmenil plynofikáciou obce a jej podstatnej časti domov po roku 1994 až 5.

Prírastky a úbytky domov v obci Nitrica medzi sčítaniami k roku 1991 a 2001, tab. č. A 2.7.1.6. :

Ukazovateľ	Počet za obdobie r. 2001 – 2007
Prírastky bytov	+ 18
Úbytky domov	+ 14
Celkový počet domového a bytového fondu	440

Celkove možno hodnotiť bytovú situáciu v sídle ako uspokojivú z hľadísk vekovej skladby, kategorizácie rodinných domov, priemerného počtu obyvateľov na byt a priemernej izbovosti, naopak neuspokojivú z hľadísk vodohospodárskeho vybavenia domov (chýbajúca verejná kanalizácia v obci) a veľkého podielu neobývaných domov.

Veľmi malý počet, cca 20 obytných domov sa postavilo za obdobie od roku 1991 až 2006, čo bolo spôsobené nedostatočnou pripravenosťou a absenciou nových disponibilných lokalít ale aj ekonomickou situáciou.

Je možné konštatovať, že obec Nitrica potrebuje pre obnovu a získanie kvalitného bytového fondu vytvoriť podmienky, najmä z dôvodu, že predstavuje významný potenciál pre rozvoj obce a pôsobí ako stabilizačný faktor pre obyvateľstvo.

Návrh potrieb bytového fondu

Pre stanovenie objektívnej potreby bytov vo výhľadovom období je potrebné zohľadňovať :

- predpokladaný nárast počtu obyvateľov v obci,
- vývoj priemernej veľkosti cenzovej domácnosti,
- vývoj priemernej obložnosti bytov,

Predpokladaný vývoj koeficientu obývanosti bytov (počet obyv./1 byt)

stav	k r. 2001.....	3,31
návrh	k r. 2020.....	3,00
výhľad	k r. 2035	2,75

Pre navrhovaný vývoj obce Nitrica

K návrhovému roku 2020 ..... 1 500 obyvateľov
K výhľadovému roku 2035 ..... 1 600 obyvateľov

je potrebné dosiahnuť nasledovný celkový priemerný počet obývaných bytov :

k r. 2001 (skutočnosť)	376 b.j.
K r. 2020	501 b.j.
K r. 2035	685 b.j.

Čisté prírastky bytov k jednotlivým časovým horizontom:

Obdobie:

r. 2001 - 2020	195 b.j.
r. 2020 - 2035	116 b.j.
spolu	311 b.j.

Predpokladaný priemerný ročný prírastok bytov v období :

r. 2001 – 2020	10,3 b.j.
r. 2020 – 2035	7,9 b.j.

Navrhuje sa postupná asanácia, prípadne prestavba a zmena funkčného využitia na rekreačné účely starších, menej kvalitných obytných (rodinných) domov prevažne neobývaných určených na dožitie.

Celkove v územnom pláne sa počíta s asanáciou cca 35 až 40 b.j. neobývaných domov s účelom intenzifikácie využitia zastavaného územia a získania plôch pre realizáciu novej integrovanej štruktúry zástavby.

Urbanistickým zámerom je i napriek asanáciám v maximálnej miere zachovať pôvodné stavebné štruktúry s kvalitným stavebným fondom, ktoré charakterizuje permanentné zhodnocovanie bytového fondu formou obnovy, rekonštrukcie a modernizácie.

Predpokladaný nárast počtu obyvateľov, tendencia vylepšovania štandardu bývania a obložnosti bytov a odpad bytového fondu sú základné činitele podmieňujúce potrebu novej bytovej výstavby.

Špecifikácia navrhovanej bytovej výstavby podľa podmieňujúcich faktorov, tab.č. A. 2.7.1.4. :

Návrhové obdobie	2001 - 2020		2020 - 2035	
	V abs.hod.	% podiel	v abs.hod.	% podiel
1	2	3	4	5
Navrhovaná potreba bytov	195	100,0	116	100
Z toho	-	-	-	-
- pre nárast počtu obyvateľov	87	44,6	36	31,1
- pre vylepšenie obývanosti	39	20,0	45	38,8
- náhrada za odpad	30	15,4	15	12,9
- rezerva intenzity využ.lokalít	39	20,0	20	17,2

V územnom pláne je navrhnutá lokalizácia celkového rozsahu novej bytovej výstavby v lokalitách :

- pre návrhové obdobie o predpokladanom počte ..... 195 bytov,
- pre výhľadové obdobie o predpokladanom počte ..... 116 bytov.

Vzhľadom na podmienky prípravy a zabezpečenia stavebných pozemkov a vlastnícke vzťahy uvažuje s pravdepodobnou cca 80 % úspešnosťou (20% rezerva int.využ.lokalít) uplatnenia a využitia navrhovaných lokalít a tiež s možnosťou presunu realizácie novej bytovej výstavby po roku 2020.

Z celkového počtu navrhovaných nových bytov sa uvažuje s výstavbou cca cca 10 až 20 % formou 3-5 podlažnej bytovej zástavby a ostatné vo forme individuálnej zástavby rodinných domov. Táto skutočnosť sa prejaví vo zvýšení podielu bytov v rodinných domoch.

Návrh rozvojových plôch pre bývanie a plôch pre intenzifikáciu je uvedený v tabuľkovej časti – časti „C“ dopĺňujúce údaje.

Pri realizácii novej bytovej výstavby sa uvažuje okrem novej bytovej výstavby aj využitie rôznych iných foriem získavania bytov (prístavby, nadstavby, podkrovné byty a pod.).

Nová bytová výstavba v zásade bude realizovaná na voľných plochách, plochách získaných v dôsledku asanácií, intenzifikáciou existujúcej zástavby, výstavbou polyfunkčných objektov.

Predpokladá sa, že vytvorením optimálnych podmienok pre výstavbu, t.j. územno-technickou prípravou pre vznik nových stavebných pozemkov za výhodných cenových podmienok, priláka potenciálnych investorov, záujemcov o vidiecke bývanie a rekreáciu aj napriek nie optimálnej dochádzkovej dostupnosti. Súčasné podmienky a začínajúci životný štýl – spôsob, dávajú týmto úvahám odôvodnenie. Dochádzková vzdialenosť do regionálneho centra Prievidza je cca 13 km, Partizánskeho cca 15 km a do Novák cca 5 km, čo dáva predpoklady pre rekreačnú funkciu a následne i skvalitnenie technickej vybavenosti územia a nadväzne aj správcovstva a pracovných príležitostí pre podporu a záujem verejnosti aj o riešenie funkcie bývania v atraktívnom prostredí.

Prvotným predpokladom je platná územnoplánovacia dokumentácia, jeho naplnenie závisí od technických, územných a najmä ekonomických predpokladov riešenia. Táto tendencia môže byť reálna už v najbližších rokoch vzhľadom k podmienkam, ktoré sa v období po vstupe do EÚ môžu získať a uplatniť. Cieľom je aj zámer zníženia koncentrácie obyvateľov v mestách a tendencia stabilizácie obyvateľstva na vidieku.

Nevýhodou je absencia kanalizačného systému obce a v rámci nárastu cien palív aj jav obnovovania využitia pevných palív dominujúcich v palivovej základni obce.

V urbanistickom návrhu sa určili vhodné lokality a možnosti pre bytovú výstavbu v návrhovom období, v súlade s potrebami pre rozvoj obce.

Pre stanovenie potreby bytov v návrhovom období bolo potrebné zohľadniť aj predpokladaný nárast počtu obyvateľov obce, vývoj priemernej veľkosti cenzovej domácnosti, ktorý zohľadňuje vývoj cenzovej domácnosti a koeficient obývanosti bytov.

Regulatívy :

- a) znížiť rozsah odpadu bytového fondu,
- b) prinavrátiť byty využívané na nebytové účely do trvale obývaného bytového fondu,
- c) analyzovať príčiny a dôvody neobývaných bytov a prijať opatrenia na podporu a prinavrátenie ich obytnej funkcie a obývanosti,
- d) stimulovať modernizácie, regenerácie, opravy a údržbu súčasného bytového fondu,
- e) podporovať a stimulovať zatepľovanie a rekonštrukciu panelových domov,
- f) využiť rôzne netradičné formy získavania bytov (prístavby, nadstavby, podkrovné byty a pod.),
- g) pripraviť nové lokality v zastavanom území a zastavať prieluky,
- h) podporovať nové progresívne technológie výstavby, ktoré zabezpečujú vyšší štandard bývania a väčšiu variabilitu, a úsporu energií,
- i) zvýrazniť špecifiká jednotlivých obytných súborov existujúcich a pripravovaných,
- j) vytvárať podmienky pre humanizáciu obytného prostredia,
- k) riešiť problematiku sociálnych bytov pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva,
- l) pre fungovanie trhu bytov podporovať stimulovaním podnikateľskú sféru vo výstavbe bytov,
- m) podpora výstavby bytov z dôvodu získania nových obyvateľov a oživenia ekonomiky tým, že vyvolá rozvoj subdodávateľských priemyselných odvetví a vytvorí nové pracovné príležitosti v oblasti turizmu, ale aj v stavebníctve a priemysle a prevádzkových zariadeniach.

A.2.7.2. Sociálna infraštruktúra a občianska vybavenosť

A.2.7.2.1 Koncepcia rozvoja sociálnej infraštruktúry

Sféru sociálnej vybavenosti tvoria zariadenia a aktivity, prostredníctvom ktorých sa zabezpečujú sociálne potreby obyvateľov sídla a jeho záujmového územia. Táto sféra plní významnú funkciu pri zabezpečovaní základných potrieb v oblasti výchovy a vzdelávania, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti, kultúrno-spoločenskej činnosti a telesnej kultúry. Predmetom riešenia je koncepcia rozvoja jednotlivých oblastí sociálnej infraštruktúry.

Veľkosť obce k roku 2001, t.j. 1244 obyvateľov neumožňuje mať efektívne vybudovanú základnú sociálnu infraštruktúru (občianska vybavenosť). Obyvatelia obce preto sú odkázaní, rovnako ako obyvatelia iných podobných obcí, dochádzať za zariadeniami vyššej vybavenosti do strediskových obcí, a miest, resp. požiadavky na služby obmedzovať, alebo svojpomocne nahrádzať.

Školstvo

V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

Predškolské zariadenia

V rámci obce došlo tiež k racionalizácii a zariadenie MŠ sa integrovalo so zariadením ZŠ. Predškolské zariadenie – materská škôlka je dvojtriedna s kapacitou 50 detí. V súčasnosti je naplnená jedna trieda s počtom 23 detí (16 chlapcov). Kapacita triedy je 27 detí. Pre výhľadové obdobie je rezerva.

Na základe reálneho vývoja sa na jednej strane neuplatnila a nenapĺňa predstava decentralizovaného systému zabezpečenia súkromných malokapacitných zariadení a rodinných typov vybavenosti, na druhej strane nenapĺňa sa predstava ekonomickej konjunktúry spoločnosti a zmeny v legislatíve v sociálnej oblasti v starostlivosti o rodinu a tým aj mierou zamestnanosti žien, ktoré by viedli k postupnému odbúraniu potrieb predškolských zariadení. To sú hlavné príčiny opätovného nárastu potrieb umiestnenia detí predškolského veku v predškolských zariadeniach.

Tab. č. A.2.7.2.1.1 : Navrhovaný vývoj na základe predpokladaného demografického vývoja

K roku	Počet obyvateľov v predproduktívnom veku	Z toho predpokladaný počet detí vo veku 3 až 6 rokov	Reálny stav/návrh obsadenosti	Kapacita predškolských zariadení	Pokrytie z celkového počtu príslušných detí
1	2	3	4	5	6
2006	198	40	23	50	57 %
2020	270	54	35	50	65 %
2035	296	59	42	50	70 %

Vychádza sa z predpokladu, na jednej strane vzhľadom na podmienky vidieckeho sídla ešte pretrvávajúca tendencia výchovy v rodine. Na druhej strane že vplyvom očakávaných zmien, sociálnych a ekonomických podmienok, zmenou životného štýlu ale i riešením podmienok vo vzťahu k pracovným príležitostiam v okolitých sídlach, riešeniu umiestnenia detí v mieste pracoviska, bude opätovne postupne stúpajúci trend vývoja potrieb, čo vyjadruje i navrhované percentuálne kapacitné pokrytie uvedené v tabuľke. Z celkového počtu potrebných miest sa predpokladá že cca 10 až 20 % obyvateľov bude realizovať umiestnenie detí v sídlach záujmového územia ale aj opačne.

Tab. č. A.2.7.2.1.2 : Návrh zariadení predškolského veku

K roku	Materská škola	Plocha areálu / podlaž.plocha v m ²	Počet detí	Počet tried/ kapacita triedy	Počet pracovných miest
1	2	3	4	5	6
Súčasný stav					
2006	MŠ	2 500 / 406	23	2 / 20	6
Návrhové obdobie					
2020 *	MŠ	2 700 / 450	35 - 45	2 / 22	9

Výhľadové obdobie					
2035 *	MŠ	2 800 / 500	42 - 50	3 / 18	9

* pre návrhové a výhľadové obdobie sa počíta s rozšírením kapacity v rámci ZŠ alebo opätovným využitím pôvodnej MŠ, alternatívne sa môže počítať so zriadením súkromných zariadení rodinného typu.

Ako alternatívna možnosť riešenia pokrytia kapacít sa navrhuje zriaďovanie súkromných predškolských zariadení s menším počtom detí. Toto proporcionálnejšie a zo zdravotného hľadiska výhodnejšie riešenie sa bude prekrývať s podmienkami riešenia zamestnávania opatrovateliek detí do domu.

Základné školské zariadenia

Základné školstvo - v obci je vybudovaná Základná škola (v miestnej časti Račice) s materskou školou, vyhovujúca stavebno-technicky i dispozično-prevádzkovo. Pôvodne ZŠ mala slúžiť i pre spádové územie Dolných Vesteníc, Horných Vesteníc, a Nitrianskych Sučian. Neskôr sa v Dolných Vestenciach i napriek tomu postavila nová základná škola. Týmto vznikol stav, že kapacita školy nie je naplno využitá.

V súčasnosti školu navštevuje 99 žiakov (58 chlapcov) v deviatich (9) triedach. Do roku 1997 kedy navštevovalo ZŠ 137 žiakov je klesajúca tendencia, čo súvisí s demografickým vývojom.

Triedy 5 – 9 majú do 35 žiakov,

Triedy 1 – 4 majú do 30 žiakov

Škola zamestnáva 22 pracovníkov (z toho 2 muži).

Škola ja vybavená telocvičňou, kovodielňou, drevodielňou, jedálňou, v ktorej sa varí aj pre MŠ. Škola je v správe Okresného úradu v Prievidzi, odboru školstva, mládeže a telesnej kultúry.

Zariadenie plne organizovanej 14 triednej ZŠ pre základnú školskú dochádzku pokrýva v súčasnosti potreby pre 1 až 9 ročník s kapacitou 325 miest. ZŠ pokrýva i potreby spádových obcí.

V návrhovom období sa počíta s postupným miernym zvyšovaním počtu školopovinných detí.

Predpokladaný vývoj počtu školopovinných detí pri naplnení predpokladaného demografického vývoja by mal dosiahnuť v r. 2020 hodnotu 162 až 170 detí. V rámci vývoja sa vychádza i z predpokladu, že navýšenie potrieb, navrhované kapacity, pre vyšší počet žiakov bude pokrývať i potreby okolitých spádových obcí. V nápočtoch sa bralo do úvahy, že časť žiakov bude i naďalej navštevovať ZŠ v okolitom regióne, najmä v sídle obvodného významu.

Navrhované zariadenie polohou vyhovuje pre pokrytie cca 400 m dochádzkovej vzdialenosti i vo vzťahu k rozvojovým potrebám.

Tab. č. A.2.7.2.1.3 : Navrhovaný vývoj potrieb ZŠ na základe demografického vývoja

K roku	Počet obyvateľov v predproduktívnom veku	Z toho predpokladaný počet školopovinných detí	Predpokladaný nárast počtu školopovinných detí	Celková potrebná kapacita predškolských zariadení	Pokrytie z celkového počtu detí
1	2	3	4	5	6
2006	198	119	-	120 - 150	100 %
2020	270	162	43	160 - 180	110 %
2035	296	178	16	180 - 200	110 %

Doplnkové zariadenia školstva sa v obci nenavrhujú.

Potreby základného umeleckého školstva sa budú realizovať v obci, v Novákoch alebo v centre regiónu, v Prievidzi. Do roku 2020 podľa predpokladaných potrieb na základe hodnotenia súčasného stavu a záujmu budú potrebné kapacity cca 25 – 40 miest.

Návrh regulatívov pre riešenie funkcie vybavenosti školstva :

- lokalizáciu a kapacitné potreby zariadení pre základné školstvo riešiť podľa skutočného vývoja demografickej štruktúry sídla s cieľom dobudovania ZŠ na vyšší štandard a prevádzkového a kultúrno-športového zázemia.

- b) vytvárať podmienky pre integráciu a racionalizáciu školských zariadení s kultúrno-športovými, športovými funkciami, prípadne postgraduálnymi a jazykovými formami výučby so záujmovými a klubovými činnosťami,
- c) prestavba časti objektov ZŠ pre účely MŠ,
- d) modernizácia zariadenia, zvýšenie štandardu funkčnej vybavenosti ZŠ,
- e) modernizácia a zvýšenie štandardu technickej vybavenosti učební.

Zdravotníctvo

Základná starostlivosť sa realizuje v obci vrátane spádového územia, vyššia zdravotnícka a liečebná starostlivosť pre sídlo sa realizuje v spádovom a záujmovom území v okresnom meste.

Zdravotnícke služby obyvateľom poskytuje Zdravotné stredisko v Nitrici, ktoré sa nachádza v priestoroch Obecného úradu.

Na základe rajonizácie spadá celé záujmové územie do rajónu Nemocnice s poliklinikou v Bojniciach, ktorá v súlade s rajonizáciou nemocníc je zaradená medzi nemocnice I. typu. Základné zdravotné nemocničné výkony sú poskytované aj v Partizánskom a v Bánovciach nad Bebravou, ambulantné v poliklinike v Novákoch. Voľba zdravotných služieb v súčasnosti je v právomoci rozhodovania občana. Lekárske služby v rámci záujmového územia sú poskytované v Bojniciach, Prievidzi, Novákoch a v Dolných Vesteniciach.

Detské jasle na území sídla neboli zriadené v minulosti, nie sú ani v súčasnosti a neuvažuje sa s ich zriadením ani v návrhovom a výhľadovom období.

Potreba poskytovania zdravotníckej starostlivosti pre ťažko, alebo dlhodobo chorých sa navrhuje realizovať v rámci zariadení sídiel záujmového územia.

Vo sfére základnej zdravotníckej starostlivosti sa hľadajú nové prístupy optimálnejšieho zabezpečenia služieb ošetrojúceho lekára a zdravotníckych zariadení, uvažuje sa i o možnosti zriadenia súkromných ordinácií, resp. rodinných lekárov. Vytvorenie kvalitnejšej zdravotníckej starostlivosti je podmienené zvýšením úrovne a kapacity zdravotníckych zariadení, všetkých druhov zdravotníckych služieb, kvality a úrovne zdravotníckej techniky a personálneho obsadenia obslužných činností.

V návrhovom období a vo výhľade je potrebné stanoviť a rešpektovať pre naplnenie uvažovaných cieľov nasledovné všeobecné regulatívy :

Návrh regulatívov pre riešenie funkcie vybavenosti zdravotníctva :

- a) preferovať a podporovať ďalší rozvoj súkromných zariadení prvého kontaktu v sídle,
- b) vytvárať podmienky pre kvalitatívny rast a priestorové podmienky zdravotných zariadení.

Sociálna starostlivosť

V oblasti zariadení vybavenosti sociálnej starostlivosti nie je v Obci v prevádzke žiadne zariadenie. V súčasnosti sa využívajú priestory obecného - kultúrneho domu pre spoločenské, klubové a knižničné účely.

V návrhovom období sa počíta so zriadením zariadenia sociálnej starostlivosti – Domu sociálnych služieb. Pre účely domu sociálnych služieb sa navrhuje využiť bývalej ZS alebo objekt MŠ. rekonštrukciou, adaptáciou a dostavbou.

Kapacitne menšie zariadenia sú z hľadiska prevádzky, ale najmä pohody užívateľov optimálnejšie. Umiestnenie zariadenia - penziónu pre dôchodcov sa navrhuje v blízkosti jadra obce využitím objektu MŠ.

Prípadne pre umožnenie občanom v poproduktívnom veku a postihnutým zostať v zažitom prostredí, alebo v kontakte s rodinou, sa navrhujú riešenia ako denné stacionáre, najmä pre geriatrických občanov. V rámci navrhovaného zariadenia sa odporúča vytvoriť kapacitné podmienky pre klubovú a záujmovú činnosť obyvateľov v poproduktívnom veku.

Pre podporu sociálne slabších rodín, prípadne začínajúcich rodín sa navrhuje realizácia sociálneho bývania využitím neobývaných individuálnych obytných objektov alebo v rámci zóny bytovej výstavby v jadre obce pri obecnom úrade.

Predpokladaný nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, tab. č. 2.7.2.1.4 :

Východzí / návrhový rok	počet obyvateľov v poproduktívnom veku	podiel z celkového počtu obyvateľov v %
1	2	3
2001	291	22,12
2020	334	22,25
2035	376	23,10

Na základe predpokladaného demografického vývoja a životného štýlu bude potrebné aj v obci počítať s potrebnými zariadeniami pre prestárlych a odkázaných obyvateľov obce ale aj poskytovanie služieb pre širšie územie.

Návrh zariadení sociálnej starostlivosti, tab. č. 2.7.2.1.5 :

Rok / Druh zariadenia	Plocha areálu / návrh podlažnej plochy v m ²	Kapacita - počet osôb	počet pracov. príležitostí
1	2	3	4
K roku 2020 :			
Dom sociálnych služieb	6 400 / 800	60	8
K roku 2035 :			
Penzión pre dôchodcov	3 600 / 400	30	5

Návrh regulatívov pre realizáciu štruktúry vybavenosti sociálnej starostlivosti :

- vytvoriť územnú rezervu pre výstavbu navrhovaného zariadenia sociálnej vybavenosti, v súlade s návrhom lokalizácie týchto zariadení. (uvažovať s adaptáciou objektu bývalého MNV a materskej školy),
- vytvárať podmienky pre zriaďovanie denných stacionárnych zariadení pre geriatrických občanov,
- riešiť zariadenie pre spoločenské stretnutia obyvateľov v dôchodkovom veku klubovou formou.

A.2.7.2.2 Koncepcia rozvoja občianskej vybavenosti

Kultúrna vybavenosť

Kultúrnu vybavenosť sídla tvorí zariadenie základnej vybavenosti, kultúrny dom s viacúčelovou sálou vrátane technického zázemia. Do základnej siete vybavenosti sa zahŕňa obecná knižnica so súčasnou kapacitou cca 4 650 zväzkov. Knižnica je umiestnená v objekte KD.

Zariadenia kultúry (súčasný stav) :

- kultúrny dom, kultúrno-spoločenská časť vrátane knižnice,
- univerzálna sála s kapacitou..... 250 miest,
- knižnica,

Kultúrny dom s kapacitou 250 miest, kapacitne vyhovuje pre súčasnú a navrhovanú veľkosť obce. V priestoroch kultúrneho domu sa nachádza ľudová knižnica a býva pre verejnosť otvorená raz do týždňa.

Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.).

Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Prioritnými sú :

- prostredie, t.j. kapacita a kvalitatívna úroveň disponibilného zariadenia z architektonického, estetického a technického hľadiska,
- zabezpečenie činnosti po a kvalitatívnej a kvantitatívnej stránke a aktivita podujatí,
- demografické podmienky (spádovitosť) a podmienky územno-technické (prístup, parkoviská a pod.)

Najmä na programovú atraktivnosť a podmienky vstupu prevádzkovateľa musia reagovať pružne, operatívne a racionálne. Reakcia sa prejavuje v orientácii sa zariadení na také formy

kultúrnych činností a podujatí, ktoré sú atraktívne a žiadané čo najširším spektrom populácie ale najmä mladou generáciou ale i staršími. Je to náročný problém v súčasnej dobe elektronických médií, kedy komerčná kinematografia našla cestu až do súkromia spotrebiteľa formou videoprodukcie a videotechniky, digitálnej techniky domáceho kina.

Výhľadovo bude potrebné počítať s rozšírením a vytvorením podmienok pre viacúčelovosť zariadenia. Počíta sa s výstavbou kostola

Kapacita kultúrneho domu, zariadenia, sa navrhuje rozšíriť o kultúrnu sálu s javiskovou formou a o polyfunkčnú rokovacej sály pre súčasný počet a aj pre návrhový a výhľadový obyvateľov obce je dostačujúca. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni.

V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné, prípadne i galerijné, komerčné, obchodné a integrované funkčné účely. V návrhovom období sa počíta s rozšírením priestorov obecného úradu, alebo výstavbou nových priestorov prístavbou k budove KD.

V rámci zóny rekreácie, turistického ruchu a športu sa navrhuje i možnosť zriadenia polyfunkčných zariadení s uplatnením i kultúrnych zariadení na komerčnej báze. Počíta sa napríklad so zriadením prírodného amfiteátra a pod.

Základnou potenciálnou vybavenosťou i pre vzdelanostnú úroveň obyvateľov obce je knižničná vybavenosť. Obecná knižnica sídliaca v budove KD má v súčasnosti cca 6 500 zväzkov kníh. Počíta sa s rozvojom obecnej knižnice v návrhovom období o ďalších 1 250 zväzkov kníh, navrhuje sa zriadenie video a audio požičovne.

Vo výhľadovom období r. 2020 až 2035 sa navrhuje ďalšie rozšírenie knižnice o ďalších 1 500 zväzkov.

Sakrálnu vybavenosť obce v súčasnosti reprezentuje len kaplnka, navrhuje sa výstavba nového kostola, rímsko-katolícky kostol v jadre obce.

Požiadavky a potreby pre rozširovanie sakrálnych a kultúrnych zariadení vybavenosti v súčasnom období neboli uplatnené.

Tab. č. 2.7.2.1.5 : Kultúrna vybavenosť – návrh kapacitného rozšírenia kultúrneho domu

Druh zariadenia	Podlažná plocha v m ²	Kapacita - merná jednotka	počet pracovné príležitosti
1	2	3	4
kinodivadelná sála	750	250	3
viacúčelová sála	450	200	2
rokovacia miestnosť	60	30	1
R.K. kostol	-	90	2

Telovýchovná a športová vybavenosť

Pre uspokojovanie potrieb telovýchovných a športových aktivít obyvateľstva v súčasnosti slúži obecné futbalové ihrisko vrátane sociálnych zariadení, a ihrisko pri ZŠ. Základná škola je vybavená účelovou telocvičňou. V rámci areálu ZŠ pre MŠ sú zriadené drobné ihriská a pieskovisko pre najmenších.

Iné účelové zariadenia pre mládež a dospelých nie sú zriadené. Ani účelové zariadenia organizovanej telovýchovy a športu a účelové zariadenia vyššej vybavenosti.

Navrhuje sa pokrytie základnej vybavenosti zriadením polyfunkčného areálu pri ZŠ, najmä po jej kapacitnom rozšírení, účelovo riešených i pre účely širšej verejnosti, pre mládež a dospelých.

Rozvoj ďalších telovýchovných a športových zariadení sa navrhuje smerovať k príprave územia pre viacúčelové komplexné zariadenie na úrovni vyššej vybavenosti, ako viacúčelové zariadenie pre športové i kultúrno-rekreačné zariadenia. V rámci rozvojových plôch sa navrhuje dostavba a rozšírenie priestorov pre viacúčelový športový areál vo väzbe na areál ZŠ s dobudovaním komplexného športovo-oddychového zariadenia s možnosťou využitia i pre cestovný ruch a rekreáciu.

Zo zariadení pre športovú a telovýchovnú činnosť v rámci záujmového územia je významným športové a rekreačné zázemie okresného mesta, Novák a Dolných Vesteníc.

Význam pre telovýchovnú a športovú činnosť má aj okolitá príroda s členitým terénom, výhodná pre turistiku, vytrvalostný beh, cyklistické a cykloturistické aktivity, beh na lyžiach, bežecké trate a pod. Pre tieto aktivity sa navrhujú účelové trate a chodníky.

Tab. č. 2.7.2.1.6 : Návrh zariadení základnej, verejnej telovýchovnej a športovej vybavenosti

Druh zariadenia	podlažná plocha v m ²	Do roku 2020	Do roku 2035
1	2	3	4
Telocvičňa		800 - 1200	500
Ihriská pre dospelých	plocha	420	560
Ihriská pre deti a mládež	plocha	756	870

Tab. č. 2.7.2.1.7 : Návrh nových zariadení organizovanej telovýchovnej a športovej vybavenosti a účelových zariadení vyššieho významu

Druh zariadenia	m ²	Do roku 2020	Do roku 2035
Športoviská kryté	podlaž. plocha	450	700
Športoviská otvorené	plocha	cca 1500	cca 1500

V návrhu sa riešia športovo rekreačné areály v mieste bývalého kravína na východnom okraji obce a zmenou využitia s vyššou kumulovanou funkciou, ubytovania fitness, bazény, tobogán, bowling, streetboolové a plážové volejbalové ihriská, areál detí - vybavenosťou stravovacou a ďalšími funkciami ako kúpalisko a pod.

V rámci výstavby v návrhovom a vo výhľadovom období predpokladu reprofiliácie a zmeny funkčného využitia terajšieho hospodárskeho dvora na západnom okraji obce rozšírenie ponuky o výstavbu viacúčelovej športovej haly a možnosti lokalizácie otvorených tenisových ihrísk, za a ďalších športovísk, napríklad prekážkového parkúru pre preteky koní a areál navrhovaný pre intenzívne športové využitie.

Táto sféra vybavenosti oproti spôsobu chápania a riešeniu v minulosti, bude výhradne regulovaná trhovým mechanizmom. Formovanie, preskupovanie a druhovosť vybavenosti sa bude rozvíjať na základe dopytu. V tejto sfére sa očakáva rozvoj malého a stredného podnikania, so sociálnym a ekonomickým efektom.

Obchodná vybavenosť

Z obchodnej vybavenosti v obci sa nachádzajú 3 obchody potravín, 1 obchod so zmiešaným tovarom, textil, ovocie – zelenina, papiernictvo. Pre navrhovaný nárast obyvateľstva budú optimálnejšie podmienky existencie a prosperity obchodných zariadení a tiež pre podmienky konkurenčného prostredia budú optimálnejšie podmienky. Lokalizácia a druhovosť zariadení sa riadia trhovým mechanizmom, nie sú definované špecifické potreby pre tieto zariadenia. V rámci návrhu územného plánu sú vytvorené podmienky pre lokalizáciu občianskej vybavenosti v ÚPC

Zariadenia OV v rámci obce Nitrica (k roku 2006) :

- 1 KULTÚRNY DOM
- 2 DOM SMÚTKU
- 3 KOLIBA „SOLEC“
- 4 HOSTINEC
- 5 POHOSTINSTVO JH NOVÁ LAGÚNA
- 6 HOSTINEC „KOČÍŠEK“
- 7 PREDAJŇA „ALBA“
- 8 NS A REŠTAURÁCIA JEDNOTA
- 9 POTRAVINY + ZELENINA + PAPIERNÍCTVO
- 10 POTRAVINY VEČIERKA
- 11 KOZMETIKA „ELENA“
- 12 SOLÁRIUM – PEDIKÚRA – MASÁŽ
- 13 HOLIČSTVO – KADERNÍCTVO
- 14 ZDRAVOTNÉ STREDISKO
- 15 KVETINÁRSTVO „KALA“
- 16 AUTOSERVIS
- 17 PEKÁREŇ
- 18 POŠTA
- 19 NOVINOVÝ STÁNOK „MEDIA PRESS – ANDREJ PRŠO“

Vybavenosť služieb

Služby charakterizuje skupina nevýrobných služieb - dom smútku, cintorín, požiarna zbrojnica. Tieto sú v službe obecného úradu. V obci je pekáraň, opravovňa áut, kozmetický salón Elena, solárium, pedikúra, kaderníctvo a holičstvo, šijacia dielňa, predaj rezaných kvetov Kala, salaš Solec. Poľovnícke združenie Nitra sa stará o lesnú zver.

Dom smútku a cintorín :

Plocha cintorína je cca 7 980 m². Voľná plocha cintorína predstavuje cca 1 750 m².
Dom smútku má kapacitu 30 miest.

Kapacita cintorína na základe zhodnotenia pasportizácie je nasledovná, tab. č. A 2.7.2.1.8

SEKTOR	POČET HROBOV	POČET VOĽNÝCH MIEST
A	448	186
B	490	154
SPOLU	938	340

Retrospektívny prehľad pochovaných na verejnom pohrebisku, tab. č. A 2.7.2.1.9. :

ROK	DO NOVÝCH HROBOV	DO STARÝCH HROBOV
1	2	3
1997	1	17
1998	1	13
1999	3	12
2000	4	5
2001	1	17
2002	1	13
2003	3	12
2004	4	5
2005	3	12
2006	4	5

Zo štatistických údajov vyplýva, že občania často využívajú možnosť pochovania po 20 rokoch do hrobov priamych členov rodiny. Priemer za roky 1997 až 1999 je 15,66 pochovaných za rok. Na základe tohoto údajov i pri predpoklade mierneho zvyšovania počtu pochovaných v období do roku 2015 až 2030 sa očakáva potreba cca 282 miest do roku 2015 a cca 328 miest do roku 2030. Kapacita domu smútku je už v súčasnosti hraničná.

Návrh verejných služieb – pohrebisko k roku 2020 a k roku 2035 :

V prípade udržania sa tendencie pochovania do pôvodných hrobov je predpoklad, že z 938 hrobov cca 30 % bude opätovne využitých, čo činí 281 miest spolu s voľnými 340 miestami spolu predstavujú potenciál 621 miest postačuje pre predpokladané potreby cca 610 miest do roku 2030. Navyše sa predpokladá, bude väčší záujem o spaľovanie a urnové pochovanie, čo je menej náročné na hrobové miesto. Tento trend sa zatiaľ nerozvinul najmä z dôvodu vyššej finančnej náročnosti.

V návrhovom období bude potrebné riešenie rozšírenia domu smútku s cieľom zvýšenia jeho kapacity a architektonickej kvality a vyriešenie dopravnej prístupnosti a odstavných plôch pre osobné vozidlá a pešie rozptylné plochy.

Verejná administratíva

V obci sídli obecný úrad s matrikou v samostatnej budove, ktorá bola pôvodne bytovým objektom. Pre účely obce sa adaptovali priestory. Na obecnom úrade sú vytvorené 3 pracovné miesta.

Pošta sídli v samostatnom objekte s dvoma pracovnými miestami.

Zmenami pôsobnosti a pokračujúcim prenesením kompetencií na samosprávu dochádza k potrebám riešenia personálneho obsadenia obecných úradov. Zároveň z dôvodov spoločenských pre upevňovanie a zvyšovanie významu a dôstojnosti samosprávnych orgánov a výkonnej sféry obce je potrebné vytvárať podmienky a význam aj v kvalite architektonického významu objektu verejnej

administratívy obce. Z uvedených dôvodov sa navrhuje riešenie dôstojného účelového objektu „obecného domu“ v centre obce formou prístavby ku kultúrnemu domu ako optimálneho riešenia novej integrácie funkcií, prípadne ako samostatný objekt v lokalite č. 3. (výres funkčného využitia územia)

Regulatívy pre rozvoj občianskej vybavenosti :

- a) Riešenie súčasných disproporcií a predpokladaný rozvoj dosiahnuť realizáciou nových športových, telovýchovných plôch a priestorov,
- b) vytváraním podmienok a podporou realizácie športovo-rekreačných, kultúrno-športových objektov (napr. fitness centier komerčného charakteru)
- c) vo funkčne a spoločensky optimálnych a atraktívnych polohách integrovať kultúrno-spoločenské funkcie s funkciami bývania, verejnej administratívy, obchodu, cestovného ruchu, rekreácie, športu, telovýchovy a školstva.
- d) rezervovať plochy a podporovať lokalizáciu vybavenosti zariadení kultúry,
- e) rezervovať plochy pre lokalizáciu rozšírenia zariadenia kultúrneho domu,
- f) podporovať rozvoj a transformáciu špecifických kultúrnych zariadení a aktivít na komerčnej báze,
- g) riešiť rozšírenie kapacity domu smútku (rozlúčky),
- h) rezervovať priestor a riešiť koncepciu pre umiestnenie stavby nového zariadenia obecného domu so sídlom obecného úradu.

A.2.7.3. Výroba

A.2.7.3.1 Koncepcia rozvoja hospodárskej základne

V obci sa nenachádza žiadna významnejšia výroba, t.j. ani špecifické územie s funkciou priemyselnej výroby, skladového hospodárstva alebo výrobných služieb. Podnikateľské subjekty tvoria len malé závody s niekoľkými zamestnancami väčšinou na základe živnosti s remeselnými činnosťami.

Na južnom okraji katastrálneho územia obce, avšak bez komunikačného prepojenia s obcou (prístup zo Zemianskych Kostolian), sídlia dva vojenské útvary. Sú zriadené na území vojenského obvodu. Uvedené danosti sú dôvodom pre to, aby sa v územnom pláne plne rešpektovali. Vojenské útvary poskytujú pracovné príležitosti i pre civilných zamestnancov. Výroba sa v uvedených priestoroch nerealizuje, zariadenie sa v územnom pláne bližšie neanalyzuje a nešpecifikuje.

V súkromnom sektore bolo v roku 2000 k 15.8. evidovaných so sídlom v obci :
12 hospodárskych subjektov – malých závodov s celkovým počtom 25 zamestnancov.

Z toho

- 8 malých závodov s jedným zamestnancom,
- 2 malé závody s tromi zamestnancami,
- 1 malý závod s dvoma zamestnancami,
- 1 malý závod s deviatimi zamestnancami,

46 osôb samostatne zárobkovo činných podnikajúcich v hlavnom zamestnaní,

7 osôb samostatne zárobkovo činných podnikajúcich v popri zamestnaní.

Sídlom živnostníkov sú prevažne miesta vlastného bydliska.

Výrobu v obci Nitrica reprezentuje len pekárň – Jozef Vabec

V rámci záujmového - spádového územia v rámci sídla Dolné Vestenice nachádzajú zariadenia :

- A – výrobný komplex a.s. VEGUM
- B – pekárň
- C – INGPORS
- D – JWC - Cappelen

Akciová spoločnosť VEGUM sa radí k celoštátne významným priemyselným závodom s výrazným podielom výroby pre export. Výroba a.s. VEGUM je zameraná na výrobu technickej gúmy a výrobkov z nej. CTV Contitech vyrába vytlačané profily pre automobilový priemysel. CTV Vibration sa zameriava na výrobky v materiálnej kombinácii guma a kov. V roku 1994 zamestnávala a.s. VEGUM 1117 pracovníkov, z toho 561 obyvateľov Dolných Vesteníc. Zamestnáva 1050 zamestnancov, s perspektívou nárastu na 1350 zamestnancov.

Návrh :

Pre vytvorenie podmienok na lokalizáciu priemyslu a podnikanie a tiež pre servisné a technické zázemie obce sa vyčlenili funkčno priestorové bloky – lokality 8, 9 a 10. V rámci súčasných trendov vývoja sa navrhuje aj turistický priemysel, ktorý sa navrhuje lokalizáciou a adaptáciou objektu opusteného hospodárskeho dvora zmenou funkčného využitia a hospodárskeho dvora, ktorý je v kolízii s obytnou funkciou a je predpoklad, že pre obec ako aj pre využitie územia a zariadenia HD bude efektívnejšie využitie pre turizmus t.j. turistický priemysel.

Navrhované lokality pre funkciu priemyselnej výroby, tab. č. A 2.7.3.1.1. :

FPB	funkčné plochy priemyslu										
	typ	výmera	regulatívy (% podiel)			podlažnosť	priem. podiel. zast. pl. %	priem. zastavaná plocha (m2)	priem. podlažná plocha (m2) PPP	počet prac.na 1ha	počet prac.príl.
			zast.úz.	tech.záz.	zeleň						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
VÝHLADOVÉ OBDOBIE K ROKU 2035											
8	výroba	4,63	20	30	50	2	12	5 556	11 112	50	232
	OVP		20	30	50	2	12	0	0	50	0
9	výroba	4,98	20	30	50	2	12	5 976	11 952	50	249
	OVP		20	30	50	2	12	0	0	50	0
10	výroba	7,74	20	30	50	2	12	9 288	18 576	50	387
	OVP		20	30	50	2	12	0	0	50	0

Celková výmera navrhovaného územia pre priemysel..... 17,35 ha

z toho v spracovaní „Návrhu ÚPN O“ sa navrhovali v návrhovom období k roku 2020 lokality č.8 a 9 s výmerami :

- k roku 2020 navrhované plochy priemyslu ..... 9,61 ha
 - k roku 2035 navrhované plochy priemyslu ..... 7,74 ha

Z dôvodu neudelenia súhlasu Krajského pozemkového úradu v Trenčíne sú predmetné lokality navrhované len ako rezerva územia pre výhľadové obdobie, čím došlo aj k zásahu tohto orgánu do koncepcie riešenia a pokrytia pracovných príležitostí a ekonomiky obce v budúcom období. V návrhovom období nie sú týmto počínom kryté žiadne rozvojové plochy pre priemyselnú výrobu.

Regulatívy :

- vytvoriť podmienky pre realizáciu navrhovaných zámerov, prípravu území a ponuky pre záujemcov a tým aj vplyv na vyššiu dynamiku rastu pracovných príležitostí, (S,D,T)
- Vytvárať predpoklady pre získanie a lokalizáciu štruktúr odvetví priemyslu charakteru progresívnych a perspektívnych foriem ako napr. automobilový, elektrotechnický, elektronický priemysel, a odvetvia nadstavbového priemyslu robotizácie a pod. najmä nenáročné na surovinovú základňu, prepravné kapacity a vôbec technologické procesy s uzavretým cyklom, ktoré nezaťažujú životné prostredie. (T)
- podporovať priemysel s využitím a spracovaním produktov a surovín zázemia riešeného a záujmového územia okresu (napr. potravinársky, drevospracujúci priemysel) (T)
- preskúmať a vyhodnotiť stav využitia areálu hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva a vytvárať intenzívne intervenčné kroky pre optimalizáciu jeho využitia pre turistický priemysel a rekreáciu, (S,D,T)
- zvýhodniť výstavbu takých nových výrobných kapacít, ktoré nemajú negatívny vplyv na životné prostredie, (K.T)
- podporovať vytváranie malých a stredných podnikov, (K,T)

A.2.7.4. Rekreačia a cestovný ruch

Potenciál územia regiónu charakterizujú rozvinuté podmienky pre cestovný ruch, letný pobyt pri vode, horskú turistiku a rekreáciu, vidiecky turizmus a v menšej miere aj zimné športy. Rezervy sú najmä vo využití kultúrno-historického potenciálu pre poznávací turizmus.

Pozícia kraja je veľmi priaznivá z hľadiska významného zahraničného cestovného ruchu, ktorého cieľom sú predovšetkým kúpeľné miesta Trenčianske Teplice a Bojnice, kúpele Nimnica dosahujú nadregionálny význam. Pre rozvoj medzinárodného cestovného ruchu je dôležitá poloha kraja na diaľnici, s budúcim napojením na Českú republiku a prepojením na územie stredného a východného Slovenska.

Podľa prognóz našich aj zahraničných expertov za nosné formy zahraničného CR treba považovať:

- cesty za kultúrno-historickými pamiatkami
- rozširovanie zimných a letných športových aktivít
- kúpeľnú liečbu a kúpeľný cestovný ruch

Rozvoj aktívneho zahraničného CR budú ovplyvňovať rôzne faktory, najmä však :

- dostatočná propagácia Slovenska
- úroveň ubytovacích zariadení a doplnkovej vybavenosti, zodpovedajúca európskemu štandardu
- zásadné vylepšenie komunikačnej, najmä dopravnej infraštruktúry.

Po období poklesu a stagnácie domáceho cestovného ruchu sa prejavuje jeho postupné oživenie. Záujmové územie kraja má veľmi dobré podmienky pre využívanie územia domácimi návštevníkmi zo Slovenska.

Prírodné podmienky územia regiónu umožňujú celoročný cestovný ruch a rekreáciu s prevahou letnej sezóny. V súčasnosti sa využívajú hlavne :

- termálne kúpaliská - TK Bánovce nad Bebravou,
- kúpele Bojnice,
- pre letný pobyt v prírode - strediská Opatovská dolina, Kamenická dolina, Kálnická dolina, Pod Ostrým vrchom, Pod Tlstou horou (okres Trenčín), stredisko Striebornica, Jankov vršok,
- pre letnú turistiku - turistické trasy v pohoriach Malé a Biele Karpaty, Považský Inovec, Strážovské vrchy, Javorníky,
- pre zimné športy - strediská zimných športov Veľká Javorina, Bezovec (okres Nové Mesto nad Váhom), Inovec, Pod Ostrým vrchom (okres Trenčín), Fačkovské sedlo, Homôlka (okres Prievidza), Zliechov (okres Ilava), Lysá pod Makytou - Čertov, Mojtín (okres Púchov), Stará Myjava (okres Myjava), Podjavorník, Horná Mariková (okres Považská Bystrica),
- pre vidiecky turizmus - predovšetkým kopaničiarske oblasti s rozvinutou chalupárskou rekreáciou (Myjavská pahorkatina, Strážovské vrchy, Valaská Belá a okolie).

Kultúrno-historický potenciál záujmového územia tvoria hlavne :

- národné kultúrne pamiatky - hrad Trenčín, hrad Beckov, zámok Bojnice, obec Uhrovec, Beckov, Brezová pod Bradlom, Poruba
- súbor ľudovej architektúry - Lubina, Bošáca
- mestská pamiatková rezervácia - Trenčín
- historická architektúra a atraktivity - Trenčín, Bojnice, Čachtice, Tematínsky hrad, hrad Považská Teplá
- pamiatkové zóny vyhlásené a navrhované sú vo veľkom počte obcí, ktoré sú vymenované v samostatnom prehľade.

Ako limity, obmedzujúce a usmerňujúce rozvoj rekreácie a cestovného ruchu vystupuje ochrana prírody a opatrenia vyplývajúce z dokumentácií R-ÚSES. V záujmovom území sú vyhlásené chránené krajinné oblasti (CHKO):

- CHKO Malé Karpaty, CHKO Biele Karpaty, CHKO Kysuce, CHKO Ponitrie a CHKO Strážovské vrchy.

Podľa Konceptie územného rozvoja, možno aplikovať nasledujúce zásady rozvoja.

Koncepcia rozvoja

- Proces cestovného ruchu v regióne treba sledovať s cieľom zapojenia do systému európskeho cestovného ruchu.
- Perspektívne (nosné) formy (aktivity) rozvoja v rámci regiónu budú poznávací, kúpeľný a horský cestovný ruch, cestovný ruch zameraný na letný pobyt pri vode, turistický tranzit a vidiecky turizmus, z ktorých sa navrhuje uplatnenie viacerých aj v rámci obce,

- Cestovný ruch a rekreáciu treba riešiť ako funkčno-priestorový systém vo väzbe na rozvoj osídlenia a dopravy. Pritom treba sledovať súčasne obidve stránky, tak rozvoj ako jedného z odvetví národného hospodárstva, indikujúceho sociálno-ekonomický rozvoj obce a regiónu, ako aj prostriedku pre zabezpečenie nárokov domáceho obyvateľstva.
- Pri rozvoji sa zamerať prednostne na dobudovanie a skvalitnenie vybavenosti jestvujúcich rekreačných útvarov. V prípade novej výstavby treba uprednostniť lokalizáciu do vhodných lokalít sídla. Do voľnej krajiny lokalizovať len tie funkcie, ktoré sú nevyhnutne viazané na terén a služby zabezpečujúce cestovný ruch a rekreáciu pobytovú lokalizovať do východiskových častí obce.

Nadregionálny význam majú lokality :

- strediská CR a rekreácie

Rozvoj limitovaný záujmami ochrany prírody treba rešpektovať v lokalitách, ktoré sú lokalizované na chránených územiach prírody. Medzi tieto v rámci riešeného územia patrí stredisko CR a rekreácie Jankov vršok.

Medzi navrhované budúce strediská cestovného ruchu a rekreácie v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja zaradiť aj obec Nitricu.

- Súčasťou rekreačných zón sú aj záhradkárske osady, v riešenom území sa nenachádzajú a nové lokality nenavrhujú. Vybavenosť rekreačných zón by mali obohatiť priestory pre pikniky s parkoviskami, športovo-rekreačnou vybavenosťou, stravovacou vybavenosťou spolu s dopravným napojením (MHD) pre optimálnu dostupnosť obyvateľov obce i návštevníkov.

Pri dostavbe jestvujúcich rekreačných útvarov treba uprednostniť komerčné hľadisko v orientácii na výstavbu verejných ubytovacích zariadení. Prednostne je potrebné zamerať sa na prestavbu a rekonštrukciu jestvujúcich zariadení.

Rozvoju individuálnej rekreácie obyvateľov sa ponecháva priestor využitím najmä vhodnej pôvodnej zástavby s potrebným zázemím ale aj novej výstavby s rekreačnou funkciou pre chalupársku rekreáciu premiešaním s funkciou bývania. Pre túto formu má obec mimoriadne vhodné podmienky. Predpoklady sídla s rozvinutou vybavenosťou, kultúrnohistorickým potenciálom a potenciálom pre podmienky rekreačnej funkcie v atraktívnom prírodnom prostredí sú veľmi vhodné aj pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky. (bývalý a súčasný hospodársky dvor)

Pre rozvoj domáceho cestovného ruchu a rekreácie regionálneho a nadregionálneho významu je dôležitá rozvinutá sieť rekreačných priestorov a útvarov (stredísk a základní cestovného ruchu a rekreácie).

Regulatívny rozvoja rekreácie a cestovného ruchu :

- a) Vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj obce ako strediska cestovného ruchu a rekreácie ako strategického cieľa rozvoja obce a jej budúcej orientácie.
- b) aktivity usmerňovať do vytypovaných rozvojových rekreačných zón (útvarov) obce a nových navrhovaných lokalít v záujme rozšírenia ponuky a spektra aktivít, skvalitnenia a doplnenia vybavenosti, ako aj zatriktívnenia rekreačného prostredia,
- c) rozvíjať podmienky pre turizmus a cykloturistiku vybudovaním atraktívnych trás, cyklomagistrály s jej napojením na sieť regionálnych a celoslovenských a medzinárodných cyklotrás,
- d) vytvárať podmienky pre systematickosť a koncepcnosť prípravy s cieľom podriadiť všetky aspekty funkcií a života obce strategickému cieľu rozvoja bývania a strediska cestovného ruchu.

A.2.7.4.1 Zeleň a ostatné plochy

Prvky zelene sú neoddeliteľnou súčasťou všetkých funkčných plôch, avšak v rámci územného plánu sú navrhnuté plochy pre primárnu funkciu zelene izolačnej, parkovej a verejnej. Parková zeleň sa navrhuje v okolí jadra – obecného úradu, pričom je jej funkcia podporovaná návrhom intenzívnej parkovej zelene pozdĺž pobrežia Nitrice.

Izolačná zeleň je navrhovaná pozdĺž tranzitných komunikácií R2 a I/50, kde má funkciu vizuálnej - optickej a zvukovej bariéry. Izolačná zeleň je súčasťou navrhovaného územia pre priemysel

Verejná zeleň je v návrhu územného plánu podporovaná v rámci rozšírenia cintorína ako aj na jeho súčasnej ploche.

Regulatívny :

- a) Vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj funkcie verejnej a neverejnej zelene v obci,

- b) podmieňujúcim predpokladom pre vytváranie strediska cestovného ruchu a rekreácie ako strategického cieľa rozvoja obce je podpora, tvorba a udržiavanie koncepcnej verejnej zelene formou parkovej zelene,
- c) aktivity usmerňovať do vytypovaných zón obce a navrhovaných lokalít v záujme vytvorenia nových plôch, rozšírenia, skvalitnenia a doplnenia zelene, ako aj zatraktívnenia obytného a rekreačného prostredia,

A.2.8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

A.2.8.1. Súčasné zastavané územie obce

Zastavané územie obce pozostáva z dvoch samostatných území v rámci katastrálneho územia obce Nitrica, v rozsahu k.ú. Miestnej časti Račice a Dvorníky. Zastavané územie je vymedzené v grafickej časti a je definované uzavretou líniou s lomovými bodmi v súradniciach. Zastavané územie obce je určené na základe zákona a evidované a oficiálne vedené príslušným katastrálnym úradom v Prievidzi.

Súčasné zastavané územie (v návrhu ÚPN O) predstavuje (pôvodný) intravilán k 1.1.1990, ktorý je vymedzený katastrálnym úradom.

A.2.8.2. Navrhované rozšírenie zastavaného územia

Navrhované zastavané územie je rozšírením súčasného zastavaného územia (intravilán) k 1.1.1990, o navrhované rozvojové zámery v súlade s potrebami definované v grafickej časti.

Celková výmera navrhovaného zastavaného územia k roku 2020 (návrhové obdobie) :

A.2.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

A.2.9.1. Ochranné pásma

A.2.9.1.1 Vymedzenie ochranných pásiem

Pásma ochrany vodného zdroja

Ochranné pásma vodných zdrojov – pásma ochrany (PO) stanovuje podľa charakteru, významu a podmienok príslušný vodohospodársky orgán. PO pre vodné zdroje v obci sú zakreslené vo výkresovej prílohe tak, ako boli stanovené vodohospodárskym orgánom. Podmienky pre využívanie ochranných pásiem vodných zdrojov stanovuje Vyhláška MŽP SR č. 29 / 2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Pásma ochrany 1. stupňa.

Pásma ochrany 1. stupňa sa stanovuje k zabezpečeniu ochrany miesta vodného zdroja v priestore miesta odberu, prípadne v priestore akumuláčného zariadenia pred možnosťou negatívneho ovplyvnenia alebo ohrozenia vodného zdroja, ďalej k ochrane pred negatívnymi zásahmi do najbližšieho okolia akumuláčného zariadenia a k jeho ochrane pred poškodením, ako aj k ochrane vody pred znečistením. U vodných nádrží zabezpečuje pásma ochrany 1. stupňa aj vytvorenie podmienok pre dobrý vývoj akosti vody. Pre objekty získavajúce podzemné vody je to maximálne 50m, pri priamom odbere z vodného toku maximálne 300m proti prúdu, 50m po prúde a 15m od brehu na každej strane.

Pásma ochrany 2. stupňa.

Pásma ochrany 2. stupňa sa stanovuje k ochrane výdatnosti, akosti alebo zdravotnej nezávadnosti vodného zdroja pred ohrozením zo vzdialenejších miest. Je určené predovšetkým k ochrane pred znečistením mikrobiologickým, toxickými látkami, látkami ovplyvňujúcimi senzorické vlastnosti vody a látkami inak škodlivými. PO 2. stupňa môže byť rozdelené na vnútornú a vonkajšiu časť s rôznymi podmienkami pre ich využívanie. Veľkosť sa stanovuje individuálne.

Pásma ochrany 3. stupňa.

Pásmo ochrany 3. stupňa sa stanovuje k zabezpečeniu vodného zdroja povrchovej vody pred nepriaznivým zásahom do hydrologických a hydrogeologických podmienok obehu vody. Zahrňuje celé povodie nad miestom odberu.

Ochranné pásma od zdroja fekálneho znečistenia

Tieto ochranné pásma stanovuje hlavný hygienik resp. hygienická stanica na základe posúdenia stavu, podmienok a na podklade vnútorných smerníc. Pre lokálne zdroje znečistenia boli pre jednotlivé prevádzky stanovené rôzne ochranné pásma.

Čistiareň odpadových vôd (ČOV).

V riešenom území sa nenachádza hromadná ČOV.

Živočíšne farmy.

Ochranné pásmo je pri projektovanom využití objektov stanovené na 1000 m, čo je v priamej kolízii s existujúcimi aj navrhovanými funkciami na okolitom území. V návrhu ÚPD je deklarované zrušenie ochranného pásma objektov živočíšnej výroby v súvislosti s navrhnutým vymiestnením chovu hospodárskych zvierat. Pri stanovení nových ochranných pásiem je nutné rešpektovať projektované kapacity zariadení a postupovať v súlade s platnou legislatívou (vestník MPVZ SSR, roč. VI. , čiastka 5 z r. 1974)

Ochranné pásma dopravných zariadení

Cestné ochranné pásmo

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich.

Ochranné pásma cestných komunikácií sú stanovené Cestným zákonom, 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. mimo zastavaného územia a to :

- pre diaľnice je to 100 m od osi priľahlej osi vozovky diaľnice, na každú stranu
- pre cesty I. triedy 50 m od osi priľahlej vozovky na každú stranu,
- pre cesty II. triedy od osi priľahlej vozovky 25 m na každú stranu,
- pre cesty III. triedy 20 m na každú stranu

V zastavanom území platí pre všetky mestské komunikácie ochranné pásmo 6 m od okraja vozovky. V okolí úrovňových križovatiek ciest s inými pozemnými komunikáciami a so železnicami sú hranice cestných ochranných pásiem určené zvislými plochami, ktorých poloha je daná rozhladovými trojuholníkmi (podľa príslušnej normy). Na komunikácie významu II. a III. triedy sa v zastavanom území uvedené OP nevzťahujú.

Letecké ochranné pásmo

V zmysle leteckého zákona je nutné prerokovať nasledovné:

Stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§30 ods. 1, písm. a). Stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písm. b). Zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30 ods. 1, písm. c).

Zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30 ods. 1, písm. d).

Ochranné pásmo technickej infraštruktúry

Ochranné pásmo vonkajšieho vzdušného elektrického vedenia :

- 220 kV vzdušné vedenie - 20 m od krajného vodiča na každú stranu
- 22 kV vzdušné vedenie - 10 m od krajného vodiča na každú stranu, na lesných pozemkoch sa obmedzuje na 5 m.

Distribučná TS 22/0,4 kV stožiarová, stĺpová - 10 m v okruhu od kraja stožiaru.

Ochranné pásmo plynovodu na každú stranu od osi plynovodu :

- 8 m pre plynovody a prípojky o DN do 500 mm,
- 4 m pre plynovody a prípojky o DN do 200 mm,
- 1 m pre NTL a STL plynovody a prípojky v zastavanom území obce.

Bezpečnostné pásmo plynovodu na každú stranu od osi plynovodu :

- 10 m pri STL plynovodoch a prípojkách vo voľnom priestranstve a nezastavanom území obce,
- 20 m pri VTL plynovodoch a prípojkách o DN do 350 mm.

Pri NTL a STL plynovodoch a prípojkách v súvislej zástavbe obce, sa bezpečnostné pásma určia v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa plynu.

Ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie

Pre hlavné vodovodné verejné rozvody a kanalizačné zberače je potrebné rešpektovať ochranné pásma vyplývajúce z normových požiadaviek (t.j. obojstranne min. 3 m). Na vodovodných rozvodoch a kanalizačných zberačoch nie je povolené realizovať stavebné objekty. Výnimky z ochranného pásma, resp. možnosti jeho využitia dáva príslušný správca siete, alebo technických zariadení jednotlivých druhov infraštruktúry.

Ochranné pásmo technických zariadení

Ochranné pásmo Chemickej zbrojnice v m.č. Račice je stanovené v okruhu 500 m, v rámci akejkoľvek stavebnej činnosti, napríklad združených investícií obcí ho požaduje ministerstvo obrany SR rešpektovať.

Ochranné pásmo vodných tokov

Na ochranné pásma vodných tokov sa vzťahuje STN 75 2102, ochranné pásmo vodných tokov v šírke medzi brehovými čiarami od 10 do 50 m je 6 m od brehovej čiary (tok Nitrica) resp. 6 m od vzdušnej päty ochrannej hrádzky a u vodných tokov v šírke 10 m je ochranné pásmo 4 m.

Ochranné pásmo prírodných zdrojov a nerastných surovín

Do katastrálneho územia obce Nitrica zasahuje chránené ložiskové územie a dobývací priestor „Horné Vestenice“ určený na dobývanie výhradného ložiska „Horné Vestenice, stavebný kameň pre VESTKAM, s.r.o., Horné Vestenice“.

Ministerstvo ŽP požaduje dodržať ustanovenia § 18 a § 19 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. V zmysle § 19 banského zákona povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území, ktoré nesúvisia s dobývaním, môže vydať orgán príslušný na povoľovanie stavieb a zariadení len so súhlasom obvodného banského úradu.

V katastrálnom území obce Nitrica sú evidované nebilancované ložiská, prognózne zdroje stavebného kameňa a ložisko nevyhradeného nerastu „Nitrica, stavebný kameň (dolomit)“. Ložisko nevyhradeného nerastu je súčasťou pozemku podľa § 7 banského zákona.

A.2.9.2. Ochrana prírody a krajiny

A.2.9.2.1 Chránené časti prírody

Územná ochrana prírody

Riešené územie nezasahuje, resp. sa v ňom nenachádza žiadne vyhlásené veľkoplošné, ani maloplošné chránené územie, ani chránené územie podľa medzinárodných dohovorov.

Druhová ochrana

Z fauny k najvýznamnejším druhom patria **hniezdiace druhy vtákov európskeho a národného významu**, ako aj vzácne a chránené druhy rastlín

NATURA 2000

Severná časť riešeného územia je v zmysle § 17 ods. 1 a § 26 súčasťou **Chráneného vtáčieho územia CHVÚ Strážovské vrchy (SKCHV028)**, výmera celého územia je 59 586 ha, projektovaného ako „Special Protection Area“ v súlade so Smernicou o ochrane voľne žijúcich vtákov v EÚ a zaradeného do Národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. Tento zoznam bol dňom 9.7.2003 vládou SR schválený ako Národný zoznam chránených vtáčích území. V zmysle § 26 ods. 5 „sa v chránenom území zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany“, zároveň v zmysle § 26 ods. 6 „... ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví zoznam činností podľa ods. 5, vrátane územného a časového obmedzenia ich výkonu“.

A.2.9.2.2 Územný priemet systému ekologickej stability územia

Ekologická stabilita je schopnosť ekologických systémov zachovať a reprodukovať pomocou autoregulácie svoje podstatné charakteristiky. Kritériá miery ekologickej stability prírodných prvkov sú:

- druhová skladba porastu (druhová a štruktúrna rozmanitosť)
- miera prirodzenosti vegetácie (pôvodnosť vegetácie je indikátorom zvýšenej miery ekologickej stability)
- vrstevnatosť a štruktúra (čím je viac etáží, tým je miera stability vyššia)
- rozloha vegetácie (s rozsahom plochy vegetácie rastie i jej ekologická stabilita)
- napojenie na okolité ekosystémy (čím lepšie je napojenie segmentu na okolité ekosystémy, tým je ekologicky stabilnejší)
- absolútny vek porastu (čím je porast starší - do určitej miery - tým je ekologicky stabilnejší)
- kultúrno-historicky optimálne využívanie krajiny

Prvým krokom územného zabezpečenia ekologickej stability krajiny je vymedzenie kostry ekologickej stability. Kostru ekologickej stability tvoria dnes existujúce relatívne ekologicky stabilnejšie segmenty krajiny.

ÚSES je nepravidelná sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré sú účelne rozmiestnené na základe funkčných a priestorových kritérií. Tieto vybrané ekologicky významné segmenty rozdelujeme podľa ich prevažujúcej funkcie na:

- biocentrá
- biokoridory
- interakčné prvky

Biocentrum je územie, ktoré svojou veľkosťou a stavom ekologických podmienok umocňuje trvalé začlenenie druhov a spoločenstiev prirodzeného genofondu krajiny. Biocentrá s biocenózami, typickými pre danú biogeografickú oblasť označujeme ako reprezentatívne.

Biokoridory sú obyčajne líniové spoločenstvá. Ich úlohou je prepájanie biocentier a umožnenie migrácie organizmov. Nemusia poskytovať trvalú existenciu všetkých prirodzených organizmov. Biokoridory môžu byť priestorovo spojené i nespojité. Ďalšou dôležitou funkciou biokoridorov je rozdeľovanie rozsiahlych plôch ekologicky nestabilných antropogénne zmenených ekosystémov.

Biokoridory rozdelujeme na:

- hydrické (v okolí vodných tokov a plôch)
- terestrické

Interakčné prvky sprostredkovávajú priaznivé pôsobenie biocentier a biokoridorov na okolitú, ekologicky menej stabilnú krajinu. Vytvárajú existenčné podmienky pre rastliny a živočichy, ktoré priaznivo ovplyvňujú fungovanie kultúrnej krajiny. Majú väčšinou menšiu plochu ako biocentrá a biokoridory a veľmi často sú priestorovo izolované.

Pri výbere prvkov kostry MÚSES je potrebné zohľadňovať najmä:

- reprezentatívnosť a relatívnu ekologickú stabilitu ekologicky významných segmentov krajiny
- potrebné priestorové parametre biocentier (minimálna rozloha) a biokoridorov (minimálna šírka a maximálna dĺžka)
- priestorové väzby ekologicky významných segmentov krajiny
- súčasný stav využitia krajiny.

A.2.10. KONCEPCIA RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

A.2.10.1. Obrana štátu

V katastrálnom území obce nesídlí žiadny vojenský útvar a nezasahuje žiaden areál VÚ do k.ú. obce. Z hľadiska územno-technických podmienok neboli uplatnené žiadne osobitné alebo špecifické požiadavky zo strany príslušných orgánov a z titulu obrany štátu. Civilná ochrana okrem iných úloh zahŕňa aj úlohy pri posudzovaní umiestňovania stavieb, využívaní územia a dodržovaní záujmov civilnej ochrany na teritóriu SR pri územnom konaní v zmysle zákona NR SR č. 42/94 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v platnom a úplnom znení zákona NR SR č. 444/2006 Z.z.

Pri funkčnom využití územia obce a v následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

Stavebno-technické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územno-technické, urbanistické, stavebno-technické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie

V zmysle Nariadenia vlády 565/2004 Z.z. (ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 166/1994 Z.z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 25/1997 Z.z.) Čl. I., Zaradenie územia do jednotlivých kategórií podľa územných obvodov obvodných úradov Slovenskej republiky sa zaraďuje **územný obvod Prievidza**. Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec.

Obec má vypracovaný plán ukrytia (PLÁN UKRYTIA OBCE Nitrica)

Stav zabezpečenia ukrytia v obci :

Obec Nitrica nie je na území vymedzenom v oblasti ohrozenia v okolí jadrového zariadenia. Celkový počet obyvateľstva je 1244 obyvateľov (stav k 26.5.2001).

A.2.10.2. Civilná ochrana

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NR SR č. 42 / 1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov, v úplnom znení zákona NR SR č. 444/2006 Z. z.

Pri funkčnom využití územia obce a v následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec.

A.2.10.3. Požiarna ochrana

Podmienky požiarnej ochrany pre riešenie vyplývajú zo zákona SNR č. 314/2001 Z.z. o požiarnej ochrane a vyhlášky č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov. Požiarnu ochranu v obci zabezpečuje dobrovoľný požiarny útvar obce, obec má požiarnu zbrojnicu, ktorá je súčasťou objektu obecného úradu. Obec má spracovanú a schválenú dokumentáciu o ochrane pred požiarmi.

A.2.10.4. Ochrana pred povodňami

Podmienky ochrany pred povodňami sú stanovené zákonom č. 666 / 2004 Z.z. Povodňovú aktivitu zabezpečuje príslušný správca vodného toku, ktorý má vypracovanú koncepciu v prípade ohrozenia

V rámci riešenia dochádza k funkčnému využitiu územia v kontaktných miestach s vodnými tokmi, kde je potrebné vykonať protipovodňové opatrenia ako podmienku pre funkčné využitie územia a na zabezpečenie protipovodňovej ochrany. V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimov povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich.

V rámci riešeného územia sú predmetom povodňovej ochrany potenciálne záplavové územia v rámci inundačného územia neupravených úsekov vodných tokov.

Obec má vypracovaný Povodňový plán záchranných prác obce.

Regulatívy :

- a) Zabezpečovať ochranu pred povodňami v súlade príslušnými platnými legislatívnymi predpismi a koncepciou ochrany, (K,T)
- b) postupovať pri posudzovaní umiestňovania stavieb, využívaní územia a dodržovaní záujmov civilnej ochrany na teritóriu SR pri územnom konaní v zmysle zákona NR SR č. 42/94 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v platnom a úplnom znení zákona NR SR č. 444/2006 Z. z. (S,D,T),
- c) v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie zón uplatniť požiadavky na územno-technické, urbanistické, stavebno-technické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. (S,T)
- d) Zabezpečovať požiarnu ochranu v súlade príslušnými platnými legislatívnymi predpismi. (K,T)

A.2.11. KONCEPCIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

A.2.11.1. Dopravné systémy

A.2.11.1.1 Nadradená dopravná sieť

Hlavnou cestnou komunikáciou prechádzajúcou dnes riešeným územím je cesta prvej triedy č.I/50, ktorá prichádza zo západu, od Trenčína a pokračuje na východ, do Prievidze, Žiaru nad Hronom a ďalej na Zvolen. Je to cesta celoštátneho až medzinárodného významu zabezpečujúca pohyb tranzitnej dopravy južnou časťou Slovenska, v smere východ – západ. Cesta je súčasťou európskej siete ako E 572 spájajúca diaľnicu D1 (E 50) s cestou I triedy I/65 (E 571).

Podľa koncepcie rozvoja dopravy v SR sa uvažuje, že vo výhlade bude v koridore cesty I/50 vedená ako nadradená komunikácia, rýchlostná cesta R2 a terajšia cesta I/50 prevezme funkciu sprievodnej komunikácie, s neobmedzeným prístupom vozidiel. Pre rýchlostnú cestu R2 bola spracovaná technická štúdia a následne aj „Správa o hodnotení „ podľa zákona č.127/1994 Z.z. o Posudzovaní vplyvov na životné prostredie (okt. 2004), v ktorej boli navrhnuté dva základné varianty tejto trasy. V priestore Nitrice je rýchlostná cesta vedená severne od obce, medzi obcou Horné Vestenice a Nitricou. S najbližšími križovatkami na R2 sa uvažuje v Hradišti (cesta I/50 a II/579) na západe a za Nitrianskymi Sučanmi, pod Diviackou Novou Vsou, na východe (cesta II/574).

A.2.11.1.2 Organizácia dopravy v obci, dopravný systém

Pôvodná cesta I/50, zostane v dnešnej polohe zachovaná, pre obec bude, tak ako dnes znamenať hlavnú nadradenú komunikáciu, ktorej prostredníctvom bude obec napojená na hlavný komunikačný systém regiónu, ale aj celého Slovenska. Z dnešných dvoch pripojení (cesty III triedy) na cestu I/50 zostane po vybudovaní cesty R2, iba jedno, východnejšie, ktorým bude možné

mimoúrovňovým križovaním nadjazdom ponad cestu R2 a zároveň aj ponad cestu I/50 v mieste súčasnej križovatky sa napojiť na zbernú komunikáciu vedenú úpäťm Kostolnej hory a jej prostredníctvom aj na cestu I/50.

Napojenie obce zostane zachované, cesta III triedy č.56574, vedúca do Račíc bude v hraniciach obce slúžiť ako hlavná zberná komunikácia, v zmysle STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií, ako komunikácia funkčnej skupiny B, funkčnej triedy B3.

„Na napojenie obce zostane zachované, cesta III / 050057 vedúca do Nitrice bude v hraniciach obce slúžiť ako hlavná zberná komunikácia v kat. MZ 8,5/50, resp. v kat. C 7,5/60 mimo zastavaného územia“, v zmysle STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií funkčnej skupiny B, funkčnej triedy B3. Trasa tejto cesty vo význame a kategórii cesty III. triedy je navrhnutá centrom obce s pokračovaním západným smerom, do Dolných Vesteníc.

Pôvodná cesta I/50 si zachová svoju dnešnú funkciu zbernej komunikácie, iba s tým rozdielom, že tranzitná doprava, ktorá sa dnes po nej pohybuje, sa presunie na rýchlostnú cestu R2 a cesta I/50 zostane iba sprievodnou komunikáciou. Na túto komunikáciu budú napojené ostatné komunikácie zabezpečujúce obsluhu jednotlivých funkčných zón obce.

Organizácia dopravy v obci sa napriek uvádzaným zmenám výrazne nezmení, iba jej smerovanie bude iné. Na cestách obce zostane iba vnútorná doprava a doprava cieľová a zdrojová.

A.2.11.1.3 Rozvoj prepravných vzťahov a ich objemov

Rozvoj prepravných vzťahov sa vybudovaním cesty R2 výrazne zmení, po ceste I/50 sa bude pohybovať hlavne doprava tranzitná, ale iba z pohľadu regiónu, ostatná, tá nadregionálna sa bude pohybovať po rýchlostnej ceste R2. Dnešný objem dopravy na ceste I/50 sa prerozdolí medzi rýchlostnú cestu R2 a súbežnú cestu I/50.

Objem dopravy vchádzajúcej a vychádzajúcej z obce bude i naďalej malý a bude závislí iba na počte obyvateľov, pracovných príležitostiach a atraktivite obce.

Prepravné vzťahy zabezpečované v rámci obce predstavujú minimálne hodnoty, hlavným zaťažením komunikačnej siete obce bude doprava cieľová a zdrojová.

A.2.11.1.4 Funkčné členenie a kategorizácia ciest

Funkčné členenie komunikačnej siete obce bolo navrhnuté v zmysle predchádzajúcich zásad, podľa Slovenskej technickej normy STN 73 6110, kap. 3-6 Projektovanie miestnych komunikácií.

Po vybudovaní rýchlostnej cesty R2 bude cesta I/50 v zastavanom území obce klasifikovaná ako komunikácia funkčnej triedy B2 s dopravným významom a s čiastočnou priamou dopravnou obsluhou, so vzdialenosťou križovatiek min. 150 m. Kategória pôvodnej cesty I/50 by mala byť MZ12/50 (C11,5/80). Návrh prepojenia cesty III. triedy na cestu I. triedy v 2 bodoch je možné akceptovať pokiaľ ich vzájomná vzdialenosť, resp. vzdialenosť najbližších križovatiek zodpovedá ustanoveniam STN 736101. Riešenie jednotlivých dopravných prvkov na komunikáciách – križovatky, šírkové usporiadanie komunikácií, zastávky HD, pešie trasy a pod. je v ďalších stupňoch potrebné riešiť v súlade s STN a súvisiacimi technickými predpismi.

V poradí dôležitosti sú ďalšími komunikácie funkčnej triedy B3, na ktorých je priama obsluha neobmedzená a minimálna vzdialenosť križovatiek môže byť 80 m. Kategória týchto komunikácií bude MZ 8,5/ 50 u nových a MZ 8,0/40 u existujúcich.

Ostatné komunikácie pre motorovú dopravu zabezpečujúce pohyb vozidiel vnútri obytných skupín sú klasifikované ako obslužné komunikácie funkčnej triedy C2 a C3, s kategóriami MO 7,5/40 a MO 6,5/ 30. Výnimkou sú iba cesty navrhované v lokalitách, kde by mala byť doprava ukľudnená, tam by mala byť použitá kategória MOU 2,75/30. Tieto cesty by mali byť doplnené prvkami pre upokojenie dopravy.

A.2.11.1.5 Hromadná doprava

Hromadnú prepravu osôb dnes zabezpečuje SAD Prievidza linkou Prievidza – Nováky – Dolné Vestenice, ktorá prechádza obcou a má v obci tri zastávky. Linka spája Nitricu s ťažiskom aglomerácie Prievidzou, Novákmi a Dolnými Vestenicami a predstavuje jedinou možnosť spojenia hromadnou dopravou. Okrem zastávky pri školskom areáli sú v zastavanom území obce situované ďalšie dve, ku ktorým dochádzková vzdialenosť nepresahuje 400 m. Okrem prvej zastávky, ktorá je umiestnená tak, že jej vzdialenosť od prvých domov v obci je asi 550 m. Vedenie liniek zostane zachované aj do výhľadu.

A.2.11.1.6 Železničná doprava

Riešeným územím v súčasnosti nevedie železničná doprava. Trať č.140 zo Šurian do Prievidze vedie východne od obce, s možným napojením sa v stanici v Novákoch (cca 9 km), alebo spojenie je možné aj v Partizánskom (cca 12 km). Výhľadovo ÚHZ pre ÚPN VÚC okresu Prievidza odporúčali prehodnotiť možnosť vedenia železničnej trate cez riešené územie v smere Prievidza – Nováky – Trenčín. Ale v tomto smere nie je spracovaná podrobnejšia analýza a dokumentácia, ktorá by sa dala pre potreby územného plánu použiť.

A.2.11.1.7 Letecká doprava

V riešenom území sa nenachádza letisko ani iné zariadenia leteckej dopavy. Najbližšia letisko vnútroštátneho významu sa nachádza v Prievidzi, medzinárodné v Bratislave.

V zmysle leteckého zákona je nutné prerokovať nasledovné:

Stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písm. a). Stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písm. b). Zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice (§ 30 ods. 1, písm. c).

Zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písm. d).

A.2.11.1.8 Vodná doprava

V riešenom území sa nenachádza trasa alebo zariadenie vodnej dopavy.

A.2.11.1.9 Cyklistická doprava

Cyklistická doprava nemá v obci vytvorené podmienky pre svoju existenciu, nemá vybudované samostatné komunikácie a je vedená v uličnom priestore spolu s ostatnou dopravou. Vhodná konfigurácia terénu, keďže obec leží v údolnej nive rieky Nitrica, dáva predpoklady pre rozvoj tohto druhu dopavy, preto je reálne predpokladať, že sa cyklistická doprava bude využívať v budúcnosti aj vo výhľade. Nízka intenzita dopavy na cestách v obci ale nevyžaduje budovať samostatné cyklistické komunikácie. Za pozornosť by stálo vybudovať cykloturistickú trasu prepájajúcu trasu č.17 z Novák do Majera (pod Diviackou Novou Vsou), nazvanú „Okolo Bojníc“, s trasou č.36, vedúcu na Jankov Vŕšok cez Dolné Vestenice, Nitricu až k Majeru.

Poznámka: trasy sú popísané v Podrobnej cykloturistickej mape č.1 Kysuce - Horné Považie - Turiec.

A.2.11.1.10 Peší pohyb

Pešiemu pohybu v obci slúžia chodníky a pešie plochy, ale hlavne sa chodci pohybujú v uličnom priestore s ostatnou dopravou.

Pre zvýšenie bezpečnosti, postupom času vybudovať v obci chodník prechádzajúci ťažiskom osídlenia, od Obecného úradu, až po školu. Jednostranné chodníky by boli vhodné aj u komunikácií, ktoré nebudú klasifikované ako komunikácie s ukludnenou dopravou.

A.2.11.1.11 Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel.

Plochy pre statickú dopravu slúžia v obci v dvoch formách, ako plochy na teréne, alebo v individuálnych garážach.

Parkovaniu slúžia buď plochy vybudované pre tento účel - parkoviská, alebo uličný profil vozovky, t.j. státie pri obrubníku, ba v mnohých prípadoch sa parkuje aj na zeleni.

Na odstavovanie vozidiel sa využívajú v prípade rodinných domov odstavné plochy na vlastnom pozemku (v garáži, alebo pod prístreškom), alebo individuálne garáže stojace samostatne.

Odstavné plochy slúžiace obyvateľom obce budú i naďalej zabezpečené buď na teréne, alebo v individuálnych garážach. V prípade rodinných domov to bude na vlastnom pozemku.

Pri realizácii nových výrobných prevádzok alebo vybavenosti je potrebné stanoviť potrebný počet parkovacích miest podľa STN 73 61 10 Projektovanie miestnych komunikácií, čl. 16.3.9 – 13 a tab. č.20, vychádzajúc z nasledovných predpokladov:

- stupeň automobilizácie	1 : 2,5	koef. 1,0
- veľkosť obce do 20 000 obyvateľov,		koef. 0,3
- zóna s vyššou vybavenosťou,		koef. 0,8
- podiel IAD k ostatnej doprave	35 : 65	koef. 1,0

Pre výrobné podniky situované severne od obce, za cestou I/50, bude potrebné do výhľadu v zmysle vyššie uvedeného (STN 736110) vybudovať nasledujúci počet parkovacích miest :

- lok. 8 – 232 : 4 x 1,0 x 0,3 x 0,8 x 1,0 = 14 p.m.
- lok. 9 – 249 : 4 x 1,0 x 0,3 x 0,8 x 1,0 = 15 p.m.
- lok.10 - 387 : 4 x 1,0 x 0,3 x 0,8 x 1,0 = 24 p.m.

A.2.11.1.12 Vplyv dopravy na územie obce, ochranné a hlukové pásma

Poloha rozhodujúcich ciest s veľkým objemom dopravy, ako sú rýchlostná cesta R2 a cesta I/50 budú dostatočne vzdialené od obce a preto ich priamy vplyv obci nehrozí, predsa však bude potrebné pri projektovaní cesty R2 tejto otázke venovať pozornosť a v každom prípade cestu lemovat' zeleňou , ktorá by zlepšila estetické, ale aj negatívne účinky dopravy.

Množstvo dopravy pohybujúcej sa v obci nedáva predpoklady k zvýšenej hladine hluku, v obci skôr pôjde o jednorázový hluk.

Na ochranu ciest a premávky na nich, mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, slúžia cestné ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách (Zákon č. 135 / 1961Zb. znení zák.č. 524 / 2003 Z.z.), v prípade Nitrice sa uplatnia iba ochranné pásma pre rýchlostnú cestu R2 ... 100 m , cestu I triedy č.50 .. 50 m a cestu III. triedy, ktorá má ochranné pásmo mimo intravilán ... 20 m od osi komunikácie na obe strany.

pri objektoch HBV riešiť odstavovanie a garážovanie vozidiel o kapacite 1 státie pre 1 byt, parkovanie pri objektoch vybavenosti a priemyslu riešiť v súlade s STN 736110 Projektovanie

Regulatívy dopravy :

Nadradená dopravná sieť

- a) potvrdenie a rezervovanie trasy rýchlostnej cesty R2 v súbehu s dnešnou cestou I/50, v úseku od Dolných Vesteníc až po Nitrianske Sučany,
- b) potvrdenie súčasnej cesty I/50 ako sprievodnej cesty R2, s funkciou cesty s neobmedzeným prístupom vozidiel, s dočasnou úpravou križovatky s cestou III/56574, napojenie obce riešiť vytvorením ľavého odbočovacieho pruhu,
- c) potvrdenie jestvujúcej cesty medzi Dvorníkmi nad Nitricou a Dolnými Vestenicami ako cesty III triedy s funkciou zbernej komunikácie.

Organizácia dopravy a dopravný systém

- d) Po vybudovaní rýchlostnej cesty R2 bude cesta I/50 v intraviláne obce klasifikovaná ako komunikácia funkčnej triedy B2 s dopravným významom a s čiastočnou priamou dopravnou obsluhou, so vzdialenosťou križovatiek min. 150 m. Kategória pôvodnej cesty I/50 by mala byť MZ 12/50 (C11,5/80).
- e) V obci budú najdôležitejšími komunikácie funkčnej triedy B3, na ktorých je priama obsluha neobmedzená a minimálna vzdialenosť križovatiek môže byť 80 m. Kategória týchto komunikácií bude MZ 8,5/ 50 u nových a MZ 8,0/40 u jestvujúcich.
- f) Ostatné komunikácie pre motorovú dopravu zabezpečujúce pohyb vozidiel vnútri obytných skupín sú klasifikované ako obslužné komunikácie, funkčnej triedy C2 a C3, s kategóriami MO 7,5/40 a MO 6,5/ 30. Výnimkou sú iba cesty navrhované v lokalitách, kde by mala byť doprava ukludnená, tam by mala byť použitá , kategória MOU 2,75/30. Tieto cesty by mali byť doplnené prvkami pre upokojenie dopravy.
- g) Riešenie jednotlivých dopravných prvkov na komunikáciách – križovatky, šírkové usporiadanie komunikácií, zastávky HD, pešie trasy a pod. je v ďalších stupňoch potrebné riešiť v súlade s STN a súvisiacimi technickými predpismi.

Hromadná doprava osôb

- h) Spôsob obsluhy obce autobusovou dopravou zostane zachovaný, v priebehu nasledujúcich rokov sa bude iba prispôsobovať novej situácii, vzniknutej výstavbou rýchlostnej cesty R2 .

Cyklistická doprava

- i) Rezervovať priestor pre vybudovanie cykloturistickej trasy prepájajúcej trasu č.17 z Novák do Majera (pod Diviackou Novou Vsou) - nazvanú „Okolo Bojníc“, z trasou č.36 vedúcu na Jankov Vršok, cez Dolné Vestenice, Nitricu až k Majeru.

Peší pohyb

- j) Postupom času vybudovať v obci chodník prechádzajúci ťažiskom osídlenia, od Obecného úradu, až po školu.

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

- k) Odstavné plochy slúžiace obyvateľom obce budú i naďalej zabezpečené buď na teréne, alebo v individuálnych garážach. V prípade rodinných domov to bude na vlastnom pozemku, v prípade HBV v blízkosti obytného súboru.
- l) Pri realizácii nových prevádzok, alebo vybavenosti je potrebné stanoviť potrebný počet parkovacích miest podľa STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií, čl. 16.3.9 – 13 a tab. č.20, vychádzajúc z týchto predpokladov :
- stupeň automobilizácie	1 : 2,5	koef. 1,0
- veľkosť obce do 20 000 obyvateľov,		koef. 0,3
- zóna s vyššou vybavenosťou,		koef. 0,8
- podiel IAD k ostatnej doprave	35 : 65	koef. 1,0

A.2.11.2. Vodné hospodárstvo

A.2.11.2.1 Povrchové vody

Charakteristické hydrologické údaje

Riešené územie spadá do čiastkového povodia Nitra. Hlavným recipientom riešeného územia Obce Nitrica je rieka Nitrica. Rieka Nitrica má pravostranný prítok - potok Bučkova studňa a Čihoc a ľavostranné prítoky pretekajúce intravilánom obce Nitrica - potok Močelník (Dvorníky) a Račický potok. Všetky sú vyvedené po regulačných úpravách krytým kanálom do rieky Nitrice.

Rieka Nitrica preteká riešeným územím v dĺžke 4,28 (rkm 11,25 až 15,53) od katastrálnej hranice s obcou Dolné Vestenice až po katastrálnu hranicu Nitrianskych Sučian.

Úprava tokov

Súčasný stav : rieka Nitrica je v riešenom území, tj. 4,28 kilometrovom úseku upravená a to nasledovne:

- rkm 11,255 – 15,535 : - koryto je dimenzované na Q_{100}
  - lichobežníkový tvar koryta s miskovitým dnom v sklone 1:10 a svahy v sklone 1:2
  - typ úpravy : svahy sú upravené kameninovou rovinou

Ochranné pásmo pre upravenú časť rieky Nitrice je 3 m od brehovej čiary koryta toku. V tomto pásme je potrebné umiestnenie investičných stavieb konzultovať so správcom toku, tj. Povodím Váhu.

Súčasný stav regulačných objektov na tokoch.

Na toku Nitrica a jeho prítokoch v rámci k.ú. Nitrica nie sú vybudované regulačné objekty a vodné nádrže. Podľa Hydrologického a Vodohospodárskeho plánu povodia Nitry sa v riešenom území neuvažuje s výstavbou vodných nádrží.

Návrh riešenia.

V zastavanom území mesta je potrebné, pre navrhované zámery, hľadať riešenia na ochranu územia pred veľkými vodami. Pre zabezpečenie tejto požiadavky je nevyhnutné dodržať nasledovné zásady :

Regulatívy :

- a) pôdny kryt chrániť pred vodnou eróziou uplatnením protierózných pôdoochranných a lesotechnických opatrení
- b) zabezpečiť realizáciu povrchových protierózných priekop zachytávajúcich privalové vody

- c) zabezpečiť koryto vodného toku proti zosunom pôdy
- d) zvýšiť úroveň starostlivosti o odvádzanie dažďových vôd z územia obce
- e) neupravené úseky vodných tokov riešiť s cieľom ochrany intravilánu pred veľkými vodami na Q_{100} a orné pôdy pre Q_{20} , pretože náhodilé zaplavenie je ekologicko-produkčne žiaduce
- f) na toku rieky Nitrica je potrebné zabezpečiť pravidelné odstraňovanie nánosov, opravy poškodených brehov a ošetrovanie brehových porastov s cieľom zabezpečenia ochrany zastavaného územia
- g) navrhované lokality IBV, HBV, vybavenosti a priemyslu, ktoré sa nachádzajú v inundačnom území neupraveného toku je potrebné zabezpečiť pred povodňami protipovodňovými opatreniami s cieľom zachovať prírodný charakter koryta toku
- h) rešpektovať ochranné pásmo min. 3 m od brehovej čiary toku Nitrica obojstranne a prítokov min. 4 m od brehovej čiary tokov obojstranne
- i) zriaďovanie ochranných pásiem je právne zabezpečené zákonom o vodách č. 364/2004 Z.z. a vyhláškou MŽP SR č. 398/2002 Z.z.
- j) rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 a 75 2102

Pri jednotlivých úpravách tokov navrhujeme v rámci riešenia zachovať prírodný charakter koryta a brehových porastov so snahou zabezpečenia funkčnosti a skvalitnenia životného prostredia. Na toku rieky Nitrica je potrebné zabezpečiť pravidelné odstraňovanie nánosov, opravy poškodených brehov a ošetrovanie brehových porastov. Ochranné pásmo vodných tokov, potrubia je potrebné rešpektovať aj pri návrhu výsadby stromov. Zároveň pri riešení výsadby je potrebné brať do úvahy umožnenie prístupu k vodnému toku v prípade údržbových prác a povodňovej aktivity. Umiestnenie investičných stavieb v ochrannom pásme vodných tokov je potrebné konzultovať so správcom toku t.j. SVP š.p. OZ Povodie Váhu Piešťany, závod Topoľčany.

A.2.11.2.2 Zásobovanie vodou

Súčasný stav

Obec - sídelný útvar Nitrica má vybudovaný verejný vodovod v správe StVPS Prievidza. Na verejný vodovod je v súčasnosti napojených 1248 osôb. Na vodovod je pripojených 346 domácností. Zdrojom pitnej vody pre verejný vodovod sú vlastné pramene, nachádzajúce sa v k.ú. Dvorníky nad Nitrou – pramene - Močelník 1 a 2. Výdatnosť prameňa Močelník 1 je 2,0 až 3,0 l.s⁻¹ a prameňa Močelník 2 je 1,0 až 1,5 l.s⁻¹.

Pásma na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti (PO) prameňov Močelník 1 a 2 v katastrálnom území Dvorníky, na parc. č. 767/4 boli vymedzené rozhodnutím č. PLVH - 8048/410.1/A-10/85-Ch zo dňa 11.12.1985. Pre vodný zdroj HML – 1 (vrtaná studňa) boli určené rozhodnutím č. ŽP 66/1992/OÚ zo dňa 6.3.1992.

Riešeného územia – k.ú. Račice sa dotýka pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja Bučkova studňa (povolený odber je 4,0 l.s⁻¹), ktorý je zdrojom pitnej vody pre vodovod Nitrianske Sučany. Ochranné pásma boli určené rozhodnutím č. PLVH 1005/403.1/A – 10/87 – Fk , zo dňa 16.12.1987.

Pásma hygienickej ochrany prvého stupňa sú oplotené a označené výstražnými tabuľkami.

Pre pásmo hygienickej ochrany druhého stupňa sú stanovené podmienky, ktorými sa zakazuje napr. :

- akákoľvek výstavba s výnimkou pre výstavbu zariadení súvisiacich so zachytávaním, čerpaním, dopravou, úpravou a akumuláciou vody.
- stanovanie, táborenie, kúpanie, parkovanie, umývanie áut a pod.
- ťažba zemnej hmoty, zriaďovanie zárezov a vykonávanie zásahov, ktorými sa narúša krycia pôdna vrstva.
- skladovanie odpadov, chemických látok, skladovanie a manipulácia s ropnými látkami.
- zriaďovanie cintorínov.
- budovanie poľných hnojísk, záchytkov na tekutý hnoj od dobytká a zariadenia na silážovanie.
- výstavba plynovodov, ropovodov a produktovodov.
- hnojenie močkovkou
- aplikácia dusíkatého vápna, močoviny a čpavku
- pasenie zvierat,
- vyvážanie obsahu žúmp, močovky a hnojnice
- používanie perzistentných prípravkov, zvlášť typu chlorovaných uhľovodíkov

- pri ťažbe dreva a transporte drevnej hmoty postupovať tak, aby nedošlo k zvýšenému poškodeniu pôdneho povrchu a urýchlenej erózii
- používanie prípravkov na chemickú ochranu rastlín a lesa len so súhlasom orgánu hygienickej služby.

Z prameňov je voda gravitačne privádzaná do vodojemu o objeme 100 m³. V obdobiach nedostatku vody je vodojem zásobovaný vodou z vrtu o výdatnosti 2,0 l.s⁻¹. Voda z vodojemu je cez zásobné potrubie DN 250 privádzaná do rozvodnej siete v obci. Potrubná sieť je veľmi poruchová, preto sa odporúča jej postupná výmena.

V roku 1999 bolo hospodárenie s vodou nasledovné :

Voda fakturovaná :	celkom	49 141 m ³ .r-1
	z toho obyvatelia	47 109 m ³ .r-1
	z toho občianska vybavenosť	1 841 m ³ .r-1
z toho priemysel		191 m ³ .r-1
	straty v sieti	21 638 m ³ .r-1

Hydrotechnické výpočty.

Výpočet potreby pitnej vody pre návrhové obdobie k roku 2020 :

Nárast potreby pitnej vody (návrh 2020) – tab č. A.2.11.2.2.1. :

FPB	Počet obyv.	Počet zam	Vyb. (prac. príl.)	Priem. denná (Q _p)		Max. denná (Q _m)	
				m ³ .d ⁻¹	l.s ⁻¹	m ³ .d ⁻¹	l.s ⁻¹
1	2	3	4	5	6	7	8
Lokalita 1	-	-	17	1,0	0,012	1,63	0,018
Lokalita 2	-	-	30	1,8	0,021	2,88	0,033
Lokalita 3	183	-	-	30,1	0,35	48,1	0,56
Lokalita 4	132	-	-	21,7	0,25	34,7	0,40
Lokalita 5	56	-	-	9,2	0,11	14,7	0,17
Lokalita 11	69	-	-	11,3	0,13	18,1	0,21
Lokalita 12	64	-	-	10,5	0,12	16,8	0,19
Lokalita 13	39	-	-	6,4	0,07	10,2	0,12
Lokalita 14	-	-	26	1,56	0,018	2,49	0,029
Lokalita 15	239	-	-	39,3	0,45	62,8	0,73
Lokalita 16	-	-	11	0,66	0,007	1,06	0,012
Lokalita 19	-	-	35	2,0	0,023	3,2	0,037
spolu	-	-	-	135,5	1,56	216,6	2,51

Potreba pitnej vody (2020) – tab. č. – A.211.2.2.2.:

Nitrica	Priem. denná (Q _p)		Max. denná (Q _m)	
	m ³ .d ⁻¹	l.s ⁻¹	m ³ .d ⁻¹	l.s ⁻¹
1	2	3	4	5
Stav (obyv. + vyb.)	205,0	2,37	328,0	3,80
Nárast (obyv. + vyb + priem.)	135,5	1,56	216,6	2,51
celkom	340,5	3,93	544,6	6,31

Maximálna denná potreba vody pre obec Nitrica k návrhovému roku 2020 je celkom Q_m = 544,6 m³.deň⁻¹, existujúci objem vodojemov V = 100 m³, tj. zabezpečenosť na 18 %.

Podľa STN 73 6650 - Vodojemy je potrebný objem rovnajúci sa min. 60% maximálnej dennej potreby. Z tohto hľadiska kapacita akumulácie vodojemu nevyhovuje pre návrhové obdobie a je nutné súčasne kapacitu akumuláčného priestoru zväčšiť o 250 m³.

Bilancia potrieb a zdrojov, tab. č. A.2.11.2.2.3.:

Nitrica	Max. Denná v l.s ⁻¹
	Rok 2020
potreby	6,31
zdroje	5,0
bilancia	- 1,31

Výpočet potreby pitnej vody pre výhľadové obdobie k roku 2035 :

Nárast potreby pitnej vody (výhľad 2035), tab. č. A.2.11.2.2.4. :

	Počet obyv.	Počet zam	Vyb. (prac. príl.)	Priem. denná (Q_p)		Max. denná (Q_m)	
				$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$
1	2	3	4	5	6	7	8
Lokalita 6	175	-	-	28,7	0,33	46,0	0,53
Lokalita 7	193	-	-	31,7	0,37	50,7	0,59
Lokalita 8	-	-	232	18,6	0,21	18,6	0,21
Lokalita 9	-	-	249	19,9	0,23	19,9	0,23
Lokalita 10	-	-	387	31,0	0,36	31,0	0,36
Lokalita 17	97	-	-	15,9	0,18	25,5	0,30
Lokalita 18	-	-	6	0,36	0,004	0,58	0,006
Lokalita 20	-	-	21	1,7	0,02	1,68	0,02
spolu	-	-	-	147,8	1,70	193,2	2,24

Potreba pitnej vody (2035), tab. č. A.211.2.2.5.:

Nitrica	Priem. Denná (Q_p)		Max. denná (Q_m)	
	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$
1	2	3	4	5
Stav (obyv. + vyb.)	340,5	3,93	544,6	6,31
Nárast (obyv. + vyb + priem.)	147,8	1,70	193,2	2,24
celkom	488,3	5,63	738,5	8,54

Maximálna denná potreba vody pre obec Nitrica k výhľadovému roku 2035 je celkom $Q_m = 738,5 \text{ m}^3 \cdot \text{deň}^{-1}$, existujúci objem vodojemov $V = 100 \text{ m}^3$, tj. zabezpečenosť na 14 %.

Podľa STN 73 6650 - Vodojemy je potrebný objem rovnajúci sa min. 60 % maximálnej dennej potreby. Z tohto hľadiska kapacita akumulácie vodojemu nevyhovuje pre výhľadové obdobie a je nutné súčasnú kapacitu akumuláčného priestoru zväčšiť o 350 m^3 .

Bilancia potrieb a zdrojov, tab. č. A.2.11.2.2.6.:

Nitrica	<i>Max. denná v $l \cdot s^{-1}$</i>	
	Rok 2035	
potreby	8,54	
zdroje	5,0	
bilancia	- 3,54	

Potreba pitnej vody pre riešené územie bola vypočítaná podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 684/2006 zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií..

Záver.

V rámci rozvoja obce Nitrica podľa etapizácie výstavby navrhujeme postupne rozširovať existujúcu vodovodnú sieť a zároveň ju zokruhovat'. Na základe uvedených prepočtov potrieb ($Q_{\max} = 6,31 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$), pri návrhovom počte obyvateľov obce k roku 2020 a ($Q_{\max} = 8,54 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$), pri výhľadovom počte obyvateľov obce k roku 2035 vyplýva, že vlastné zdroje vody vodovodu MV Nitrica za predpokladu zachovania súčasnej minimálnej výdatnosti nebudú postačujúce pre predpokladaný nárast obyvateľov, vybavenosti a priemyslu. K roku 2020 sa navrhuje doplniť vodné zdroje s min. výdatnosťou 1,31 $\text{l} \cdot \text{s}^{-1}$ a k roku 2035 doplniť vodné zdroje s min. výdatnosťou 3,54 $\text{l} \cdot \text{s}^{-1}$.

Vzhľadom na navrhovaný rozvoj priemyslu, vybavenosti a zvýšenie počtu obyvateľov bol prevedený výpočet potreby pitnej vody, uvedený v tab. č. A.10.2.2.1. – 2. k návrhovému roku 2020 a k roku 2035 je výpočet uvedený v tab. č. A.10.2.2.4.– 5. Bilancia potrieb a zdrojov je uvedená v tab. č. A.10.2.2.3. k roku 2020 a k roku 2035 v tab. č. A.10.2.2.6.

K návrhovému roku 2020 bude potrebné doplniť súčasný deficit akumulácie v objeme 250 m^3 a k výhľadovému roku 2035 v objeme 350 m^3 . Návrh akumulácie vychádza z STN 73 6650 – vodojemy, kde je doporučená veľkosť akumulácie 60 – 100% max. dennej potreby vody.

Ostatné navrhované lokality výhľadového obdobia navrhujeme napojiť na jestvujúcu vodovodnú sieť jej rozšírením. Pri napojení nových lokalít bude potrebné posúdiť kapacity hlavných privádzačov. Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií sú vymedzené zákonom č. 442/2002 Z. z. nasledovne: 1,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia do priemeru 500 mm, 2,5 m pri vodovode a kanalizácii nad priemer 500 mm.

V metóde výpočtu podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 684/2006 zo 14. novembra 2006 sa uvažovalo so špecifickou potrebou vody 145 l. osoba deň⁻¹ pre byty ústredne vykurované, 135 l. osoba deň⁻¹ pre byty s lokálnym ohrevom teplej vody a 100 l. osoba deň⁻¹ pre ostatné byty pripojené na vodovod.

Regulatívy :

- a) doplnenie akumulácie o 350 m³ k výhľadovému roku 2035,
- b) doplnenie rozvodného potrubia pre navrhované lokality IBV, vybavenosti a priemyslu,
- c) pre navrhovaný nárast počtu obyvateľov, vybavenosti a priemyslu riešenie doplňujúceho vodného zdroja k návrhovému roku 2020 o 1,31 l.s-1 a k výhľadovému roku 2035 o 3,54 l.s-1,
- d) zabezpečiť postupnú rekonštrukciu vodovodnej siete,
- e) chrániť vodné zdroje a kontrolovať dodržiavanie podmienok hospodárenia v pásmach ochrany
- f) kontrolovať kvalitu dodávanej vody,
- g) vykonávať rekonštrukcie, výmeny a opravy za účelom znižovania vysokých strát vody,
- h) u odberateľov vytvárať podmienky a tlaky na racionálne nakladanie s pitnou vodou,
- i) zabezpečiť 100 % - né zásobovanie obyvateľov a domácností,
- j) vymedziť manipulačný pás pre zabudovanie nového potrubia – v nezastavanom území o šírke cca 15 m, v zastavanom území cca 4 m v súlade so zákonom č. 442/2002 Z.z.

A.2.11.2.3 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Súčasný stav

V záujmovom území nie je riešené odvádzanie odpadových vôd. Odpadové vody sú likvidované živelne – zaústením do dažďovej kanalizácie, do potoka, žump alebo priesakmi, časť domov je vybavená "suchým" WC. Odkanalizovanie dažďovej vody je v súčasnosti v obci riešené systémom rigolov zaústených do dažďovej kanalizácie, odvedenej do potoka.

Obec začala s prípravou a riešením odkanalizovania obce. V roku 1992 vypracovala projektová organizácia „FOX projekt“ Prievidza realizačný projekt „Kanalizácia a ČOV obce Nitrica“. Projekt sa už čiastočne upravoval doplnkom č.1, vypracovaným projektovou organizáciou Progresing (zmena smerového vedenia zberača „A“ s prehodnotením jeho výškového usporiadania).

Kanalizačná sieť je navrhovaná systémom delenej kanalizácie. Časť kanalizačného zberača je už zrealizovaná (viď grafickú časť). ČOV bola projektovaná pre 1620 EO s kapacitou $Q_{h,max} = 37,4$ m³/deň. Stoková sieť v celej obci je navrhnutá z PVC profil 315 x 7,7 mm. Celková dĺžka navrhovanej kanalizácie je 6 590m.

V súčasnosti z iniciatívy starostu obce prebiehajú rokovania o novom koncepčnom riešení kanalizačného systému, o vytvorení spoločného kanalizačného zberača Nitrianske Rudno - Skačany. Kanalizačný zberač by mal postupne zberať splašky z obcí rudnianskej a vestenickej doliny od Nitrianskeho Rudna počnúc po Dolné Vestenice v rámci okresu Prievidza so zaústením do spoločnej ČOV v okrese Partizánske v obci Skačany.

Odkanalizovanie areálu základnej školy podľa riešenia FOX projektu bolo nutné riešiť prečerpávaním cez riekú Nitrica pred napojením na ČOV. Vhodným riešením pri spoločnom kanalizačnom zberači Nitrianske Rudno - Skačany by bolo možné alternatívne riešenie bez prečerpávania.

Týmto koncepciám predchádzalo v roku 1991 spracovanie štúdie Rozvoja kanalizácie v Hornonitrianskej oblasti, do ktorej spadá aj obec Nitrica. Štúdiu vypracoval Výskumný ústav vodného hospodárstva v Bratislave. Štúdiu obstaral StVPS PR Banská Bystrica. Zo štúdie vyplýva, že odvádzanie a čistenie odpadových vôd v obci Nitrica je nevyhnutné riešiť do roku 2000, z dôvodu ochrany jestvujúcich vodných zdrojov. Následne do roku 2030 sa navrhuje kanalizáciu rozšíriť pripojením splaškovej kanalizácie z obce Horné Vestenice.

súčasných a navrhovaných množstiev splaškových vôd, tab. č. A.10.2.3.1. :

1	Q_p		Q_{max}	
	$l.d^{-1}$	$l.s^{-1}$	$l.d^{-1}$	$l.s^{-1}$
2	3	4	5	
2005	205 000	2,37	430 500	4,98
2020	340 500	3,93	715 050	8,28
2035	488 300	5,63	1 025 430	11,86

Návrh riešenia

Odkanalizovanie a čistenie splaškových odpadových vôd, vôd z povrchového odtoku sú riešené v súlade s požiadavkami platného vodného zákona a NV SR 269/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvantitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd.

Na odvodnenie a likvidáciu splaškových odpadových vôd sa navrhuje kanalizačný systém budovaný a rozširovaný podľa etapizácie rozvoja obce. Kanalizačná sieť pre nové lokality IBV, HBV, vybavenosti a priemyslu sa navrhuje systémom delenej kanalizácie gravitačným spôsobom. Komunálne odpadové vody sa navrhujú čistiť na MB ČOV Skačany. V rámci napojenia splaškovej kanalizácie z novonavrhovaných lokalít bude potrebné aktuálne posúdiť kapacitné možnosti existujúcej kanalizácie po konzultácii so StVPS, OZ Prievidza. Presnejšie posúdenie a dimenzovanie kanalizačného systému pre návrhové a výhľadové obdobie bude potrebné preveriť ďalšími stupňami projektovej prípravy.

Dažďové vody z novonavrhovaných lokalít sa navrhujú odvádzať dažďovou kanalizáciou na konci s lapačom olejov a výustným objektom do najbližšieho toku.

Pre dosiahnutie zlepšenia kvality životného prostredia a ekológie je potrebné pokračovať vo výstavbe kanalizácie v obci Nitrica, spracovať konečnú koncepciu odvádzania a čistenia odpadových vôd v povodí rieky Nitrica.

Splaškové vody sa navrhujú odvieť gravitačne hlavným zberačom do čerpacej stanice a odtiaľ výtlačkom do pripravovanej kanalizačnej sústavy obcí regionálneho združenia Rokoš - Chotoma.

Záver.

Výstavbou kanalizácie sa rieši zabránenie vypúšťania odpadových vôd do vodného toku - rieky Nitrica, pre dosiahnutie zlepšenia kvality životného prostredia a ekológie, je potrebné pokračovať vo výstavbe kanalizácie v obci, spracovať konečnú koncepciu odvádzania a čistenia odpadových vôd v povodí rieky Nitrica (úsek Dolné Vestenice – Nitrianske Rudno).

Zmena v riešení koncepcie odvádzania a čistenia splaškových a dažďových vôd si vyžaduje riešenie problému samostatnou vyhladávacou štúdiou, ktorá bude vstupným podkladom pre riešenie územného plánu obce. Predpokladá sa jej variantné riešenie z dôvodov zložitosti a problémovosti v riešenom území a potreby posudzovania vplyvov stavby na ekológiu vo vzťahu k investičnej náročnosti.

Návrh regulatívov pre realizáciu zámerov odvedenia a čistenia odpadových vôd :

- Odkanalizovanie a čistenie splaškových odpadových vôd, vôd z povrchového odtoku riešiť v súlade s požiadavkami platného vodného zákona a NV SR 269/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvantitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd,
- pre nové kanalizačné zberače je potrebné vytvoriť územné podmienky vo verejnom priestranstve (manipulačný pás o šírke 10 až 15 m v nezastavanom území a cca 4m v zastavanom území a výhľadové ochranné pásmo kanalizácie v š=1,5 m od okrajov potrubia na obe strany v súlade so zákonom č. 442/2002 Z.z.),
- vybudovanie kanalizačnej siete na odvedenie splaškových vôd v novonavrhovaných lokalitách,
- vybudovanie kanalizačnej siete na odvedenie dažďových vôd v novonavrhovaných lokalitách,
- pre nové lokality IBV, HBV, vybavenosti a priemyslu riešiť odvedenie splaškových vôd napojením na existujúcu kanalizačnú sieť (viď. grafickú časť),
- v rámci projektovej prípravy kanalizácie riešiť aj kanalizačné prípojky s ukončením revíznou šachtou umiestnenou na hranici súkromného pozemku, na ktorom sa nachádza nehnuteľnosť (zdroj odpadových vôd),

- g) pri situovaní objektov bytovej výstavby, vybavenosti mesta je potrebné zachovať ochranné pásmo jestvujúcich vodohospodárskych zariadení (pre kanalizáciu s DN do 500 mm – 1,5 m, DN nad 500 mm – 2,5 m od okrajov potrubia).

PODKLADY:

- KONCEPCIA ROZVOJA VEREJNÝCH VODOVODOV A KANALIZÁCIÍ V OKRESE PRIEVIDZA, VÚVH Bratislava, december 2003,
- PREHĽAD VYBRANÝCH VÝROBNÝCH A TECHNICKÝCH UKAZOVATEĽOV ZA ROK 2003, StVPS a.s. OZ - Prievidza, február 2004,
- PRIEVIDZA ZÁSBOVANIE OKRESU PITNOU VODOU, StvaK š.p. Banská Bystrica, marec 1999
- Návrh zmien a doplnkov ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, december 2003
- Kanalizácia a ČOV obce Nitrica, FOX Projekt, 1992

A.2.11.3. Energetika

A.2.11.3.1 Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav, rozvodné stanice a vedenia VVN :

Záujmovým územím prechádza prenosové vedenie VVN 2x 110 kV linka č.7750, ktorá rozvádza el. energiu s rozvodne Bystričany do rozvodne Dolné Vestenice.

Vzdušné vedenia VVN, Tab. 2.11.3.1.1

Názov trasy od - do	k V	Číslo vedenia	Správca	Prevedenie	Poznámka
Bystričany – Dolné Vestenice	2x110	L.č.7750	SSE a.s.		

Súčasný stav, trafostanice a vedenia VN :

Distribučná sieť trafostaníc 22/4,4 kV v obci je zásobovaná vzdušnými prípojkami napojenými zo vzdušného 22 kV vedenia, ktoré prechádza medzi štátnou cestou a obcou. Sú to linky č.136 a č.172 napojené s ENO a prepojené do VVN rozvodne Dolné Vestenice. Z týchto vedení sa napájajú samostatnými vzdušnými prípojkami AIFe 3x 35 mm² distribučné transformačné stanice 22 kv / 0,4 kV.

Vzdušné vedenia VN z transformovni TR 22/0,4 kV, tab. 2.11.3.1.2 :

Číslo vedenia	k V	Zásobovaná lokalita	Správca	Prevedenie	Poznámka
Linka č. 136	22	Dolné Vestenice a okolie	SSE-D a.s.		
Linka č. 172	22	Dolné Vestenice a okolie	SSE-D a.s.		

Zoznam zásobovacích transformačných staníc 22 / 0,4 kV, tab. 2.11.3.1.3 :

Por. č.	Názov - umiestnenie	Výkon kVA	Linka VN č.	Druh	Poznámka
TS 1	Obec I., Dolné Vestenice	250	136	4-stĺpová	SSE
TS 2	Obec II., Dolné Vestenice	250	136	Stožiarová	SSE
TS 3	Základná škola	250	136	4-stĺpová	ZSE
TS 4	Poľnohospodárske družstvo	160	136	2-stĺpová	Súkromná
TS 5	Kameňolom	160	172	Stožiarová	SSE
TS 6	ORANGE, vykrívač	50	136	1-stĺpová	Súkromná

Celkový výkon transformačných staníc : 1 120 kVA
 Z toho inštalovaný výkon
 vo vlastníctve Stredoslovenská energetika a.s.: 910 kVA
 vo vlastníctve súkromných odberateľov : 210 kVA
 Súčasný stav rozvodny NN a vonkajšie osvetlenie:

Odberatelia sú zásobovaní z trafostaníc (DTS), prostredníctvom sekundárneho vzdušného rozvodu NN s hólmi vodičmi AIFe od 4x 35 + 25 mm² do 4x 70 + 25 mm² s rozvodnou sústavou

3+PEN, 50 Hz, 400/230 V, TN - C. Vedenie je zokruhované a v celej obci uložené na betónových a drevených stĺpoch, vrátane verejného osvetlenia. Svietidlá sú výbojkové.

Zhodnotenie :

Z uvedeného odberu el. energie je zrejmé, že jestvujúci výkon distribučných transformačných staníc je plne vyťaženy pre súčasný odber el. energie.

Pre veľký počet žiadateľov na odber elektrickej energie pre vykurovanie bola plánovaná výstavba dvoch trafostaníc, v časti obce Dvorníky a pri kaplnke. Po uskutočnení plynofikácie v celej obci sa plánovaná výstavba neuskutočnila a počet odberateľov poklesol zo 14 na 8 rodinných domov. V návrhu je možné uvažovať, len s ojedinelými požiadavkami na elektrické priamo-výhrevné vykurovanie rodinných domov.

Podľa dokumentácie Revitalizácia centra obce Nitrica, treba navrhnuť trafostanicu TS 1 – Obec I. na kioskovú s káblovou prípojkou VN uloženou v zemi, vrátane rozvodov NN a verejného osvetlenia.

Bilancia potreby elektrickej energie :

Bilancia nárastu potreby elektrickej energie je spracovaná pre návrhové obdobie r.2020 a pre výhľadové obdobie r. 2035 podľa navrhovaných kapacít.

Potreba el. energie pre občiansku vybavenosť, služby, priemysel a rekreáciu je prepočítaná pomerným príkonom na jednotlivé merné jednotky na základe navrhovanej podlažnej plochy, alebo osôb, s prihliadnutím na druh a charakter zariadenia.

Potreba el. energie pre bytovú výstavbu je navrhnutá podľa STN 33 2130. Max. súčasný príkon bytu - Pb je určený stupňom elektrifikácie v priemere na veľkostnú skupinu bytov, alebo rodinných domov.

Bilancia potreby el. energie v navrhovaných lokalitách, tab. 2.11.3.1.4 :

P.č.	FPB	Funkcia	Bilancia	Návrh Pp kW	Výhľad Pp kW
1	2	3	4	5	6
1.	1	Šport. vybavenosť	- 1 020 m ² - Pi 30 W/m ² , β 0,8	31	
2.	2	Vybavenosť	- 14 160 m ² - Pi 30 W/m ² , β 0,8	340	
3.	3	Bývanie - IBV	- 46 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,33	167	
4.	4	Bývanie - IBV	- 33 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,35	127	
5.	5	Bývanie - IBV	- 14 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,41	63	
6.	6	Bývanie - IBV	- 44 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,33		160
7.	7	Bývanie - IBV	- 48 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,33		174
8.	8	Priem. výroba	- 11 112 m ² - Pi 50 W/m ² , β 0,8		445
9.	9	Priem. výroba	- 11 952 m ² - Pi 50 W/m ² , β 0,8		478
10.	10	Priem. výroba	- 18 576 m ² - Pi 50 W/m ² , β 0,8		743
11.	11	Bývanie - IBV	- 17 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,39	73	
12.	12	Bývanie - IBV	- 16 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,40	70	
13.	13	Bývanie - IBV	- 10 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,45	50	
14.	14	Rekreačné a šport. obj.	- 3 132 m ² - Pi 25 W/m ² , β 0,8	63	
15.	15	Bývanie - IBV	- 60 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,30	198	
16.	16	Rekreačné obj.	- 3 438 m ² - Pi 25 W/m ² , β 0,8	69	
17.	17	Bývanie - IBV	- 24 r.d. - Pb 11 kW/b, β 0,36		95
18.	18	Rekreač. a hist. obj.	- 17 232 m ² - Pi 25 W/m ² , β 0,8		345
19.	19	Vybavenosť, agroturist. Rekreač. a šport. obj.	- 8 000 m ² - Pi 30 W/m ² , β 0,8 - 912 m ² - Pi 25 W/m ² , β 0,8	192 18	
20.	20	Obch.výrob.prevádzka	- 5 112 m ² - Pi 40 W/m ² , β 0,8		164
		Verejné osvetlenie	- 3 % z Pp	76	46
Celkom potreba el. energie				1 537 kW	2 650 kW

Celkom výpočtové zaťaženie, P _{POS} :	4 187 kW
Z toho - návrhové obdobie :	1 537 kW
- výhľadové obdobie :	2 650 kW

Návrh transformačných staníc 22/0,4 kV :

Počet distribučných transformačných staníc pre zabezpečenie dodávky el. energie vychádza z výpočtového zaťaženia nárastu potreby el. energie, hospodárnej jednotky priemerného výkonu

jedného DTS 630 kVA a koeficient prídavného zaťaženia. DTS budú navrhnuté s transformátormi od 100 kVA až 1000 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upraví koeficientom prídavného zaťaženia $Z_p = 1,34$.

Potrebný počet transformátorov je daný zjednodušeným vzťahom :

$$n_T = (P_{POS} \times Z_p) : S_{Th}$$

P_{POS} – výpočtové zaťaženie obytného súboru

Z_p - koeficient prídavného zaťaženia

S_{Th} - hospodárna jednotka DTS 630 kVA

Intenzifikácia výstavby rod. domov v existujúcej štruktúre, výstavba bytov v nadstavbe obytných striech, občianska výstavba a služby bude zásobovaná prevažne z rezervy výkonu existujúcich distribučných transformačných staníc a z nových DTS.

Bilancia distribučných trafostaníc v energetických celkoch (EC), tab. 2.11.3.1.5 :

P.č. EC	FPB	Potrebný výkon (kW)	Potrebný inštal. výkon (kVA)	Počet trafost. (á 630 kVA)	VPS Počet trafost.	Inštal.výkon navrh. trafostaníc
1	2	3	4	5	6	7
Návrhové obdobie :						
1.	2, 3, 4, 5	717	961	1,5	2	630+400
3.	1,11,12,13,14	298	399	0,6	1	400
4.	15, 16	278	373	0,6	1	400
5.	19	216	289	0,5	1	360
Spolu		1 509 kW	2 022 kVA	3,2 ks	5 ks	2 190 kVA
Výhľadové obdobie :						
2.	8, 9, 20	1 115	1 494	2,4	2	2x630+250
6.	10	749	1 004	1,6	1	630+400
7.	6, 7, 17, 18	814	1 090	1,7	2	3x 400
Spolu		2 678 kW	3 588 kVA	5,7 ks	5 ks	3 740 kVA

VPS – počet trafostaníc pre verejno-prospešné stavby v energetickom centre

NÁVRH RIEŠENIA ZÁSOBOVANIA EL. ENERGIU

Ochranné pásma:

Ochranné pásma elektrizačnej sústavy je stanovené v Zákone č. 656/2004 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov, §36. Prenosové vedenie vo vzdušnom prevedení, podzemnom prevedení a transformačné stanice si vyžadujú ochranné pásma pre:

- 110 kV vzdušné vedenie – 15 m, od krajného vodiča na každú stranu.
- 22 kV vzdušné vedenie – 10 m, od krajného vodiča na každú stranu.
- Závesné kábelové vedenie od 1 kV do 35 kV vrátane – 1 m od krajných vodičov na každú stranu.
- Podzemné kábelové vedenie do 110 kV vrátane – 1 m na každú stranu.
- Trafostanica stožiarová a stĺpová, 22/0,4 kV – 10 m v okruhu od konštrukcie TS

Návrh riešenia :

Vytvárať podmienky pre rešpektovanie § 4 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. v rámci nových zariadení a rozvodov elektrickej energie a postupné uplatnenie v rámci rekonštruovaných zariadení a rozvodov elektrickej energie s ich umiestnením pod povrch zeme.

V návrhu riešenia zásobovania elektrickou energiou pre funkciu občianskej vybavenosti a bývania v nových lokalitách sa navrhuje vybudovanie nových distribučných transformačných staníc, VN a NN rozvodov. Pre potreby doplnenia existujúcej štruktúry zástavby funkčných území, ich intenzifikácii, (napr. hromadnej bytovej výstavby, existujúcich plôch priemyslu), sa navrhuje rekonštrukcia existujúcich transformačných staníc formou výmeny transformátorov za výkonnejšie, prestavbou na murované transformačné stanice s vyšším výkonom.

VN rozvody :

V návrhu VN rozvodov sa rieši napojenie nových kioskových (murovaných) trafostaníc káblovými prípojkami uloženými v zemi s existujúcich vzdušných rozvodov a trafostaníc. V nových lokalitách, kde trasa existujúcich vzdušných VN vedení križuje riešené územie sa navrhujú vzdušné vedenia nahradiť káblovými rozvodmi uloženými v zemi. Existujúce trafostanice budú rekonštruované na kioskové s VN prívodom a jedným, alebo dvoma vývodmi. Navrhované trafostanice sa navzájom prepoja a napoja sa z dvoch strán na VN rozvod.

V návrhu sa počíta s postupným uložením stávajúcich vzdušných liniek VN do zeme v spoločných koridoroch s ostatnými inžinierskymi rozvodmi, v súlade s novou výstavbou pri dodržaní ochranných pásiem.

Vedenia VN vzdušné, prípojky k jestvujúcim trafostaniciam, sú navrhnuté na uloženie do zeme a vykonať rekonštrukciu TS pre káblové VN prívody :

- L. č. 136 - prípojka k TS č.1 cez FPB č.2, rekonštrukcia TS na kioskovú
- L. č. 136 - prípojka k TS č.2, cez FPB č.13, rekonštrukcia TS na kioskovú
- L. č. 136 - prípojka k TS č.3, cez areál školy, rekonštrukcia TS na kioskovú
- L. č. 136 - prípojka k TS č.4, cez FPB č.18, rekonštrukcia TS na kioskovú

NN rozvody :

Sekundárne (NN) rozvody budú riešené, systémom zjednodušenej mrežovej siete s napájaním z dvoch strán z rozvádzačov distribučných trafostaníc. Rozvody v novej výstavbe budú káblové, uložené v zemi, a budú napájané cez hlavné rozvodné a istiace skrine RIS, s možnosťou prepojenia na jestvujúce sekundárne vzdušné rozvody. Odberatelia budú napojení samostatnými prívodmi, alebo slučkovaním s rozvodných a istiacich skriň RIS. Pri rekonštrukciách nevyhovujúcich rozvodov NN a rozširovaní z dôvodu novej výstavby, je potrebné riešiť ich uloženie do zeme.

Verejné osvetlenie :

Osvetlenie nových cestných komunikácií v novej zástavbe je navrhované výbojkovými svietidlami osadenými na osvetľovacích stožiaroch, pri osvetlení peších komunikácií sa svietidlá osadia na sadové stožiare. Rozvod verejného osvetlenia bude káblový, uložený v zemi, napájaný z typových rozvádzačov RVO a ovládaný pomocou HDO.

Regulácia výstavby v koncepcii riešenia zásobovania elektrickou energiou :

V návrhu zásobovania elektrickou energiou treba vytvárať podmienky pre rešpektovanie § 4 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. v rámci nových zariadení a rozvodov elektrickej energie a postupné uplatnenie v rámci rekonštruovaných zariadení a rozvodov elektrickej energie s ich umiestnením pod povrch zeme.

Pri návrhu projektovej dokumentácie a následnej výstavbe objektov a zariadení v riešenom území mesta musia byť dodržané regulatívy :

Regulatívy :

- a) Navrhnuté nové transformačné stanice budú murované s káblovým prívodom uloženým v zemi.
- b) Jestvujúce transformačné stanice stĺpové a stožiarové navrhnuté na prestavbu, rekonštrukciu a na prekládku s ohľadom na možné technické riešenie prednostne vybudovať murované (kioskové).
- c) Nové VN rozvody v riešenom území musia byť uložené v zemi.
- d) Jestvujúce VN rozvody pri prekládkach a rekonštrukciách rozvodov vybudovať izolovanými vodičmi, alebo uložiť do zeme.
- e) Sekundárne (NN) rozvody a domové prípojky v novej výstavbe musia byť uložené v zemi.
- f) Pri rekonštrukciách nevyhovujúcich rozvodov NN a rozširovaní z dôvodu novej výstavby, je potrebné riešiť ich uloženie do zeme, vrátane domových prípojok.
- g) Elektromerové rozvádzače musia byť umiestnené na hraniciach stavebných pozemkov, tak aby boli prístupné z verejných priestorov.
- h) Rozvod verejného osvetlenia komunikácií bude káblový, uložený v zemi.

A.2.11.3.2 Zásobovanie plynom

Funkčné a priestorové usporiadanie plynárenských zariadení ich - kapacitné možnosti.

Zemný plyn je dôležitou časťou palivo – energetickej základne obce Nitrica. Zásobovanie plynom v území obce je riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení SPP a.s. Dodávku plynu zabezpečujú nasledovné vybudované plynárenské zariadenia:

Hlavným zdrojom zemného plynu pre riešené územie je medzištátny plynovod Bratstvo z ktorého sú zásobované VTL distribučné plynovody:

- Nitra – Partizánske – Nováky – Prievidza DN 300, PN 25
- Zemianske Kostolany – Dolné Vestenice DN 150, PN 25

Jednotlivé odberateľské skupiny obyvateľstvo, maloobder, veľkoodber sú zásobované zemným plynom VTL prípojkou DN 100, PN 25 o dĺžke 450 m a regulačnou stanicou VTL / NTL umiestnenou pri areáli Základnej školy.

Regulačná stanica	Výkon m ³ /h	Prevádzkový tlak – kPa
RS Nitrica	1200	2,1

Miestne plynovody

V obci je vybudovaná NTL rozvodná plynovodná sieť o dĺžke 6250 m.

Výpočet potreby plynu

V roku 2007 zabezpečoval zemný plyn 79,3% z celkovej potreby tepla t.j. 32,74 TJ čo predstavuje 1,15 mil. m³/rok potreby plynu. Stanovenie potreby plynu pre rozvojové plochy jednotlivých FPB sa určia z tabuliek tab. č. A 2.11.3.3.1 a tab. č. A 2.11.3.3.2. (vid' tabuľkovú časť - prílohy)

Plynifikácia bytového fondu v obci v roku 2007 dosiahla 86,5 %.

Návrh koncepcie zásobovania plynom a návrh nových plynárenských zariadení

Návrh koncepcie vychádza z predpokladu, že v návrhových obdobiach bude v sústave DZT palivová základňa zemný plyn ako hlavná.

Efektívne využitie plynu sa navrhuje vo všetkých FPB. Dodávku zemného plynu pre rozvojové lokality bude zabezpečovať:

- RS 1200; existujúca a nová NTL sieť s pretlakom do 2,1 kPa,
- nová RS a STL sieť s pretlakom do 0,4 Mpa, vedená k odberom plynu pre navrhovanú priemyselnú výrobu v FPB 8,9,10 a 20 vo výhľadovom období .

Orientačné max. hod.odbery plynu pre rozvojové plochy jednotlivých FPB, tab. č. A 2.11.3.2.1

FPB	Návrhové obdobie 2020	Výhľadové obdobie 2035
	m ³ /h	m ³ /h
1	2	3
1 športová vybavenosť	27	
2 obchody, služby	20	
3 IBV 46 b.j.	87	
4 IBV 33 b.j.	63	
5 IBV 14 b.j.	26	
6 IBV 44 b.j.		83
7 IBV 48 b.j.		91
8 výroba		80
9 výroba		86
10 výroba		107
11 IBV 17 b.j., zeleň-park	32	
12 IBV 16 b.j.	30	
13 IBV 10 b.j.	19	
14 rekreácia a šport,vodné aktivity	15	

15	IBV 60 b.j.	114	
16	rekreácia	12	
17	IBV 24 b.j.		45
18	ext.rekr.park,šport. vybavenosť		15
19	int. rekr.vybav. agroturizmus	35	
20	obch.-výrobné prevádzky		23

Súčet uvedených hodnôt nedáva hodnotu zaťaženia RS ,je potrebné použiť realizačný koeficient k_r , ktorý sa stanoví na základe predpokladaného reálneho využitia rozvojových plôch a môže mať orientačnú hodnotu 0,3 – 0,5 vid' kap. A..2.11.3.3 Zásobovanie teplom.

Vymedzenie ochranných pásiem plynárenských zariadení

V území je potrebné rešpektovať ochranné pásma podľa zákona 656/2004 Z.z pre zásobovanie plynom .

Ochranné pásmo (§ 56)

- (1) Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.
- (2) Ochranné pásmo na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je :

- a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- b) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- c) 8 m pre technologické objekty.

- (3) Technologické objekty na účely zákona sú regulačné stanice, filtračné stanice, uzly armatúr, zariadenia protikoróznej ochrany a telekomunikačné zariadenia.

Bezpečnostné pásmo (§ 57)

- (1) Bezpečnostné pásmo je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.
- (2) Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je
  - a) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 Mpa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
  - b) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 Mpa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
  - c) 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, uzloch armatúr.
- (3) Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

Vymedzenie verejno-prospešných stavieb

Za verejnoprospešné stavby je možné pokladať zariadenia zabezpečujúce bezpečnú dodávku a prevádzku zemného plynu jednotlivým odberateľom. Pre výstavbu novej RS VTL / STL pre navrhovanú priemyselnú výrobu FPB č. 8, 9, 10 a 20 vo výhľadovom období rezervovať plochu v návrhovom období.

A.2.11.3.3 Zásobovanie teplom

Funkčné, priestorové usporiadanie zariadení na zásobovanie teplom – ich kapacitné možnosti a ekologická únosnosť.

Zásobovanie teplom je dôležitou časťou energetickej výrobnno-zásobovacej sústavou ovplyvňujúcej územný rozvoj obce Nitrica a jeho environmentálnu hodnotu.

Zásobovanie teplom v obci Nitrica je riešené sústavou decentralizovaného zásobovanie teplom /DZT/ :

- s blokovými a domovými zdrojmi
- s lokálnymi zdrojmi tepla,

s celkovou potrebou tepla 41,3 TJ. Z toho zemný plyn pokrýva 32,7 TJ z celkovej potreby tepla roku 2007 čo je 79,3%.

Návrh koncepcie zásobovania teplom.

Potreba tepla

Orientačný tepelný príkon a ročná potreba tepla pre jednotlivé navrhované FPB v členení podľa navrhovaných rozvojových funkčných plôch pre bývanie, vybavenosť a rekreáciu a priemysel sú uvedené v tab. T 1/1 pre návrhové obdobie rok 2020 a v tab. T 2/1 pre výhľadové obdobie rok 2035.

Potreba tepla bola určená podľa STN 38 33 50, STN 73 05 40 - 2. V bilanciách tepla je uvažované s úsporou tepla v stávajúcich objektoch, modernizáciou vykurovacích systémov, znižovaním tepelných strát obvodovým plášťom, zvyšovaním náročnosti na bývanie ap.

Súčet orientačných tepelných príkonov a ročných potrieb tepla stanovených pre jednotlivé FPB nemôže vyjadrovať celkový prírastok potrieb tepla v obci Nitrica a v návrhovom období, preto že navrhované funkčné plochy predstavujú maximálny možný územný rozvoj riešeného územia obce Nitrica. Reálna hodnota celkového prírastku potrieb tepla sa stanoví korekciou realizačnými koeficientmi k_{rb} (byty), k_{rv} (vybavenosť, rekreácia) a k_{rp} (priemysel). Reálna hodnota uvedených realizačných koeficientov sa stanoví individuálne podľa známeho reálneho rozvojového programu obce. Celková orientačná hodnota realizačného koeficientu k_r môže byť 0,3 – 0,5.

Zásady rozvoja zásobovania teplom návrh výroby a dodávky teplom.

Zásobovanie teplom je kľúčovou otázkou energetického hospodárstva obce Nitrica, na ktorom sa podieľajú výrobnno-zásobovacie energetické sústavy (el. energia, plyn a doprava ostatných palív). Zásobovanie teplom ma tiež značný vplyv na životné prostredie a stupeň znečistenia prostredia.

Rozvoj zásobovania teplom obce Nitrica musí vychádzať z hodnotenia súčasného stavu, nariadenia vlády SR č.528/2002 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Koncepcie, z územného rozvoja Slovenska 2001 a energetickej koncepcie SR, z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, z koncepcie územného rozvoja obce Nitrica a tiež z hodnotenia prínosu pre životné prostredie

Rozvoj zásobovania teplom uskutočňovať v zmysle zákona č.657/2004 o tepelnej energetike § 31 a v súlade s dlhodobou koncepciou Energetickej politiky SR.

Sústava DZT

Rozvoj sústavy DZT sa navrhuje realizovať predovšetkým rozvojom plynifikácie obce Nitrica, kde zemný plyn bude tvoriť hlavnú palivovú základňu pri navrhovanej výstavbe IBV, občianskej vybavenosti, objekty rekreácie a športu, priemyselnú výrobu a ostatnú potrebu tam, kde z hľadiska dodávky a ekonomickej efektívnosti je plynifikácia lokálnych zdrojov tepla ekonomicky aj ekologicky výhodnejšia.

Pri možnom trende decentralizácie energetiky je potrebné počítať s tým, že významnejšiu úlohu na trhu budú preberať mikrozdroje (využívajúce fosilné i obnoviteľné energie) ako sú kogeneračné jednotky a malé elektrárne plynové alebo na biomasu Preto je potrebné pre tieto energetické zariadenia s väčším tepelným výkonom uvažovať s plochami vo FPB č. 8, 9, 10 a 20.

Územno technické aspekty

Navrhovaná sústava DZT nevyžaduje ochranné pásma tepelných zariadení (primárny rozvod tepla, odovzdávacie stanice tepla, sekundárne rozvody ap.) v zmysle zákona 657 / 2004 §36.

Vymedzenie verejnoprospešných stavieb

Pre zásobovanie teplom sa vymedzujú verejno-prospešné stavby pre stavby tepelných zariadení, zdroje tepla, tepelné rozvody, ktoré zabezpečujú dodávku tepla pre jednotlivé rozvojové plochy FPB.

A.2.11.3.4 Ostatné druhy energie

Okrem hlavných druhov využívanej energie (elektrická energia, zemný plyn) je možné reálne využiť na území obce aj ostatné netradičné druhy energie. Slnecnú energiu ako doplnkový zdroj a biomasu /drevená hmota/ ako hlavný zdroj tepla. Využívanie obnoviteľných zdrojov je veľmi nízke a sporadické. Závisí na ochote a potrebách investorov. Ako alternatívu je možné ich využiť ako náhradu primárnych palív zemného plynu a uhlia. Obec môže v zmysle zákona č.657/2004 o tepelnej energetike iniciovať vypracovanie projektov na získanie podporných finančných fondov (napr. z EU) na účinnejšie a efektívnejšie využívanie netradičných, obnoviteľných zdrojov energie v sústave DZT.

Vymedzenie verejno-prospešných stavieb

Pre ostatné druhy energie sa vymedzujú verejno-prospešné stavby na výrobu tepla a elektriny využívajúce obnoviteľné zdroje energie.

Regulatívy zásobovania plynom :

- považovať zemný plyn za dôležitú časť palivovo-energetickej základne obce Nitrica
- rezervovať plochu pre RS VTL / STL pre oblasť navrhovanej priemyselnej výroby FPB 8, 9, 10 a 20 vo výhľadovom období

Regulatívy zásobovania teplom

- DZT považovať za základnú sústavu zásobovania teplom,
- hlavnú palivovú základňu v sústave DZT bude tvoriť zemný plyn,
- rozvoj zásobovania teplom uskutočňovať súlade so zákonom č.657/2004 Z.z. o tepelnej energetike § 31.

Regulatívy ostatné druhy energie

- efektívne využívať netradičné, obnoviteľné zdroje energie na výrobu tepla a elektriny.

A.2.11.4. Telekomunikačné a informačné siete

A.2.11.4.1 Telekomunikácie

Najväčším poskytovateľom telekomunikačných služieb v SR je T - com (obchodná značka spoločnosti Slovak telecom, a.s., bývalé Slovenské telekomunikácie), ktoré prevádzkujú telekomunikačnú sieť pokrývajúcu celé územie SR.

Nitrica patrí do mestského telefónneho obvodu MTO Dolné Vestenice. V obci je v objekte pošty umiestnená vzdialená účastnícka jednotka – RSU. RSU je koncentrátor účastníckych vedení, ktorý umožňuje určitému počtu (512) účastníkov vo vzdialených lokalitách využívať vlastnosti materskej digitálnej ústredne Alcatel 1000 S12 v Prievidzi.

Spojenie je zabezpečené prípojným oblasťným optickým káblom OOK Prievidza – Bánovce nad Bebravou.

Ochranné pásmo telekomunikačného vedenia a zariadenia DOK a OOK Prievidza – Dolné Vestenice, ktoré vedie aj katastrálnym územím Nitrice je stanovené o šírke 2 m (1m od osi vedenia na obe strany) na základe rozhodnutia Okresného úradu v Prievidzi, stále pracovisko v Novákoch, odbor životného prostredia číslo OZP / 99 / 1285 / SPN vydaného dňa 21.6.1999 s právoplatnosťou od 19.7.1999.

Miestna telefónna sieť je vedená zemou a čiastočne vzduchom.

Miestna telefónna sieť je budovaná ako jednostupňová – pomocou účastníckych rozvádzačov – ÚR.

Vzhľadom na prebiehajúce zmeny v legislatíve (uvoľnenie prístupu k telekomunikačným sieťam, možnosť poskytovať dátové aj hlasové služby aj inými spoločnosťami, ...), ale najmä na prudký technický rozvoj v oblasti telekomunikácií, je možné zadefinovať len hlavné úlohy pre túto oblasť:

- zvyšovať postupne kvalitatívnu aj kvantitatívnu úroveň telekomunikačných služieb.
- zabezpečiť kvalitu telekomunikačnej siete vhodnú pre prenos dát - postupný presun ťažiska telekomunikačných služieb z hlasových na dátové služby.

Návrh ÚPN uvažuje s kapacitami (bývanie, občianska vybavenosť, rekreácia a priemysel) pre obdobie návrhové (do r. 2020) a výhľadové (do r. 2035).

V rámci urbanistických obvodov a funkčných priestorových blokov sú navrhované nové funkčné priestorové bloky, prípadne je navrhnutá intenzifikácia stávajúcich.

Kapacity FPB sú dané ich funkciou:

- bývanie: počet bytových jednotiek ,
- vybavenosť, rekreácia a priemysel (výroba, skladové hospodárstvo, obchodno-výrobné prevádzky,...): priemerná podlažná plocha, počet pracovných miest.

Pre bytové jednotky sa uvažuje so stupňom telefonizácie 1,5. pri predpokladanom rozvoji dátových služieb.

Pre objekty občianskej vybavenosti, rekreácie a priemyslu (výroba, obchodno-výrobné prevádzky,...) nie je známa podrobnejšia špecifikácia, nie je určený druh a počet prevádzok. Určenie počtu nových telefónnych staníc vychádza z počtov pracovných miest:

Vybavenosť: 1 telef. stanica / 5 prac. miest

Rekreácia: 1 telef. stanica / 10 prac. miest

Priemysel: 1 telef. stanica / 25 prac. miest - výroba

1 telef. stanica / 5 prac. miest – obchodno-výrobné prevádzky

NÁVRHOVÉ OBDOBIE K ROKU 2020

FPB 1

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		17
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		2

FPB 2

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		30 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		6

FPB 3

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	46
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		46 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		69
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 4

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	33
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		33 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		50
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 5

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	14
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		14 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		21
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 8

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		232
Počet nových telefónnych staníc:		10

FPB 9

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		249
Počet nových telefónnych staníc:		10

FPB 11

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	17
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		17 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		26
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 12

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	16
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		16 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		24
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 13

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	10
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		10 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		15
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 14

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		26
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		3

FPB 15

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	60
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		60 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		90
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 16

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		11
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		2

FPB 19

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		20 prac. miest
Rekreácia:		15
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		6

FPB 20

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		21
Počet nových telefónnych staníc:		5

Je potrebné uvažovať pre obdobie návrhu do r. 2020 s nasledovným nárastom počtu účastníkov mts.: 295 pre bytové jednotky a min. 44 pre vybavenosť.

VÝHLADOVÉ OBDOBIE K ROKU 2035

FPB 6

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	44
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		44 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		66
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 7

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	48
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		48 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		72
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 10

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		387
Počet nových telefónnych staníc:		16

FPB 17

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	24
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		24 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		36
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		0
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		0

FPB 18

Bytový fond	Individuálna bytová výstavba:	0
	Hromadná bytová výstavba:	0
Spolu		0 b.j.
Počet nových telefónnych staníc:		0
Vybavenosť:		0 prac. miest
Rekreácia:		6
Priemysel (výroba a OVP):		0
Počet nových telefónnych staníc:		1

Je potrebné uvažovať pre obdobie výhľadu do r. 2035 s nasledovným nárastom počtu účastníkov mts.:174 pre bytové jednotky a min. 17 pre vybavenosť.

Návrh rozvoja

Bližšie údaje o stave telekomunikácií na území obce, ako aj o rozvojových zámeroch, sa nepodarilo od ich prevádzkovateľa získať.

Pre vyššie uvedené dôvody nie sme schopný posúdiť kapacity RSÚ (celkovú a voľnú) , rovnako ani kapacity mts.

Návrh uvažuje s napojením nových častí mts na stávajúcu mts, prípadne s predĺžením mts do nových FPB, a s rozšírením mts v FPB v ktorých sa uvažuje intenzifikácia jeho využitia.

Je potrebné venovať pozornosť vlastnej mts: dokončiť výmenu starých AI káblov, budovanie hviezdicovej siete zemným vedením.

Vzhľadom na prebiehajúce zmeny v legislatíve (uvoľnenie prístupu k telekomunikačným sieťam, možnosť poskytovať dátové aj hlasové služby aj inými spoločnosťami, ...), ale najmä na prudký technický rozvoj v oblasti telekomunikácií, je možné len zadať hlavné úlohy pre túto oblasť:

- zvyšovať postupne kvalitatívnu aj kvantitatívnu úroveň telekomunikačných služieb.
- zabezpečiť kvalitu telekomunikačných sietí vhodných pre prenos dát - postupný presun ťažiska telekomunikačných služieb z hlasových na dátové služby.

Pri riešení podrobnejšej územno-plánovacej dokumentácie (ÚPN Z), urbanistickými štúdiami, bude potrebné do grafickej časti územného plánu zapracovať koridory pre telekomunikačné siete, určiť miesta pripojenia rozvojových lokalít na mts. Po určení typu a počtu prevádzok vybavenosti, rekreácie a priemyslu bude možné presnejšie určiť počty potrebných nových telef. staníc.

Územie obce je pokryté signálom oboch mobilných operátorov T-Mobile, Orange.

A.2.11.4.2 Televízne zariadenia

V obci nie je v súčasnosti vybudovaný TV káblový rozvod. Prijem TV signálu si obyvatelia zabezpečujú individuálne - STV1, STV2 (slabý signál), Markíza, satelitný príjem.

Prijem ďalších staníc – ČT1, ČT2, NOVA je vzhľadom na polohu obce problematický. Signál je avšak nekvalitný (slabá úroveň, zhoršovaná odrazmi).

Návrh riešenia

Riešením zabezpečujúcim zvýšenie kvality a rozšírenie počtu prijímaných staníc je vybudovanie televízneho káblového rozvodu - TKR. Napájanie TKR je z hlavnej stanice (pre umiestnenie antén v miestach najlepšieho príjmu terestriálneho vysielania bude potrebné uskutočniť merania).

V TKR môžu byť rozvádzané terestrické, satelitné programy, R - FM pásmo, prípadne aj vnútorný informačný kanál obecného úradu..

TKR je možné budovať postupným rozširovaním programového spektra – rozširovaním hlavnej stanice.

Pri projektovaní a budovaní TKR bude potrebné do grafickej časti územného plánu zapracovať TKR, umiestnenie hlavnej stanice, určiť miesta pripojenia rozvojových lokalít na TKR.

Po určení typu a počtu prevádzok vybavenosti a priemyslu sa presnejšie určia požiadavky na pripojenie na TKR.

A.2.11.4.3 Miestny rozhlas

Pre potreby informovanosti obyvateľov obce, bol v minulosti v obci vybudovaný miestny rozhlas.

V súčasnosti nie je k nemu žiadna dokumentácia. Rozvody MR je napojený ústredňou TESLA AUA 4712. Rozvody MR pomocou reprosústav ARS 405 zabezpečujú ozvučenie obce miestnym rozhlasom.

System MR je funkčný a plne postačuje pre potreby OcÚ vyhlasovať oznamy a hlásenia.

Návrh riešenia

Vzhľadom na navrhované nové lokality, obytné a rekreačné zóny, je do výsledného návrhu ÚPN potrebné zapracovať rozšírenie stávajúceho rozvodu miestneho rozhlasu pre zabezpečenie ozvučenia v rozvojových lokalitách.

Regulatívny rozvoja :

Telekomunikácie

- Pre zabezpečenie telefonizácie v obci je potrebné rozšíriť miestnu telefónnu sieť na dostatočnú kapacitu v jednotlivých lokalitách - vytvoriť podmienky pre riešenie možnosti plnej telefonizácie v zmysle všeobecných požiadaviek, s cieľom zabezpečiť k návrhovému obdobiu podmienky pre min. 150 % telefonizáciu bytových jednotiek.
- Trasy nových a rekonštruovaných rozvodov mts riešiť zemným vedením v súlade s vyhláškou č. 532/2002 Z.z.. To bude potrebné zaistiť už v predprojektovej a projektovej príprave.
- Podporovať možnosti využitia netradičných foriem telekomunikačných systémov.
- Zabezpečiť možnosť WiFi pripojenia na internet.

Mestský rozhlas.

- Zohľadniť a prevádzkovať realizovaný MR a počítať s rozšírením a uplatnením aj pre rozvojové územia.
- Počítať v koncepcionom riešení s možnosťou skvalitnenia a rozšírenia prístupu k vysielaniu miestnych televízií, prípadne uplatnenie iných výhľadových perspektívnych spôsobov.
- Uvažovať s možnosťou vybudovania Monitorovacieho kamerového systému.

Televízny rozvod

- Navrhnuť koncepčné riešenie TKR, jeho vybudovaním vytvoriť podmienky pre skvalitnenie pokrytia územia obce televíznym signálom,
- Riešiť možnosti skvalitnenia a rozšírenie systému a jeho dobudovanie v súlade s rozvojovými zámermi mesta,
- Trasy rozvodov TKR riešiť zemným vedením v súlade s vyhláškou č. 532/2002 Z.z..
- Riešiť systém pokrytia signálom pre nové rozvojové lokality a územia, vytvárať podmienky pre alternatívne systémy.

A.2.12. KONCEPCIA OCHRANY PRÍRODY, TVORBY KRAJINY A STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

A.2.12.1. Zásady a opatrenia na ekologicky únosné využívanie územia a na elimináciu stresových prvkov v krajine

Opatrenia na zabezpečenie ďalšieho obhospodarovania LPF

Vo všeobecnosti je potrebné smerovať obhospodarovanie lesov v súlade s biologickými možnosťami lesných porastov, klimatickými a pôdnymi pomermi. Pri obhospodarovaní v maximálnej miere uprednostňovať prírode blízke formy hospodárskych spôsobov, s uplatnením zásad podrastovej formy hospodárskeho spôsobu, prípadne s prechodom až k výberkovému hospodárskemu spôsobu. Na územiach pod vplyvom imisii dosiahnuť plnenie protiimisných funkcií lesa. Zvyšovaním dôrazu na zakladanie a pestovanie zmiešaných porastov dosiahnuť ich viacvrstvovú vertikálnu výstavbu. Takouto výstavbou je možné dosiahnuť maximálnu možnú stabilitu voči biotickým aj abiotickým škodlivým činiteľom.

V oblasti lesného pôdneho fondu je potrebné:

- zabezpečiť udržanie jeho kvality a výmery,
- správnym obhospodarovaním dosiahnuť maximálne možné využitie produkčných možností lesných porastov bez zníženia funkcií celospoločenského významu,

- vylúčiť hospodárske činnosti, ktoré by ohrozovali zvýšenou eróziou pôdnu vrstvu hlavne na exponovaných lokalitách,
- podporovať opatrenia na zastavenie procesu znižovania biodiverzity,
- uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu životného prostredia, čo znamená aj priamy vplyv na ekosystémy na lesnom pôdnom fonde.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Všeobecné zásady ochrany prvkov ÚSES spočívajú v nasledovných opatreniach:

- zabrániť ukladaniu komunálneho a stavebného odpadu v celom k.ú.,
- zneškodniť všetky nepovolené skládky odpadu,
- zachovať alebo doplniť vegetáciu brehov vodných tokov výsadbou drevín,
- lúčne porasty kosiť a obhospodarovať tak, aby nedochádzalo k nadmernému zarastaniu krovínami a okrem kosby realizovať aj pastvu oviec a kôz,
- kosbu realizovať od stredu k okrajom kosených plôch, s cieľom minimalizovať škody na chránených a poľovných druhoch živočíchov.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

Vodné toky a plochy

- vybudovať kanalizáciu s ČOV s napojením všetkých objektov,
- zabezpečiť územné ochranné pásma pozdĺž brehov vodných tokov a vytvoriť funkčné brehové porasty pozdĺž tokov,
- na dosiahnutí ochrany a stabilizácie interakčných prvkov ÚSES vypracovať projekty revitalizácie vybraných biokoridorov, obnovy a rekonštrukcie brehových porastov pozdĺž tokov,
- účinne sanovať líniové formy vodnej erózie, ktoré vznikajú ako nová vodná sieť na miestach, kde je zanedbávané plošné riešenie odtokových pomerov a tam, kde je pôvodná sieť zlikvidovaná,

Pôdny fond

- realizovať protierózne opatrenia na PPF, vytvoriť mozaikové štruktúry obhospodarovania, so striedaním TTP, nelesnej drevinovej vegetácie s maloblokovou ornou pôdou,
- zabrániť zmenšovaniu plôch ornej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
- zabrániť zarastaniu lúk NDV,
- zatrávniť plochy orných pôd na svahoch.

Nelesná drevinná vegetácia (NDV)

Jednou z hlavných úloh NDV je ochrana vybraných zložiek krajiny (pôda, voda) v nelesných lokalitách krajiny a ekostabilizácia systému štruktúrami krajiny zelene. V riešenom území navrhujeme tieto zásady:

- lokalizovať NDV na hranách terás a plošín a okolo antropogénnych prvkov,
- NDV umiestňovať po vrstevniciach vo viacerých pásoch a na úpäť proti zanášaniam zeminou,
- NDV umiestniť vencovito, najmä v hornej časti svahov a na úpäť,
- NDV umiestniť aj po vrstevniciach a v odtokových lúčoch,
- ozelenenie úpätia, prípadne údolnice,
- lokalizácia NDV je potrebná na brehové línie, prípadne údolnice,
- lokalizovať NDV do produkčne nevyužívaných plôch (napr. okraje ciest, brehy vodných tokov).

Opatrenia na zachovanie vegetácie v urbanizovanom prostredí

- okrasné záhrady a parky zachovať v pôvodnej podobe,
- nenahrádzať zeleň úžitkových záhrad okrasnou, pre dané prostredie neprirodzenou (namiesto ovocných záhrad zatrávnené plochy s výsadbou ihličnatých drevín),
- vo vegetácii v urbanizovanom prostredí zachovávať mozaiku rôznovekých drevín, s dôrazom na zachovanie starých stromov,

- vypracovať evidenciu verejnej zelene.

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímania krajiny

- zachovať harmonický vonkajší a vnútorný obraz sídla, skladajúci sa z kompaktnej zástavby a postupne sa rozvoľňujúcej sa zástavby IBV osídlenia, prelínajúceho sa zelenou záhrad a ústiacou do prírodného rámca.
- vylúčiť novú výstavbu v exponovaných polohách, na pohľadovo významných úpätiach a na vrcholoch.

Opatrenia na zlepšenie protipovodňovej ochrany

- udržiavať plochu ale aj vekovú skladbu lesných porastov v okolí potokov, ,
- zachovávať, resp. obnovovať brehové porasty,
- reguláciu potoka Nitrica upraviť tak, aby umelé koryto potoka dokázalo zvládnuť aj 100 - ročné vody, ktoré sa môžu vyskytnúť po silných búrkach a môžu vážne poškodiť obydlia občanov, majetok obce, majetok súkromných podnikateľov aj priemyselné prevádzky,
- odstraňovať z toku všetky zábrany prekážajúce prúdeniu vody (napr. polámané stromy a konáre, zosuvy pôdy apod.) .

Opatrenia na skvalitnenie rekreačných služieb

- možnosť úpravy súkr. objektov v obci na ubytovacie priestory pre turistov,
- umožniť ubytovanie a stravovanie návštevníkov na európskej úrovni,
- rozvoj spolupráce s odborníkmi z botaniky a zoológie (sprievodcovské služby pre záujmové skupiny do okolitej prírody),
- tlač propagačných materiálov pre turistov z domova i zahraničia,
- dobudovať cyklotrasy v území

Opatrenia na rozvoj bývania a priemyselnej výroby

- plochy IBV navrhovať len v blízkosti zastavanej časti obce,
- dobudovanie kanalizácie a čistenie odpadových vôd,
- rozvíjať separovaný zber druhotných surovín,
- plochu priemyselného podniku na konci obce nerozširovať, skôr transformovať na malé prevádzky – za dodržovania podmienok ochrany životného prostredia,
- nové malé prevádzky schvaľovať len za predpokladu nepoškodzovania životného prostredia - vody, vzduchu a pôdy.

Mnohé z uvedených opatrení majú vyslovene charakter odporúčania. O konečnom využití a užívaní územia rozhodnú vlastníci, resp. užívatelia jednotlivých pozemkov. Pre čo najširšie uplatnenie uvedených opatrení je potrebné rešpektovať legislatívu platnú pre jednotlivé zložky krajiny.

A.2.12.2. Zložky životného prostredia

A.2.12.2.1 Abiotické zložky životného prostredia

Tvorba abiotických komplexov (ABK) je významným krokom pri krajinnoekologickej analýze. Vytvorené abiokomplexy tvoria podklad pre stanovenie vhodnosti využívania územia, ako aj podklad pre navrhovanie zmien v území. Vytvorenie abiokomplexov predpokladá vypracovanie analytických pracovných máp. Abiokomplexy sme charakterizovali na základe:

- foriem reliéfu,
- sklonu reliéfu,
- expozície reliéfu voči svetovým stranám,
- typu horniny,
- hĺbky hladiny podzemnej vody,
- pôdneho typu a subtypu,
- pôdneho druhu,

- oslnenia reliéfu,
- klimatickej oblasti.

Reliéf

Reliéf celého územia patrí k stredne členitým pahorkatinám. Výškový rozdiel tvorí interval od 238,5 m.n.m. po kótu 615,8 m.n.m. (Drieňový vrch). Územie zahŕňa južnú časť Nitrických vrchov a to konkrétne dve horské skupiny – Rokoš a Drieňov, ktoré sú predelené riekou Nitrica. Niva Nitrice vytvára tzv. Vestenickú bránu. V priečnom profile (S → J) možno sledovať plynulý prechod od nivy po jednotlivé horské stupne. Jednotlivé prítoky Nitrice, hlavne ľavobrežné vytvárajú v horskej skupine Drieňov pomerne hlboké zarezané doliny.

Tab. 1 *Formy reliéfu*

Kód	Jednotky
1.	<i>Formy reliéfu vytvorené recentnou a subrecentnou fluviálnou modeláciou</i> (poriečne nivy, mŕtve ramená, nivné terasy, recentné náplavové kužele, recentné agradačné valy)
2.	<i>Formy reliéfu vytvorené reliktnou fluviálnou modeláciou</i> (erózne terasy, akumulačné terasy, zložené terasy, fosílné náplavové kužele, fosílné agradačné valy)
8.	<i>Formy reliéfu vytvorené svahovou modeláciou v nižších polohách (pahorkatiny až vrchoviny)</i> (soliflukčné prúdy a nánosy, plošné zosuvy, prúdové zosuvy, kryhové zosuvy, výmole, úžľabiny, úvaliny, periglaciálne doliny, periglaciálno-koluviálne úpätné nánosy, miernejšie svahy)
15.	<i>Formy vytvorené antropickou modeláciou reliéfu</i> (lomý, ťažobné jamy, ťažobné haldy, poľnohospodárske terasy, hroble, skládky, násypy, priekopy, zárezy, plošiny, hrádze)
0.	<i>Vodná plocha</i>

Sklonitosť reliéfu

Pracovná mapa sklonov reliéfu bola spracovaná digitálnou analýzou vrstevníc základnej mapy ZM10. Takto získaná rastrová mapa sklonov bola porovnaná s mapou vyčlenených elementárnych morfografických foriem (mapa spracovaná v predchádzajúcom odseku), jednotlivým areálom z tejto mapy bol pridelený atribút sklonu.

Jednotlivé kategórie sklonov sú označené kódmi, pričom kód 1 je najmenší sklon a kód 7 označuje najväčší sklon.

Sklony reliéfu

Kód	Jednotky
1.	< 10%
2.	10 – 20%
3.	20 – 30 %
4.	30 – 40%
5.	40 – 50 %
6.	50 – 60%
7.	> 60%

Expozícia voči svetovým stranám

V riešenom území sú zastúpené všetky typy expozícií. Pomerne veľkú časť územia tvoria roviny v údolí rieky Nitrica. V severnej časti k.ú. prevládajú J expozície, nasledujú J, Z a JZ expozície. Na ostatnej časti k.ú. majú pomerne rovnomerné zastúpenie expozície J, JV a JZ, ako aj S, SV a SZ. Menšie plochy zaberajú polohy s expozíciami Z.

Expozícia reliéfu voči svetovým stranám

Kód	Jednotky
1.	sever
2.	severovýchod

Kód	Jednotky
3.	východ
4.	juhovýchod
5.	juh
6.	juhozápad
7.	západ
8.	severozápad
0.	rovina

Geologické pomery

Geologické pomery sú charakterizované pozíciou územia v južnej časti Nitrických vrchov. Nitrické vrchy tvoria južný výbežok celku Strážovských vrchov. Sledované územie je tvorené v severnej časti horskou skupinou Rokoš a v južnej horskou skupinou Drieňov. Obe tieto horské skupiny sú oddelené Vestenickou bránou, ktorou ptereká rieka Nitrica.

Tektonické pomery územia sú veľmi zložité. Hlavne horské skupiny v severnej a južnej časti územia sú popretkávané sieťou križujúcich sa zlomov.

Zložitosť tektonických pomerov sa odráža aj v zložitosti geologickej stavby vlastného hodnoteného územia. Územie je budované piatimi základnými litostratigrafickými celkami:

- mezozoikom krížňanského príkrovu (krieda)
- mezozoikom chočského a strážovského príkrovu (spodný, stredný - vrchný trias)
- pleistocénne proluviálne sedimenty (würm)
- pleistocénne – holocénne deluviálne sedimenty (prevažne würm – holocén)
- holocénne fluviálne sedimenty inundačných území

Mezozoikom krížňanského príkrovu sa nachádza v izolovanej tektonickej kryhe tvoriacej ostrovček uprostred vápencov a dolomitov strážovského príkrovu v severnej časti riešeného územia. Jedná sa o slienité vápence a slieňovce (titón – neokóm) tzv. zliechovskej série.

Mezozoikum chočského a strážovského príkrovu tvorí plošne najrozsiahlejšiu časť skúmanej lokality. Menej početné permské pestré, bridličnato-pieskovcovo-zlepenkové súvrstvie spolu s telesami melafírov vystupuje v horskej skupine Drieňov. Hrubšie pieskovcové súvrstvie spodného triasu vystupuje v lokalite Ostrý vrch. Sú to svetlošedé doskovité kremité pieskovce, najčastejšie jemne pásikavé, s dobre vytriedeným a opracovaným klastickým materiálom. Hojnejšie sú v nich pestré bridlice s vložkami pestrých siltovcov. Zriedkavo sa vyskytujú aj slienité vápence a slienité dolomity. O niečo početnejšie sa vyskytujú tmavošedé silne dolomitové vápence (anis), ktoré sa striedajú s dolomitmi a vytvárajú tak spodnú časť mocného dolomitového komplexu. Najmohutnejším členom chočského príkrovu sú stredno a vrchno-triasové dolomity. Sú prevažne svetlé a svetlošedé, jemnokryštalické, pórovité a brekciové. Na mnohých miestach sa rozpadajú na dolomitový piesok a štrk.

Pleistocénne proluviálne sedimenty vytvárajú náplavové kužele pravobrežných prítokov rieky Nitrice. Sedimenty kužeľov sa vyznačujú prítomnosťou pomerne slabo opracovaného úlomkového materiálu s piesočnato-hlinitou prímiesou, s vrstevnatosťou niekde viac, inde menej výraznou.

Pleistocénne – holocénne deluviálne sedimenty (svahové sedimenty) sú prevažne vrchnopleistocénne (würm) a holocénne, hrúbky 3 – 4 m, zväčša kamenito-hlinité, viazané na svahy budované medzi horninovými komplexmi a v menšej miere hlinito-kamenité na skalných komplexoch mezozoika.

Holocénne fluviálne sedimenty vytvárajú poriečnu nivu Nitrice a jej prítokov. Rozsah a hrúbka sedimentov je značne menlivá v závislosti od tvaru doliny, prevažne sa pohybuje od 1 – 5 m. V zložení prevládajú piesky, štrky, ale i balvany a úlomky.

Geopotenciál

Geologická poloha územia v rámci geologických jednotiek a pomerne veľká rozloha dolomitov dávajú predpoklad výskytu ložísk nerastných surovín. Túto skutočnosť potvrdzuje i mapovanie ložísk nerastných surovín, ktoré v riešenom území evidujú niekoľko ložísk stavebného kameňa. Tieto ložiská sa viažu na dolomity stredného a vrchného triasu Strážovských vrchov. Veľké ložisko s povrchovou ťažbou sa nachádza na rozhraní k.ú. Horné Vestenice a k.ú. Nitrice. Niekoľko menších ložísk iba miestneho významu sa nachádza v južnom okraji intravilánu (lokalita Drahy, Plošky). Tieto lomy sú dnes opustené a vzhľadom na blízkosť k obyvdlam nie je vhodné ich obnovovať.

Z hľadiska výskytu podzemných vôd sa v podloží mezozoika a paleogénu vyskytujú obyčajné podzemné vody. Horniny mezozoika tvoria najlepšie zvodnené komplexy v okrajových častiach Strážovských vrchov. Do tohto územia spadá aj Nitrica. Najvýznamnejšie hydrogeologické celky sa viažu na veľmi pestré komplexy mezozoických hornín, najmä stredotriasové dolomity.

Geomorfologické členenie

V rámci geomorfologického členenia patrí popisované územie do podsústavy Karpaty, oblasti provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, celku Strážovské vrchy, podcelku Nitrické vrchy, a častí Rokoš (severná časť územia), Vestenická brána (stredná rovinatá časť) a Drieňov (južná časť k.ú.).

Povrchové a podzemné vody

Hydrologicky patrí územie do povodia rieky Nitry. Kostru riečnej siete riešeného územia tvorí rieka Nitrica so svojimi prítokmi. Časť územia je odvodňovaná Lelovským potokom, ktorý preteká rovnomennou dolinou (vojenský priestor) a pri obci Zemianske Kostofany sa vlieva priamo do rieky Nitry. Rieka Nitrica predstavuje významný ľavobrežný prítok rieky Nitra.

Rieka Nitrica bola vyhláškou č.10/77 Zb. vyhlásená za vodárenský tok po Liešťany, km 33,7 km, č. povodia 4-21-11-09.

Podľa Atlasu SSR (1986) má celá oblasť dažďovo-snehový typ režimu odtoku. To znamená, že najvyšiu akumuláciu majú vodné toky v decembri až februári, najvyšší prietok v mesiacoch marec a apríl, najnižší v septembri.

V roku 1975 bola vykonaná regulácia toku z dôvodu záplav a to v 17 - tich úsekoch s úhrnnou dĺžkou 24,94 km. V žiadnom prípade však nemožno povedať, že šlo o citlivé riešenie danej regulácie. Sklon brehov je na väčšine úseku rovnaký, len na niektorých miestach zatrávený, brehové porasty boli značne zredukované a tvoria len veľmi úzky pás v celej dĺžke toku pretekajúceho k.ú.

V rokoch 1951-57 bolo vybudované na rieke Nitrica VD Nitrianske Rudno (rkm 28,28). Jeho hlavným účelom je akumulácia vody pre potreby priemyslu v Novákoch (Elektrárň Nováky a NCHZ), výroba el. energie v MVE, rekreácia a chov rýb.

V aktualizovanom návrhu výhľadových VN v čiastkovom povodí Nitry, boli navrhované a uvažované v rôznej časovej úrovni realizácie nasledujúce výhľadové nádrže na rieke Nitrica – VN Liešťany a VN Nitrianske Sučany.

Výskyt a režim podzemných vôd ovplyvňuje geologická stavba územia a jeho geomorfologické pomery. Na základe geologickej stavby možno v území vyčleniť niekoľko hydrogeologických celkov s osobitnými vlastnosťami z hľadiska hydrofyzikálnych vlastností (priepustnosti) a režimu podzemných vôd:

- celok pieskovcov a bridlíc spodného triasu
- celok dolomitov stredného triasu
- celok slienité, organogénne vápence a slieňovce spodnej kriedy
- celok deluviálnych sedimentov kvartéru
- celok fluviálnych sedimentov kvartéru.

Komplex vzájomne sa striedajúcich pieskovcov a bridlíc spodného triasu predstavuje prostredie s veľmi obmedzeným zvodnením pieskovcov s puklinovou piepustnosťou. Stupeň transmisivity je nízky (menej ako $1 \cdot 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Územie tvorí pomerne malé plochy vo východnej časti k.ú. (Lelovská dolina). Vzhľadom na nízku priepustnosť hornín (ako celok prakticky nepriepustné) nie sú v tomto celku vytvorené priaznivé podmienky pre vytváranie zásob podzemných vôd (a ich eventuálne využitie).

Dolomity stredného triasu, ktoré zaberajú väčšinu sledovaného územia, sú prevažne silne tektonicky porušené s puklinovou až puklinovo-pórovou priepustnosťou. Stupeň transmisivity je vysoký ($1 \cdot 10^{-2} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Vzhľadom na priepustnosť, rozsah a celkovú pozíciu, sú v tomto celku vytvorené priaznivé podmienky pre vytváranie zásob podzemných vôd (a ich eventuálne využitie). Podzemné vody sú dopĺňané zo zrážok a prestupom podzemných vôd z vyššie položených území (hladina podzemnej vody je prevažne voľná). Komplex je odvodňovaný prevažne skrytým prestupom podzemných vôd do recipientu.

Slienité, organogénne vápence a slieňovce spodnej kriedy sú charakteristické slabou, puklinovou priepustnosťou. Stupeň transmisivity je nízky (menej ako $1 \cdot 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Územie tvorí pomerne malé plochy vo východnej časti k.ú. Vzhľadom na nízku priepustnosť hornín (slabo priepustné až nepriepustné) nie sú v tomto celku vytvorené priaznivé podmienky pre vytváranie zásob podzemných vôd (a ich eventuálne využitie).

Vo veľkej časti územia sa vyskytujú kvartérne deluviálne svahové sedimenty, zastúpené prevažne hlinito-skamenitými suťami. Vzhľadom na charakter podložia je hlinitá zložka reprezentovaná prevažne ílovitou hlinou, čo spôsobuje veľmi slabú priepustnosť tejto vrstvy (v rozsahu rádov $10^{-6} - 10^{-9} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Tieto sedimenty sú napájané výlučne atmosferickými zrážkami. Hĺbka hladiny podzemnej vody závisí na klimatických pomeroch a morfológii terénu. Deluviálne sedimenty nepredstavujú významný kolektor podzemnej vody. Ich rozsah v území je minimálny.

Výskyt kvartérnych fluviálnych sedimentov je viazaný na údolie Nitrice a jej prítokov. Väčšinou sú tvorené štrkami, piesčitými štrkami a pieskami dnovej akumulácie, lokálne prekryté hlinami. Priepustnosť pórovitá, hladina podzemnej vody prevažne voľná. Stupeň transmisivity je vysoký ($1 \cdot 10^{-2} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Podzemná voda je väčšinou v priamej hydraulickej spojitosti s povrchovými vodami v tokoch, čo trvale zabezpečuje dopĺňanie zásob týchto podzemných vôd, no na druhej strane môže nepriaznivo ovplyvňovať ich kvalitu.

Vodné zdroje

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné vodné zdroje:

- prameň Močelník 1, 2
- studňa HML-1

Názov vodného zdroja	Druh vodného zdroja	Výdatnosť (l . s ⁻¹)	Výmera PHO (ha)		Dátum určenia PHO	
			1. st	2. st		
1	2	3	4	5	6	7
Močelník 1, 2	prameň	2,50	0,825	---	21,00	11.12. 1985
HML-1	studňa	3,00	0,040	104,00	---	06.03. 1992

Zdroj HEP povodia Nitra

Klasifikácia podzemných vôd

Kód	Hĺbka hladiny podzemnej vody
14.	< 5 m
17.	5 - 10 m
2.	>10 m
0.	vodná plocha

Pôdy

Z hľadiska pôdnogeografických regiónov (Hraško in Atlas SSR, 1986) je riešené územie charakterizované ako územie s litologicky podmienenou akumuláciou tmavých foriem humusu. Len pre malú časť územia je typická výrazná translokácia flu s oxidačno-redukčnými procesmi.

Na nekarbonátových nívnych sedimentoch rieky Nitrice sa nachádzajú stredne ťažké až ťažké nívne pôdy. V oblasti Drieňovho vrchu sa nachádza rendzina typická s pomerne dobre vyvinutým humusovým horizontom.

V riešenom území prevládajú tieto pôdne typy:

- ✓ nívne pôdy karbonátové, sprievodné nívne pôdy glejové, na karbonátových nívnych sedimentoch
- zaberajú podstatnú časť poľnohospodársky využívaných plôch na nive rieky Nitrica
- ✓ rendziny, lokálne litosoly na vápencoch
- zaberajú predhorie horskej skupiny Rokoša, toto územie z veľkej časti pokrývajú ovocné sady, NSKV a lesy
- ✓ rendziny a rendziny hnedé, sprievodné litosoly, lokálne rendziny sutinové a hnedé pôdy na zvetralinách pevných karbonátových hornín
- zaberajú predhorie horskej skupiny Drieňova, toto územie z veľkej časti pokrývajú lesy a NSKV.

Klíma

Riešené územie patrí do teplej – mierne teplej klimatickej oblasti, podoblasti mierne vlhkej a oksku teplého, mierne vlhkého s miernou zimou. Z hľadiska klimatickogeografických typov patrí územie k typu kotlinovej – horskej klíme a subtýpu - teplá klíma.

Leto je dlhé, teplé a suché, prechodné obdobie veľmi krátke, s teplou až mierne teplou jarou a jeseňou. Počet letných dní v roku s teplotou 25 °C a viac je 50 – 60 dní. Zima je krátka, mierne teplá, suchá až veľmi suchá, s trvaním snehovej pokrývky 109 dní. Priemerná ročná teplota sa pohybuje okolo 8,1 – 8,8 °C.

Ročný priemerný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 700 - 800 mm. Potenciálny výpar predstavuje priemerne 700 mm.

Ďalšie vybrané klimatické charakteristiky :

najvyššia priemerná mesačná teplota	júl	16-18 °C
najnižšia priemerná mesačná teplota	január	-3,0 °C
relatívny slnečný svit	letný štvrtrok	59 %
relatívny slnečný svit	zimný štvrtrok	30 %
relatívny slnečný svit	ročný priemer	46-48 %
relatívna vlhkosť vzduchu	ročný priemer	75-79%
priemerná ročná oblačnosť	ročný priemer	62%
priemerný počet zamračených dní	ročný priemer	127,8
priemerný počet jasných dní	ročný priemer	42,6
priemerné trvanie slnečného svitu	ročný priemer	1621 hod.
priemerný počet dní s hmlou	ročný priemer	35,4

Prúdenie vzduchu v riešenom území je modifikované reliéfom v dôsledku čoho je prevládajúce prúdenie vzduchu z kvadrantu sever-severovýchod a z juhovýchodného smeru počas troch štvrtín roka. Len počas jesenného obdobia prevládajú vetry východné a severné

Oslnenie reliéfu

Oslnenie reliéfu bolo analyzované na základe uhla dopadu slnečných lúčov na reliéf. Čím väčší je uhol dopadu, tým je oslnenie intenzívnejšie. Tento uhol závisí od sklonu reliéfu a orientácie voči svetovým stranám. Napriek generalizácii však oslnenie poskytuje reálnejší obraz o mikroklimatických pomeroch územia ako štatistická charakteristika klímy celej oblasti alebo len orientácia reliéfu voči svetovým stranám. Poskytujú však hlavne ukazovatele relatívnych rozdielov jednotlivých stanovišť z hľadiska príjmu slnečného žiarenia.

Prevažná väčšina územia patrí medzi dobre až stredne dobre oslnené plochy reliéfu. Medzi najslabšie oslnené plochy možno zaradiť severné, severovýchodné a severozápadné svahy.

expozícia reliéfu	sklonitosť reliéfu				
	< 3°	3° - 7°	7° - 12°	12° - 17°	> 17°
sever	3	3	3	4	5
severovýchod	3	3	3	4	4
východ	3	3	3	3	3

juhovýchod	3	2	2	2	2
juh	3	2	2	1	1
juhozápad	3	2	2	2	2
západ	3	3	3	3	3
severozápad	3	3	3	4	4

1 - najlepšie oslnenie, 2 - dobré oslnenie, 3 - stredné oslnenie, 4 - slabé oslnenie, 5 - najslabšie oslnenie

A.2.12.2.2 Biotické zložky životného prostredia

Geobotanické členenie – potenciálna vegetácia

Geobotanické členenie územia bolo prevedené podľa Geobotanickej mapy Slovenska (Michalko a kol., 1986) spracovanej v mierke 1 : 200 000.

Geobotanická mapa predstavuje mapové zobrazenie rekonštruovanej vegetácie – rozmiestnenie klimaxových rastlinných spoločenstiev, na ktoré sa viažu aj príslušné zoocenózy a mikrobiocenózy.

Geobotanická mapa je teda vyjadrením prvotnej štruktúry krajiny a zachytáva všetky pôvodné jednotky ekosystémovej biodiverzity (diverzity na úrovni ekosystémov).

Tab. č. 2.12.2.2.1 : Geobotanické jednotky

- U** Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)
- C** Dubovo - hrabové lesy karpatské (*Carici pilosae - Carpinenion betuli*)
- Q** Dubové xerotermofilné lesy submediteránne a skalné stepi (*Quercion pubescenti - petraeae p.p., Seslerio - Festucion glaucae p.p., Asplenio - Festucion glaucae*)
- Qc** Dubovo - cerové lesy (*Quercetum petraeae - cerris s.l.*)
- Fs** Bukové kvetnaté lesy podhorské (*Eu – Fagenion p.p.min.*)
- F** Bukové lesy kvetnaté (*Eu – Fagenion p.p.maj.*)

Podľa geobotanickej mapy pôvodný vegetačný kryt v alúviu Nitrice tvorili lužné lesy nížinné. Zachovali sa len fragmentárne v pomerne úzkych pásoch na nive Nitrice a dolných úsekoch niektorých potokov. Dominantným druhom je vrbá (*Salix sp.*) a jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*). Vo veľkom rozsahu boli pozmenené odlesnením, úpravou tokov, premenou na poľnohospodárske plochy a urbanizáciou stanovíšť.

V pahorkatinnom stupni sa vyskytovali v prevažnej miere dubovo - hrabové lesy karpatské. Ich stanovíštia sú značne pozmenené odlesnením a premenené na poľnohospodárske plochy, pasienky, záhrady a sady.

Spoločenstvá dubových xerotermofilných lesov submediteránnych a dubovo cerových lesov sa vyskytovali len ostrovčekovite na teplých južných, juhovýchodných a juhozápadných svahoch. V týchto polohách prevládajú dubiny (*Quercus pubescens* – dub plstnatý) v zmesi s hrabom obyčajným (*Carpinus betulus*) a javorom poľným (*Acer campestre*), v teplejších lokalitách sa vyskytujú teplomilné kroviny, ako je dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*), borievka obyčajná (*Juniperus communis*).

Z hľadiska potenciálnej vegetácie plošne najrozšírenejšie sú zastúpené spoločenstvá bukových kvetnatých lesov podhorských, ktoré sa zachovali na väčšine lesnatých plôch. Dominantným druhom je buk lesný (*Fagus silvatica*). Vo vyšších polohách majú prímies cenných listnáčov, hlavne javora poľného (*Acer campestre*) a jaseňa mannového (*Fraxinus ornus*). V nižších polohách k buku pristupuje hrab obyčajný (*Carpinus betulus*) a dub plstnatý (*Quercus pubescens*). Spoločenstvá bukových lesov kvetnatých sa vyskytovali len fragmentárne.

Z ihličnatých drevím sú v malom počte zastúpené nepôvodné druhy, ako napr. borovica lesná (*Pinus silvestris*), borovica čierna (*Pinus nigra*), a smrekovec opadavý (*Larix decidua*), ktoré sa vyskytujú na dolomitických skalných stráňach a plnia tu dôležitú pôdochrannú, protieróznu funkciu. Smrek (*Picea abies*) sa nachádza väčšinou na nevhodných, teplých a suchých stanovíštiach, kde trpí červenou hnilobou.

Všeobecne možno konštatovať, že drevinová skladba porastov v rámci predmetného územia je v prevažnej miere vhodná, s prevahou pôvodných listnatých drevín.

Nevhodnou drevinou pre tieto stanovišťa vzhľadom na geomorfologické a klimatické pomery je smrek.

Zoogeografické členenie

Z hľadiska zoogeografickej rajonizácie (Čepelák, in Atlas SSR, 1980) patrí riešené územie do týchto prirodzených bioregiónov :

Provincia Karpaty
Oblasť Západné Karpaty
Vnútorň obvod
Západný okrsk

V katastrálnom území Nitrice nachádzame pestrú skladbu biotopov od intravilánu obce cez dolomitické škrapové svahy až po rozsiahle lesné komplexy.

Najvýznamnejšími lokalitami sú:

- dolomitické skaly s fragmentami lesostepi
- lesné komplexy v oblasti Stráže, Drieňového vrchu a Kostolnej hory
- brehové porasty a samotný tok rieky Nitrice

Tieto časti katastrálneho územia Nitrice sú druhovo najbohatšie, vykazujú prítomnosť mnohých chránených a vzácných druhov rastlín a živočíchov a majú pre dané územie nosný ekostabilizačný význam.

Všeobecne možno konštatovať, že sledované územie svojou pestrosťou rastlinných spoločenstiev podmieňuje bohaté zastúpenie teplomilných druhov hmyzu, napr. pomerne hojný výskyt podlivky zelenej (*Mantis religiosa*) ako aj chránenej jašterice zelenej (*Lacerta viridis*) a veľkého počtu zástupcov avifauny. Tieto druhy sú viazané na pestré rastlinné spoločenstvá rastúce na triasových dolomitoch a viazané na lesné komplexy.

Súčasná krajinná štruktúra

Reálny stav riešeného územia zachytáva mapa SKŠ v mierke 1:10 000. Je spracovaná na podklade základnej topografickej mapy M 1:10 000, porastovej mapy a mapy poľnohospodárskych honov. Tieto podklady boli spresnené podrobným terénnym prieskumom. Na mape reálneho stavu súčasnej krajinnéj štruktúry sú vymedzené tieto kategórie:

- plochy v rámci krajiny
  - lesy hospodárske
  - lesy ochranné
  - nelesná stromová a krovinná vegetácia (NSKV)
  - trvalé trávne porasty – lúky a pasienky
  - orná pôda
  - záhrady a ovocné sady
  - vodné toky
- plochy v rámci sídelných útvarov
  - obytné územie
  - občianska vybavenosť
  - poľnohospodárske areály
  - cintoríny
- transportné línie a vedenia
  - plynovod
  - vedenie VN 22 kV
  - cesta I. triedy

- vybrané antropogénne prvky
 skládka odpadov, hnojisko
 opustený lom
 odvodnené plochy

Plocha	ha
Orná pôda	315
Lúky a pasienky	395
Záhrady, ovocné sady	60
Lesy	1 544
Vodné plochy	11
Zastavané plochy	32
Ostatné	46
Spolu	2 403

Lesná vegetácia

Rozloha lesného pôdneho fondu (LPF):	1 447 * ha
Lesný hospodársky celok (LHC):	Dolné Vestenice
Lesný hospodársky plán (LHP):	vypracovaný na roky 1995 - 2004
Nadmorská výška:	240 – 616 m n. m.
Lesný vegetačný stupeň:	1. dubový na ploche cca 5 % 2. bukovo-dubový na ploche cca 61 % 3. dubovo-bukový na ploche cca 21 % 4. bukový na ploche cca 13 %
Kategória lesov:	a) hospodárske lesy predovšetkým s produkčnou a melioračnou funkciou b) ochranné lesy predovšetkým s pôdoochrannou funkciou
Funkčné typy:	protierózno - produkčný vodohospodársko - produkčný

* tento údaj nezodpovedá rozlohe uvádzanej v správe publikovanej KSSÚ SR – prac. Prievidza z októbra 1996.

Lesy zaberajú približne 64,0% rozlohy záujmového územia, čo značne presahuje lesnatosť okresu Prievidza, ktorá je na úrovni 55 %. Vyskytujú sa hlavne na hrebeňoch a svahových plošinách, prevažne na teplých (južných) expozíciách.

Prevládajúcou kategóriou lesov sú lesy hospodárske, v prevažnom štádiu výchovy a v menšej miere obnovy lesných porastov. V menšom rozsahu sú rozšírené ochranné lesy a to na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach a z dôvodu zabezpečenia ochrany pôdy. V častiach nad obcou je reliéf, ovplyvnený selektívnou eróziou, kde majú lesy mimoriadny význam z dôvodu ochrany pôdy. Tu sa nepriaznivý vplyv človeka na pôdu prejavil najvýraznejšie. V oblasti Nitrice boli v minulosti pomerne rozsiahle plochy na exponovaných vápencových a dolomitických lokalitách odlesnené a v súčasnej dobe vplyvom už spomínanej erózie patria ešte menšie časti plôch k ťažko zalesniteľným holinám.

Riešené územie je z hľadiska lesného hospodárstva a jeho užívania rozdelené trom užívateľským subjektom. Biskupský úrad v Nitre, Nitrianska sídelná kapitula prevzala užívanie od pôvodného užívateľa – Severoslovenských lesov š.p. Žilina, Lesný závod Prievidza (štátnych lesov) na výmere 587 ha lesných pozemkov, Urbárske pozemkové spoločenstvo Nitrica na výmere 363 ha lesných pozemkov a Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, odštepny závod Prievidza ako pôvodný užívateľ užíva lesy na výmere 497 ha. Nitrianska sídelná kapitula následne prenajala užívanie lesa na základe nájomnej zmluvy späť bývalým štátnym lesom, teraz Lesy SR, š.p., O.Z. Prievidza, ktorý užíva okrem lesov štátnych a cirkevných i lesy súkromných vlastníkov, ktorí sa buď o svoje právo neprihlásili, alebo i po prihlásení neboli schopní predložiť relevantné doklady, preukazujúce vlastníctvo k lesným pozemkom. Súkromné lesy tvoria časť súvisiacu s intravilánom obce a sú vo väčšine prípadov nevýnosové. Urbárske pozemkové spoločenstvo Nitrica po predchádzajúcich problémoch s preregistáciou pozemkového spoločenstva v zmysle zákona NR SR č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách užíva svoje lesy so starostlivosťou riadneho hospodára a so zabezpečením užívania prostredníctvom odborného lesného hospodára. Urbárske pozemkové spoločenstvo (ďalej len PS) doposiaľ nevyužilo možnosť poskytnutia prostriedkov zo Štátneho fondu zveľaďovania lesa SR a užíva les len na základe svojich finančných možností. Bolo by preto účelné, aby PS prehodnotilo svoje ročné výnosy z lesníckej činnosti s poukazom na potrebné náklady aspoň na lesnú pestovateľskú činnosť a na ochranu lesa a požiadavku na poskytnutie finančných prostriedkov zo ŠFZL SR uplatnilo na príslušnom orgáne štátnej správy lesného hospodárstva. Prostriedky z fondu sú ročne poskytované štátnym organizáciám lesného hospodárstva, teda i odštepnému závodu Prievidza v prevažnej miere na lesnú pestovateľskú činnosť.

Konkrétne hospodárenie v lesoch v riešenom území je zabezpečené prostredníctvom lesného hospodárskeho plánu pre LHC Vestenice s platnosťou na roky 1995 - 2004, ktorý vypracoval Lesoprojekt Žilina a schválil orgán štátnej správy lesného hospodárstva. V tomto LHP bola uplatnená i novela zákona o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva vo vzťahu k jemnejším spôsobom hospodárenia. V obnove lesa je preferovaný podrostový hospodársky spôsob, ktorý vo väčšine prípadov nahradil intenzívnejší holorubný spôsob obnovy lesných porastov. Užívatelia lesov sú v zmysle tohto LHP povinní obnovovať i vychovávať tieto lesné porasty včas a sústavne, aby sa zvyšovala ich biologická hodnota, zlepšilo ich drevinové zloženie, akosť, prirastavosť a zvýšila sa odolnosť proti škodlivým vplyvom.

Drevinová skladba porastov v rámci predmetného územia je v prevažnej mier vhodná, sú tu zastúpené pôvodné listnaté dreviny. Nevhodnou drevinou pre tieto stanovišťa vzhľadom na geomorfologické a klimatické pomery je smrek.

Na lesných pozemkoch s extrémnymi podmienkami prevažujú iné funkcie lesa na úkor hospodárskych.

Na nelesných plochách a pozemkoch, ktoré nie sú v súčasnosti porastené drevinami a krami, bude potrebné zmeniť charakter pozemkov buď umelým zalesnením, resp. spolupôsobením napomôcť prirodzenému ozeleneniu pri samonálete drevín a krovín.

V lesnom biotope hniezdi najširšie spektrum druhov vtákov, z ktorých je veľká väčšina chránených, napr.: žlna zelená (*Picus viridis*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), d'ateľ malý (*Dendrocopos minor*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), brhlík lesný (*Sitta europaea*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*) a viac ako 2 desiatky ďalších chránených druhov spevavcov.

Zdravotný stav lesných porastov

Celá oblasť Hornej Nitry bola zaradená Vyhláškou MŽP SR č.112/1993 z.z. za oblasti zaťažené imisiami SO₂ a arzénom zo spaľovania hnedého uhlia. Najväčším producentom škodlivín sú Novácke chemické závody a Elektráreň Nováky, k.p. Zemianske Kostolány.

Vplyv imisí sa na lesných porastoch prejavuje buď priamym vplyvom (prenikanie do kmeňa), alebo nepriamo (blokovaním živín). Tým dochádza k ich oslabovaniu a zvyšovaniu dispozície voči sekundárnemu poškodeniu, napr. nekrózy.

V sledovanom území sa tento neriaznivý stav prejavuje v zhoršenom zdravotnom stave bučín v juho-východnej časti k.ú. Aj keď podľa doterajších poznatkov v súčasnosti nehrozí zánik mladých bučín na Hornej Nitre (registruje sa strata prírastku), následky ochorenia sa prejavujú najmä v budúcnosti.

Rapidne sa zníži stabilita porastov voči abiotickým a biotickým škodlivým činiteľom ako aj kvalita drevnej suroviny.

Nelesná drevinová vegetácia

Krajino-ekologické podmienky a potenciál jednotlivých krajinných štruktúr výrazne ovplyvnili antropogénnu činnosť v riešenom území. Dominantným typom krajiny riešeného územia je horský typ krajiny, daný charakterom horských skupín Rokoša (severná časť k.ú.) a Drieňovej (južná časť k.ú.) so zachovalými lesnými porastmi a údolný typ krajiny daný charakterom nivy Nitrice. Niva Nitrice predstavuje typickú kultúrnu krajinu, v ktorej nájdeme plochy využívané na poľnohospodárske účely, hospodárske objekty, osídlenie a infraštruktúrne prvky.

Predhoria vytvárajú plynulý prechod od kultúrnej krajiny k horskej. Ich mozaiku tvoria TTP (intenzívne a extenzívne využívané), sady a rôzne formy NSKV. Reléf predhorí má pestrejšiu štruktúru NSKV, v ktorej sa vyskytujú všetky štruktúrotvorné prvky (body, línie, plochy). Zastúpenie NSKV stúpa s členitosťou reliéfu a tomu podmienené využitie krajiny. Najnižšie zastúpenie NSKV je v poľnohospodársky využívannej krajine. Tvoria ju len líniové prvky ovocných stromov lemujúce cesty, krovinné porasty rôznej kvality lemujúce potoky a brehový porast Nitrice.

Skúmané územie je využívané predovšetkým na lesohospodárske a poľnohospodárske účely, ktoré výrazne vymedzili aj plochy a polohy NSKV. Lesy zaberajú 64,2 % a PPF vyše 32 % záujmového územia. Zastúpenie NSKV je v krajine pomerne nízke (len niečo vyše 2,0 %), avšak z hľadiska ekologickej stability plní dôležitú funkciu. Zabezpečuje vzájomné prepojenie jednotlivých biocentier a biokoridorov a zároveň vytvára nárazové zóny (ekotóny), resp. zóny plynulého prechodu z jednej krajinej štruktúry do druhej.

Mapovým podkladom pre inventarizáciu NSKV bola aktualizovaná základná mapa (M 1:10000) a v nej zakreslený plošný priemet NSKV. Poloha a situovanie tvorili podstatnú časť aktualizácie základných máp. Aktualizácia bola vykonaná terénnym prieskumom celého územia katastra.

Inventarizácia NSKV dáva predpoklady pre vyhodnotenie ekostabilizačnej účinnosti pre všetky typy NSKV. NSKV je klasifikovaná 5 stupňovou škálou ekostabilizačnej účinnosti (veľmi vysoká, vysoká, stredná, nízka, veľmi nízka). Podklad tvorí čiastkovú syntézu, ktorá je v ďalšom procese stanovenia ekologickej stability reklasifikovaná ohrozením reliéfu, potenciálnou eróziou a pôsobením stresových faktorov. Pri spracovaní návrhu sa konfrontujú všetky dielčie podklady s mapou reálneho stavu MÚSES, čo umožňuje objasniť a spresniť kvalitu a intenzitu navrhovaných opatrení.

Na základe zastúpenia formácií, ich kvality, druhovej diverzity a rozlohy možno tieto formácie charakterizovať ako formácie so strednou až vysokou ekostabilizačnou účinnosťou.

Orná pôda a trvalé kultúry

Rozloha poľnohospodárskeho pôdneho fondu 770 ha predstavuje 32,0% z celkovej rozlohy riešeného územia. Orná pôda zberá 315 ha, čo predstavuje 13,1% z rozlohy riešeného územia. Charakter krajiny je tu lesnícko-agrárny s prevahou prvej zložky.

Vodné toky a plochy

Rieka Nitrica napriek tomu, že je zregulovaná, má dostatočne vyvinutú brehovú vegetáciu, s prevahou jelše. Vodný tok s brehmi slúži ako hniezdne teritórium chránených druhov vtákov, ale je aj lovným terítom pre ďalší druh. Brehová vegetácia umožňuje jednak hniezdenie niekoľkým malým druhom spevavcov, ale zároveň slúži desiatkam migrujúcich druhov vtákov, ako migračný koridor pri jarných a jesenných presunoch.

Sídelné a technické prvky (antropogénne prvky)

Rozloha riešeného územia je 2403 ha. Zastavané územie zaberá 32 ha, čo predstavuje iba 1,3 % z celkovej rozlohy. Záhrady a ovocné sady tvoria 60 ha (2,5%). Rozhodujúcou v intraviláne je obytná funkcia. Občianska vybavenosť sa koncentruje okolo Obecného úradu, kde je väčší obchod Jednoty,

Kultúrny dom, lekár. Menšie prevádzky službového charakteru sú roztrúsené po celej obci. Športové plochy sa obmedzujú na futbalové ihrisko neďaleko Obecného úradu. Ďalšie športové plochy sú súčasťou areálu ZŠ v lokalite Zadné hony, pri spojovacej komunikácii s cestou I/50. Významnú úlohu v rámci celého riešeného územia zohráva poľnohospodárstvo. Je sústredené jednak do poľnohospodárskeho dvora, kde sa realizuje živočíšna výroba, ako aj do extravilánu. Orná pôda zaberá 315 ha, čo predstavuje 15,4 % z celkovej plochy. Lúky a pasienky tvoria 395 ha, tzn. 19,3 %. Z toho vyplýva, že na poľnohospodárske účely je využívaných takmer 35 % územia obce Nitrica.

Najvýznamnejšiu časť tvoria lesy a to až 1542 ha, čo predstavuje až 64,1 % celkovej plochy.

Z hľadiska kvality životného prostredia zastavaného územia je výrazným negatívnym javom areál bývalého poľnohospodárskeho dvora v k.ú. Račice. Tento je značne zdevastovaný a navyše celé okolie zaberá nepovolená skládka komunálneho a stavebného odpadu.

V rámci terénneho prieskumu bola preskúmaná stromová vegetácia v obci. Tá sa obmedzuje najmä na ovocné stromy (čerešňa, slivka, jablň, hruška), ďalej na okrasné stromy v záhradách. Na verejných priestranstvách boli zaregistrované jelša lepkavá a vrbica biela.

A.2.12.3. Faktory negatívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia

A.2.12.3.1 Imisie

Znečistenie ovzdušia

Celá oblasť Hornej Nitry bola zaradená Vyhláškou MŽP SR č.112/1993 Z.z. za oblasti zaťažené imisiami SO₂ a arzénom zo spaľovania hnedého uhlia. Najväčším producentom škodlivín sú Novácke chemické závody a Elektrárň Nováky, k.p. Zemianske Kostolany.

Vplyv imisií sa na lesných porastoch prejavuje buď priamym vplyvom (prenikanie do kmeňa), alebo nepriamo (blokovaním živín). Tým dochádza k ich oslabovaniu a zvyšovaniu dispozície voči sekundárnemu poškodeniu, napr. nekrózy.

V sledovanom území sa tento nepriaznivý stav prejavuje v zhoršenom zdravotnom stave bučín v juhovýchodnej časti k.ú. Aj keď podľa doterajších poznatkov v súčasnosti nehrozí zánik mladých bučín na Hornej Nitre (reguluje sa strata prírastku), následky ochorenia sa prejavujú najmä v budúcnosti. Rýchlo sa zníži stabilita porastov voči abiotickým a biotickým škodlivým činiteľom ako aj kvalita drevnej suroviny.

Kontaminácia pôdy a znečistenie vôd

V riešenom území neboli vykonávané chemické analýzy pôdy za účelom zistenia ich kontaminácie, predpokladáme však určitý stupeň kontaminácie prostredníctvom diaľkového transportu emisií zo susediacich okresov (hlavne Prievidza). Najvýznamnejším znečisťujúcim prvkom je arzén (As), ktorý pochádza zo spaľovania fosílnych palív (Nováky). Oveľa väčšiu pozornosť si zasluhuje transport As povrchovými, alebo podzemnými vodami, ktoré následne vedú ku kontaminácii riečnych a dnových sedimentov.

Potenciálnym zdrojom znečistenia vôd je antropogénna činnosť a jej sprievodné javy. Prevládajúcou funkciou v riešenom území je bývanie v rodinných domoch a poľnohospodárska činnosť. Kvalita podzemných vôd bola vyjadrená vzhľadom k norme ČSN 75 7111 (Pitná voda), do ktorej je premietnuté predovšetkým hygienicko - zdravotnícke hľadisko. V riešenom území sa nevykonáva pravidelné meranie kvality vôd. Preto možno len predpokladať znečistenie povrchových tokov od rodinných domov a podzemných vôd najmä z poľnohospodárskej produkcie.

V prvom štvrťroku 2000 sa vykonal jednorázový odber vody z vodného zdroja Močelník, ktorý zásobuje obec Nitricu pitnou vodou za účelom zistenia vplyvu odkaliska SE ENO Nováky na uvedený zdroj. Z výsledkov vyplynulo, že hodnoty As a SO₄ boli pod povoleným limitom.

Pri hodnotení sekundárnych potenciálnych bariérových prvkov bolo brané do úvahy znečistenie Nitricy, ktorá vizuálne vykazuje znečistenie. Na jej znečistení v riešenom území majú veľký podiel splaškové vody z domácností (v obci nie je vybudovaná kanalizácia) a produkty z dopravy. V extraviláne môže dochádzať k jej znečisteniu cez podzemné vody v okolí hnojiska, z plôch ornej pôdy pri hnojení.

Poškodenie vegetácie

V posledných rokoch stabilitu lesných ekosystémov v podstatnej miere ohrozuje diaľkový prenos imisií. V práci „Ekologická únosnosť Horná Nitra“ (1992) bola vytvorená mapa s izolínami vyznačujúca dosah imisií SO₂, ktoré najviac poškodzujú lesné porasty. Z tejto mapy možno konštatovať v riešenom území stredné až silné poškodenie ihličnatých drevín a stredné poškodenie listnatých drevín. Hlavnou príčinou tohto stavu je blízkosť veľkých priemyselných centier Prievidza a Nováky. Pre bližšiu špecifikáciu poškodenia je potrebný dôkladný prieskum.

A.2.12.3.2 Hluk, prach a vibrácie

Najväčším zdrojom hluku je cesta I/50 a čiastočne ložisko stavebného kameňa v období prevádzky. Oba zdroje sa nachádzajú v takej vzdialenosti od obydľí, že sa nepredpokladá vplyv nadmerného hluku t.j. 40 dB v noci. Územie nie je priamo napojené na železničnú dopravu. Najbližšie je vedená až železničná trať Prievidza - Chynorany - Nové Zámky.

A.2.12.3.3 Rádioaktivita a radónové riziko

Obyvateľstvo by mohlo byť na území obce ohrozené prírodnými rádionuklidmi. Najvýznamnejší z nich, plyný radón, však podľa predbežného prieskumu nevykazuje vysoké hodnoty objemovej aktivity v pôdnom vzduchu. Podľa mapy radónového rizika je územie obce charakterizované nízkym až stredným radónovým rizikom.

A.2.12.3.4 Zosuvné územia a erózne javy

Geologická stavba a členitosť územia vytvárajú podmienky pre pomerne intenzívny vývoj geodynamických javov. Medzi najvýznamnejšie patria svahové deformácie, erózia a zvetrávanie.

Svahové deformácie sú typickým sprievodným javom exponovanejších svahov územia budovaného flyšovými horninami, s mocnejším pokryvom deluviálnych zemín, s priaznivým režimom podzemných vôd. Sú viazané najmä na zóny tektonicky porušených a selektívne zvetraných hornín a úseky svahov s nepriaznivým sklonom vrstiev.

Erózia je zastúpená najmä na povrchu flyšových a zlepcových vrstiev, na svahoch budovaných deluviálnymi sedimentami, v údolí tokov. Na svahoch sú eróziou porušené najmä masívy s výrazným systémom tektonického porušenia. Erózia je vyvinutá najmä na stykoch litologicky rozdielnych typoch hornín.

Zvetrávanie je výrazné na svahoch a odkrytých horninových masívoch budovaných najmä flyšovými a tektonicky porušenými a rozvoľnenými skalnými horninami. Na zvetrávanie a objemové zmeny sú náchylné najmä ílovcové polohy paleogénu.

A.2.12.3.5 Seizmicita

Širšie riešené územie patrí z hľadiska seizmickej aktivity prevažne do 5 – 6° MSK (NÚP VÚC, 1998).

A.2.12.4. Faktory pozitívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia

A.2.12.4.1 Chránené územia prírody a lokality

Územná ochrana prírody

Riešené územie nezasahuje, resp. sa v ňom nenachádza žiadne vyhlásené veľkoplošné, ani maloplošné chránené územie, ani chránené územie podľa medzinárodných dohovorov.

Severná časť riešeného územia je v zmysle § 17 ods. 1 a § 26 súčasťou **Chráneného vtáčieho územia CHVÚ Strážovské vrchy (SKCHV028)**, výmera celého územia je 59 586 ha, projektovaného ako „Special Protection Area“ v súlade so Smernicou o ochrane voľne žijúcich vtákov v EÚ a zaradeného do Národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. Tento zoznam bol dňom 9.7.2003 vládou SR schválený ako „Národný zoznam chránených vtáčích území“. V zmysle § 26 ods. 5 „sa v chránenom území zakazuje

vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany“, zároveň v zmysle § 26 ods. 6,... ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví zoznam činností podľa ods. 5, vrátane územného a časového obmedzenia ich výkonu“.

V riešenom území sa nenachádza ani nie je navrhovaný žiadny chránený strom.

A.2.12.4.2 Územný priemet systému ekologickej stability územia

Ekologicky významné segmenty krajiny majú zásadný význam pre územné zabezpečenie ekologickej stability krajiny. Sú to časti krajiny s relatívne vyššou vnútornou ekologickou stabilitou. Zaraďujeme sem napríklad:

- významné lesné časti krajiny
- chránené územia prírody
- remízky uprostred poľí
- mokradné spoločenstvá
- brehové porasty
- nekosené trávne a bylinné spoločenstvá, zarastajúce krovinnou a stromovou vegetáciou
- krovinné a stromové líniové spoločenstvá na medziach.

V katastrálnom území obce Nitrica nachádzame pestrú skladbu ekosystémov. V sledovanom území sú dostatočne zastúpené lesné a poľné ekosystémy. V menšej miere tu nachádzame lúky a pasienky. Vodné biotopy sú najzriedkavejším prvkom tohto územia.

Faktory, ktoré znížili biodiverzitu a ekologickú stabilitu v sledovanom území:

- regulácia rieky Nitrice (napriamanie toku, vytvorenie šikmých spevnených brehov)
- likvidácia ekotónových biotopov (línie a skupiny kríkov a stromov) v agroecénózach

Faktory, ktoré prispeli k zachovaniu biodiverzity a ekologickej stability v danom území:

- zachovávanie pestrej vekovej a druhovej skladby drevín v lesných komplexoch, vrátane porastov vo veku nad 100 rokov
- mozaikovitité prelínanie častí lesných porastov s lúkami a pasienkami
- ponechávanie starších ovocných stromov v záhradách a sadoch - na viacerých miestach k.ú.
- existencia dolomitických skál s fragmentmi lesostepi na južných a juhovýchodných stráňach

Navrhované prvky ÚSES

Na základe zoologického a botanického prieskumu, uskutočnenému v rokoch 1998 až 2000, sa v sledovanom území nachádzajú nasledovné najvýznamnejšie lokality: 3 biocentra lokálneho významu, 1 biokoridor lokálneho významu a genofondové plochy. Ich lokalizácia je nasledovná:

Biocentrum I.:	Lesné ekosystémy v širšom okolí Drieňovho vrchu (615,8 m.n.m.)
Biocentrum II.:	Lesné komplexy v širšom okolí Stráže (496 m.n.m.), Kapitulskej Kvokačky (409,7 m.n.m.), až po Hlbokú dolinu, na hranici k.ú.
Biocentrum III.:	Lesy v oblasti Kostolnej hory až po okrajové ovocné sady pri hájenke Zábava a kolibe Solec, vrátane xerothermnej lúčky pri okraji kameňolomu, na hranici k.ú.
Biokoridor (lokálny):	Rieka Nitrica s brehovou vegetáciou, na celej trase v k.ú. obce Nitrica
Genofondová lokalita:	Dolomitické skaly s fragmentami lesostepi v blízkosti intravilánu

Tieto plochy k.ú. Nitrice vykazujú najvyššiu biodiverzitu, nachádzajú sa tu mnohé vzácne a chránené druhy rastlín a živočíchov a zároveň sú nosným prvkom environmentálnej stability územia.

A.2.12.4.3 Prírodné zdroje

Od 1. mája roku 2004 platí zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, podľa ktorého treba osobitne chrániť pôdu zaradenú podľa kódu BPEJ (7miestneho) do prvých 4 skupín (z 9 skupín). Skupina 1 sú najlepšie pôdy a skupina 9 najhoršie. Poľnohospodárske pôdy patriace do skupiny 1. až 4. sa nachádzajú v riešenom území.

Do katastrálneho územia obce Nitrica zasahuje chránené ložiskové územie a dobývací priestor „Horné Vestenice“ určený na dobývanie výhradného ložiska „Horné Vestenice, stavebný kameň pre VESTKAM, s.r.o., Horné Vestenice“, pre ktoré platia ustanovenia § 18 a § 19 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. V zmysle § 19 banského zákona povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území, ktoré nesúvisia s dobývaním, môže vydať orgán príslušný na povoľovanie stavieb a zariadení len so súhlasom obvodného banského úradu.

V katastrálnom území obce Nitrica sú evidované nebilancované ložiská, prognózne zdroje stavebného kameňa a ložisko nevyhradeného nerastu „Nitrica, stavebný kameň (dolomit)“. Ložisko nevyhradeného nerastu je súčasťou pozemku podľa § 7 banského zákona.

A.2.12.5. Koncepcia odpadového hospodárstva

Obec mala vypracovaný Program odpadového hospodárstva do roku 2005, ktorým bola určená koncepcia riešenia odpadového hospodárstva a spôsob nakladania s odpadmi na území obce v členení na časové horizonty v rokoch 2000 až 2005. V súčasnom období obec POH spracovaný nemá.

Odpady produkované ľudskou činnosťou majú veľký podiel na devastácii životného prostredia, pokiaľ sa s nimi nakladá nevyhovujúcim spôsobom. Narastanie objemu odpadov z priemyselnej, stavebnej a komunálnej sféry bolo úmerné stupňu rozvoja výroby a spotreby.

Na území obce sa neprodujú ani neskládkujú priemyselné odpady. Vzniká permanentný odpad z domácností a malých prevádzkarní, nepravidelný sporadický (kolísavý) odpad zo stavebnej činnosti.

Za komunálny odpad zodpovedá obec. Podľa zákona o odpadoch sa považuje za pôvodcu tohto odpadu a za zodpovedného za jeho neškodné odstraňovanie. Obec rieši zber a odvoz tuhého komunálneho odpadu (odpad z domácností, zariadení občianskej vybavenosti a drobných prevádzok) v zmysle všeobecného záväzného nariadenia obce (Štatútu obce) prostredníctvom odpadových nádob objemu 110 l a veľkorozmerových kontajnerov (pre veľkorozmerný odpad). Malé odpadové nádoby slúžia na odpad z domácností a malých prevádzok, ako sú popol, rôzne organické a anorganické domové predmety a hmoty. Veľkorozmerové kontajnery sú určené na zber odpadových predmetov väčších rozmerov, ako starého nábytku, neinertného odpadu z rekonštrukčných prác a pod. Komunálny odpad má z hľadiska ekologickej závažnosti charakter zvláštného odpadu.

Obec riešila problém separovaného zberu odpadu – druhotných surovín všeobecným záväzným nariadením z apríla 1995. Navrhuje sa zber do farebných sáčkov. Požaduje sa od obyvateľov a prevádzkovateľov separovať už v mieste vzniku, t. zn. v domácnostiach a prevádzkárňach, odpady, ktoré je možné zhodnotiť v procese výroby ako druhotné suroviny.

Separovaný zber odpadu v podmienkach obce sa buduje. V súčasnosti sú v obci riešené podmienky zberu nasledovne :

- sklo do kontajnerov,
- železo do kontajnerov,
- papier v areáli ZŠ,
- plasty, ich zber je nedoriešený,
- textílie, ich zber je nedoriešený.

Obyvatelia majú možnosť papier, železné i farebné kovy, textil odvážať do zberných surovín v Dolných Vestenicách a Novákoch .

Odvoz komunálneho odpadu v obci zmluvne zabezpečuje prevádzkárň obecného úradu Diviaky nad Nitricou. Odpad sa od 1.8.2000 vozí a ukladá na riadenú skládku pri obci Dežerice v okrese

Bánovce nad Bebravou. Do konca júla, kedy končila výnimka zo zákona sa ukladal v lokalite Medvedí jarok v Nitrici v k.ú. Dvorníky nad Nitrou, ktorá slúžila a.s. Vegum Dolné Vestenice a využívala ju komunálna sféra Dolných Vesteníc, Horných Vesteníc, Nitrice a Nitrianskych Sučian. Táto skládka patrí k najväčším v okrese, v súčasnosti prebieha po ukončení skládkovania jej sanácia a rekultivácia. Skládka leží v PHO vodných zdrojov II. stupňa a platili pre ňu osobitné podmienky prevádzkovania.

Nad touto lokalitou buduje firma INGPORS s.r.o. skládku tuhého priemyselného a komunálneho odpadu na ploche cca 3 ha, na novovytvorenej parcele č. 1440 / 5 k.ú. Dvorníky nad Nitricou, (NEAP C – 4 / 10) ktorá leží mimo PHO vodných zdrojov , s termínom ukončenia v tomto roku (r. 2 000).

Charakter skládky : - regionálna III. stavebnej triedy v zmysle nariadenia vlády č.606 / 92 Zb. o nakladaní s odpadmi.

Celková kapacita : - projektovaná kapacita 650 000 m³

Plánovaná životnosť : - 24 rokov

Počet zvozových obcí : - 20

Zvozová oblasť : - do 8 km

Právnické osoby a fyzické osoby, pri ktorých pôsobení môžu vznikať nebezpečné odpady (Katalóg odpadov), sú povinní požiadať orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve o povolenie na nakladanie s týmto odpadom. Zber a zneškodňovanie nebezpečného odpadu, ako sú ortuťové žiarivky a výbojky, zbytkové farby, riedidlá, zaolejované handry a množstvo iných, musia byť zmluvne zabezpečené.

Na okrajoch intravilánu obce vzniklo nedisciplinovanosťou obyvateľov niekoľko malých tzv. „divokých“ skládok komunálneho a stavebného odpadu (staré lomy, zanedbané plochy). Tieto územia vyžadujú sanáciu - odvezenie smetí na povolenú riadenú skládku odpadu, alebo v prípade stavebného odpadu rekultiváciu pôdy. V súčasnosti prebieha sanácia divokej skládky – starej záťaže v časti obce, k.ú. Račice na p.č. 485 s následnou rekultiváciou. Množstvo odpadov uložených na tejto skládke sa odhaduje na 900 až 1200 m³. (podľa projektu fy. Progresing)

Program odpadového hospodárstva, podľa ktorého sa obec riadi pri riešení separácie, zberu, odvozu, zneškodňovania odpadu v pôsobnosti obce do r. 2000 :

Podľa analytickej časti Programu bol hodnotený stav odpadového hospodárstva pôvodcu (obce).

Produkcia odpadu za obdobie roka 1996 až 2006, tab. č. A 13.4.1. :

Komunálny odpad	Celkové množstvo odpadu v rokoch									
	1996	1997	1998	1999	2000	2002	2003	2004	2005	2006
t/rok	152,0	171,0	134,0	173,0	180,0	223,1	210,3	193,8	199,6	205,9

Produkcia odpadu za obdobie roka 1999 v členení podľa kategorizácie a katalógu odpadov, tab.č. A 13.4.2. :

Kód odpadu	Názov odpadu	Kateg.	Rok	Odpad spolu	Z toho odpad			
					využitý	spaľov.	sklad.	rozd.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
91101	Domový odpad	Z	1999	85,2 t	39,2 t	-	46 t	-
91104	Odpad zo žúmp	Z	1999	10 t	-	-	-	-
29130	Kov, sklo	Z	1999	-	-	-	-	-

Regulatívy :

- znižovať množstvo problémových látok v komunálnom odpade
- zneškodňovať všetky komunálne odpady na skládkach, ktoré vyhovujú technickým podmienkam,
- pokračovať v sanácii starých neriadených skládok a iných environmentálnych záťaží,
- vytvoriť podmienky pre zavedenie systému a zlepšenie separovaného zberu druhotných surovín a podporovať aktivity pre zvýšenie jeho podielu z celkovej produkcie komunálneho odpadu,
- realizovať a podporovať kompostovanie biologického odpadu

A.2.13. VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Do katastrálneho územia obce Nitrica zasahuje chránené ložiskové územie a dobývací priestor „Horné Vestenice“ určený na dobývanie výhradného ložiska „Horné Vestenice, stavebný kameň pre VESTKAM, s.r.o., Horné Vestenice“, pre ktoré platia ustanovenia § 18 a § 19 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. V zmysle § 19 banského zákona povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území, ktoré nesúvisia s dobývaním, môže vydať orgán príslušný na povoľovanie stavieb a zariadení len so súhlasom obvodného banského úradu.

V katastrálnom území obce Nitrica sú evidované nebilancované ložiská, prognózne zdroje stavebného kameňa a ložisko nevyhradeného nerastu „Nitrica, stavebný kameň (dolomit)“. Ložisko nevyhradeného nerastu je súčasťou pozemku podľa § 7 banského zákona.

A.2.14. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

V riešenom území sa nevymedzujú žiadne plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu.

A.2.15. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

A.2.15.1. Bonitované pôdno-ekologické jednotky

V znení zákona č. 220/2004 Z. z. je chránená poľnohospodárska pôda zaradená do najlepších štyroch skupín BPEJ, uvedených v prílohe č. 3 tohto zákona.

V riešenom území sa nachádzajú BPEJ zaradené do skupín 2., 3., 6., 7., 8. a 9.; chránené podľa vyššie menovaného zákona sú kódy BPEJ : 0202002, 0202005, 0206002, 0203003, 0206012.

A.2.15.2. Poľnohospodárska pôda

Riešené územie je totožné s plochou vymedzenou hranicami katastrálneho územia Nitrica Celková výmera riešeného územia je 2 403,6 ha. Podrobný prehľad druhov pozemkov je uvedený v tabuľke.

Výmera pozemkov v obci podľa druhov (v ha), tab. č. A.2.15.2.1

Zastavaná plocha	Verejná zeleň	Záhrada	Ovocný sad	Orná pôda	Trvalý trávny porast	Les	Vodná plocha	Ostatná plocha
61,43	0,12	23,14	36,71	314,89	395,25	1 549,36	11,40	11,30

Rozloha poľnohospodárskeho pôdneho fondu 769 ha predstavuje 32 % z celkovej rozlohy riešeného t.j. katastrálneho územia. Orná pôda zberá necelých 315 ha, čo predstavuje 13 % z rozlohy riešeného územia.

Organizácia PPF a poľnohospodárskej výroby

V riešenom území hospodári Poľnohospodárske podielnícke družstvo (PPD) Dolné Vestenice, ktoré čiastočne pôdu prenajíma súkromne hospodáriacim roľníkom.

Rastlinná výroba sa zameriava na pestovanie obilnín a krmovín.

Poľnohospodárske družstvo je zaradené do zemiakárske – repárskej oblasti. Rastlinná výroba je zameraná na výrobu: obilniny 69 %, technické plodiny 10 %, krmoviny 20 %. Závlahy sú vybudované na výmere 150 ha.

V hospodárskom dvore v riešenom území sú z hľadiska živočíšnej výroby vytvorené podmienky pre chov ošípaných (4 700) ks, ktorý má ale v súčasnosti stagnujúcu tendenciu.

Hygienické ochranné pásmo od objektov živočíšnej výroby je stanovené na 1 000 m. (v zmysle prílohy č. 9/1986 Acta hygienica, epidemiologica et mikrobiologica) Keďže z hygienického hľadiska je umiestnenie tejto prevádzky nevyhovujúce vzhľadom na kolíziu s prevažujúcou obytnou funkciou pre

existujúce a navrhované funkčné využitie okolitého územia, v rámci územného plánu obce sa navrhuje zmena funkčného využitia areálu hospodárskeho dvora t.z. vymiestnenie živočíšnej výroby a využitie areálu a objektov pre funkciu rekreácie, turizmu a športu.

Poľné letisko sa v riešenom území nenachádza. Poľné cesty v riešenom území nie sú spevnené.

A.2.15.3. Lesná pôda

Celé záujmové územie je zaradené z hľadiska obhospodarovania lesov do lesného hospodárskeho celku (ďalej len LHC) Vestenice, o celkovej výmere 9 209 ha lesnej pôdy. Tento LHC je najväčší svojou výmerou v okrese Prievidza a zasahuje výmerou 1 837 ha i do okresu Partizánske. V katastrálnych územiach Veľké Kršteňany, Malé Kršteňany, Skačany a Hradište. V okrese Prievidza spadá LHC do katastrálnych území Banky, Dlžín, Diviacka Nová Ves, Diviaky nad Nitricou, Kostolná Ves, Horné Lelovce, Máčov, Seč, Šútovce, Vrbany, Nitrianske Sučany, Kocurany, Opatovce nad Nitrou, Zemianske Kostofany, Nováky, Chalmová, Bystričany, Vieska, Dolné Vestenice, Horné Vestenice, Ješkova Ves, Dvorníky a Račice. LHC leží od nadmorskej výšky 296 m.n.m. v okrese Partizánske, až po nadmorskú výšku 1 033 m.n.m. vo výbežkoch Malej Magury v katastrálnom území Dlžín.

Územie LHC Vestenice, čo do geografickej polohy je zaradené v stredohorskom pásme zaberajúcom cca. 3/5 plochy LHC - Malá Magura, Rokoš, od hlavných hrebeňov až k úbočiam a druhú časť cca. 2/5 plochy tvoria lesy Chalmovského ostrova. Do tejto časti spadá i konkrétne riešené územie oblasti Nitrice. Je to oblasť pahorkatín s dlhými, prevažne plochými hrebeňmi a širokými suchými dolinami. Územie je budované karbonátovými horninami, ako sú vápence, dolomity, sliene a zlepenec s vápnitým tmelom.

V lesoch majú najväčšie zastúpenie bučiny, ktoré vo vyšších polohách majú prímies cenných listnáčov, hlavne javora a jaseňa. V nižších polohách k buku pristupuje hrab a dub, ktorý na teplejších exponovaných lokalitách nahrádza buk. V najnižších polohách prevládajú dubiny v zmesi s hrabom a javorom poľným, v teplejších lokalitách sa vyskytujú teplomilné kroviny, ako je drieň, hloh, kalina a podobne. Z ihličnatých drevín sú zastúpené, i keď v malom pomere, borovica obyčajná, borovica čierna a smrekovec, ktoré sú viac - menej na vhodných stanovištiach. Smrek sa nachádza väčšinou na nevhodných, teplých a suchých stanovištiach, kde trpí červenou hnilobou. Na území LHC sa nachádzajú 4 lesné vegetačné stupne :

1. dubový lesný v.s. na ploche	5 %
2. bukovo - dubový l.v.s. na ploche	61 %
3. dubovo - bukový na ploche	21 %
4. bukový na ploche	13 %

Najrozšírenejším l.v.s. je v riešenom území bukovo - dubový l.v.s., ktorý je najrozšírenejší na celom území l.v.s.

Riešené územie sa nachádza v katastrálnych územiach Dvorníky nad Nitricou a Račice o celkovej výmere 1 450 ha lesných pozemkov. Lesnatosť územia je 60 % a presahuje lesnatosť územia Okresu Prievidza, ktorá v rámci územia okresu tvorí 54,6 % z celkovej plochy.

Prevládajúcou kategóriou lesov sú lesy hospodárske s výnimkou lesov bezprostredne nadväzujúcich na zastavané územie obce v južnej a juhovýchodnej časti od intravilánu. Hospodárske lesy sú v prevažnom štádiu výchovy a v menšej miere obnovy lesných porastov. V menšom rozsahu sú rozšírené ochranné lesy a to na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach a z dôvodu zabezpečenia ochrany pôdy. V častiach nad obcou je reliéf, ovplyvnený selektívnou eróziou, kde majú lesy mimoriadny význam z dôvodu ochrany pôdy. Tu sa nepriaznivý vplyv človeka na pôdu prejavil najvýraznejšie. V oblasti Nitrice boli v minulosti pomerne rozsiahle plochy na exponovaných vápencových a dolomitických lokalitách odlesnené a v súčasnej dobe vplyvom už spomínanej erózie patria ešte menšie časti plôch k ťažko zalesniteľným holinám.

Riešené územie je z hľadiska lesného hospodárstva a jeho užívania rozdelené trom užívateľským subjektom. Biskupský úrad v Nitre, Nitrianska sídelná kapitula prevzala užívanie od pôvodného užívateľa – Severoslovenských lesov š.p. Žilina, Lesný závod Prievidza (štátnych lesov) na výmere 587 ha lesných pozemkov, Urbárske pozemkové spoločenstvo Nitrica na výmere 363 ha lesných

pozemkov a Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, odštepny závod Prievidza ako pôvodny užívateľ užíva lesy na výmere 497 ha. Nitrianska sídelná kapitula následne prenajala užívanie lesa na základe nájomnej zmluvy firme ROSALEX, s.r.o. Lesy SR užívajú okrem lesov štátnych i lesy súkromných vlastníkov, ktorí sa buď o svoje právo neprihlásili, alebo i po prihlásení neboli schopní predložiť relevantné doklady, preukazujúce vlastníctvo k lesným pozemkom. Súkromné lesy tvoria časť súvisiacu s intravilánom obce a sú vo väčšine prípadov nevýnosové. Urbárske pozemkové spoločenstvo Nitrica po predchádzajúcich problémoch s preregistáciou pozemkového spoločenstva v zmysle zákona NR SR č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách užíva svoje lesy so starostlivosťou riadneho hospodára a so zabezpečením užívania prostredníctvom odborného lesného hospodára. Urbárske pozemkové spoločenstvo (ďalej len PS) doposiaľ nevyužilo možnosť poskytnutia prostriedkov zo Štátneho fondu zveľaďovania lesa SR a užíva les len na základe svojich finančných možností. Bolo by preto účelné, aby PS prehodnotilo svoje ročné výnosy z lesníckej činnosti s poukazom na potrebné náklady aspoň na lesnú pestovateľskú činnosť a na ochranu lesa a požiadavku na poskytnutie finančných prostriedkov zo ŠFZL SR uplatnilo na príslušnom orgáne štátnej správy lesného hospodárstva. Prostriedky z fondu sú ročne poskytované štátnym organizáciám lesného hospodárstva, teda i odštepnému závodu Prievidza v prevažnej miere na lesnú pestovateľskú činnosť.

Hospodárenie v lesoch v riešenom území je zabezpečené prostredníctvom lesného hospodárskeho plánu pre LHC Vestenice s platnosťou na roky 2005 - 2014, ktorý vypracoval Lesoprojekt Žilina a schválil orgán štátnej správy lesného hospodárstva. V tomto LHP bola uplatnená i novela zákona o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva vo vzťahu k jemnejším spôsobom hospodárenia. V obnove lesa je preferovaný podrastový hospodársky spôsob, ktorý vo väčšine prípadov nahradil intenzívnejší holorubný spôsob obnovy lesných porastov. Užívatelia lesov sú v zmysle tohto LHP povinní obnovovať i vychovávať tieto lesné porasty včas a sústavne, aby sa zvyšovala ich biologická hodnota, zlepšilo ich drevinové zloženie, akosť, prirastavosť a zvýšila odolnosť proti škodlivým vplyvom.

Ťažba dreva je vykonávaná v súlade s platným lesným hospodárskym plánom väčšinou dodávateľským spôsobom

Ochrana lesného pôdneho fondu

Legislatívna ochrana lesného pôdneho fondu je zabezpečovaná zákonom č. 326/2005 Z. z. o lesoch. Technické, organizačné a ekonomické opatrenia ochrany a využívania lesného pôdneho fondu riešia lesné hospodárske plány. V záujmovom území lesné porasty sú v obhospodarovaní jednotlivých vlastníkov, správcov lesných pozemkov, ktorý obhospodarujú 1542 ha lesov stredných rokov. V lesnom hospodárstve je prevaha listnatých drevín hlavne buka a duba. Ostatné listnaté dreviny zastúpené v porastoch sú hrab, jaseň, javor, jelša, breza. Z ihličnatých drevín je to smrek, borovica.

Podiel lesnej pôdy, tab. č. A 9.6.1. :

Obec (miestna časť)	Výmera lesnej pôdy	Celkom výmera katastr. územia	Lesnatosť %
Dvorníky n/Nitricou	700,27	1 163,66	60,21
Račice	843,61	1 240,37	68,01

Držba lesnej pôdy – na základe zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov bola v rámci reštitúcie a priznania užívacieho práva prinavrátená pôda rôznym subjektom, ktorí spolu so štátom sa stali aj užívateľmi lesnej pôdy v rámci riešeného územia.

Výmera urbariátu v ha, tab. č. A 9.6.2. :

Subjekt	Lesy hospodárske výnosové	Lesy osobitného určenia	Lesy ochranné	Spolu
Urbariát obce Nitrica	-	-	609,2483	609,2483

Regulatívy :

- Drevinová skladba porastov v rámci predmetného územia je v prevažnej miere vhodná, sú tu zastúpené pôvodné listnaté dreviny. Nevhodnou drevinou pre tieto stanovišťa vzhľadom na geomorfologické a klimatické pomery je smrek.
- Na lesných pozemkoch s extrémnymi podmienkami prevažujú iné funkcie lesa na úkor hospodárskych.
- Na nelesných plochách a pozemkoch, ktoré nie sú v súčasnosti porastené drevinami a krami, bude potrebné zmeniť charakter pozemkov buď umelým zalesnením, resp. spolupôsobením napomôcť prirodzenému ozeleneniu pri samonálete drevín a krovín.
- Ochranné pásmo lesa je stanovené na 50 m od okraja porastu.
- Vytvárať podmienky pre ochranu lesov pred emisiami z lokálneho zdroja priemyselnej oblasti Nováky, (K,S,D)
- Eliminovať prašnosť z definitívneho zložiska popolčeka ENO v k.ú. Chalmová. (K,S)

A.2.15.4. Zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú definované v Tab. č. 2.15.4.1. K záberom lesnej pôdy nedochádza.

Tab. č. 2.15.4.1 : Predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Lokalita č.	k.ú.	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera záberov poľnohospodárskej pôdy				Užívateľ poľnohosp. pôdy	Vybudované hydro-melioračné zariadenia (závlahy, odvodnenia)	Etapa
				spolu v ha	v zast. území	mimo zast. úz.				
						skup. BPEJ	výmera v ha			
1	Nitrica	rekreácia, športoviská	1,70	1,70	-	2	0,20	-	-	návrh
						3	1,50	-	-	
2	Nitrica	vybavenosť	2,95	0,57	-	3	0,57	-	-	návrh
3	Nitrica	bývanie	5,22	4,26	0,59	2	0,05	-	-	návrh
						3	3,62	-	-	
4	Nitrica	bývanie	3,77	3,77	-	2	3,30	-	-	návrh
						3	0,47	-	-	
5	Nitrica	bývanie	1,60	0,22	0,22	-	-	-	-	návrh
6	Nitrica	bývanie	4,99	4,99	-	3	1,88	-	-	výhľad
						6	3,11	-	-	
7	Nitrica	bývanie	5,52	5,52	-	7	5,52	-	-	výhľad
8	Nitrica	priemysel	4,63	4,63	-	3	4,63	-	-	výhľad
9	Nitrica	priemysel	4,98	4,98	-	3	4,98	-	-	výhľad
10	Nitrica	priemysel	7,74	7,74	-	3	7,07	-	-	výhľad
						7	0,67	-	-	
11	Nitrica	bývanie	1,98	1,06	1,06	-	-	-	-	návrh
12	Nitrica	bývanie	184	1,75	175	-	-	-	-	návrh
13	Nitrica	bývanie	1,10	1,10	1,10	-	-	-	-	návrh
14	Nitrica	rekreácia, šport	5,22	4,04	0,55	6	3,49	-	-	návrh
15	Nitrica	bývanie	6,83	6,83	-	6	6,83	-	-	návrh
16	Nitrica	rekreácia	5,73	5,73	-	6	5,73	-	-	návrh
17	Nitrica	bývanie	2,78	2,78	-	7	2,78	-	-	výhľad
						3	0,30	-	-	
18	Nitrica	extenzívna rekreácia	57,44	5,70	-	6	1,26	-	-	výhľad
						7	3,00	-	-	
						9	1,14	-	-	
19	Nitrica	vybavenosť, rekreácia	3,52	-	-	-	-	-	-	návrh
20	Nitrica	Obchodno-výrobné prevádzky	2,13	2,13	-	3	2,13	-	-	výhľad

A.2.16. VYHODNOTENIE NÁVRHU RIEŠENIA

Z hľadiska environmentálnych dôsledkov.

Rozvoj zastavaného územia a intenzívnejšie využitie je náporom na zachovanie biodiverzity územia a vyváženosti antropogénnych činností bez trvalého poškodzovania a degradácie biologickej a ekologickej rovnováhy.

Nárast bude eliminovaný v zásadách a na princípe trvalo udržateľného rozvoja uplatnením stanovených zásadných a záväzných regulatívov, t.j. reguláciou činností vo využívaní územia a správaní sa pri vytváraní technických hodnôt v prostredí s cieľom nielen zachovania ale i zlepšenia podmienok ekologickej rovnováhy a tým aj zvyšovania kvality životného prostredia.

Z hľadiska ekonomických a sociálnych dôsledkov :

Rozvojom obce sa vytvoria predpoklady pre optimalizáciu a racionalizáciu využitia infraštruktúry, vytvorenie rovnomernejšieho rozloženia ekonomického potenciálu, vytvorením nových podmienok pre riešenie, lokalizáciu nových podnikateľských aktivít najmä v oblasti cestovného ruchu a rekreácie ale aj priemyslu, vytvoria sa podmienky pre ekonomickú konjunktúru tým aj zvýšenie podielu miery rentability využitia mechanizmov organizácie a racionalizácie obecného života. Rozvoj ekonomickej sféry bude nasledovať zákonite aj zlepšenie podmienok v sociálnej sfére obecného života v oblasti zlepšenia sociálneho postavenia obyvateľov ako aj rozvoja a výstavby zariadení pre poskytovanie základných a nadštandardných služieb v tejto oblasti.

Z hľadiska územno-technických dôsledkov.

Stanovením koncepčných zásad rozvoja obce sú vytvorené predpoklady pre optimalizáciu a racionalizáciu využitia existujúcej a systémovej prípravy novej infraštruktúry. Vyžiada si to územno-priestorové nároky najmä na likvidáciu odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou. Predpoklady rozvoja sú podmienené realizáciou infraštruktúry, ktorá je prioritným predpokladom naplnenia navrhovaných zámerov.

A.2.17. PRÍLOHY - TABUĽKY

Tabuľky - Funkčná a priestorová regulácia vid' prílohy.

A.2.18. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Záväzná časť tvorí samostatnú textovú časť „B“

Ing. arch. Gabriel Szalay
za kol. spracovateľov

Tabuľka č. 3 - Funkčná a priestorová regulácia - Vybavenosť a rekreácia (návrh)

FPB	étapa- obdobie	forma využitia ZFV - zmena funkč.vyu- žitia, INT intenzifik.	výmera FPB (ha)	funkčné plochy vybavenosti a rekreácie												
				typ	výmera	regulatívy (% podiel)			podlažn osť	priem podiel zast. pl.	priem. zastavaná plocha (m2)	priem podlažná plocha (m2)	počet pasantov na 1ha	počet pasantov	počet prac. pril. na 1 ha	počet prac.pril.
						zast.pl.	tech.záz.	zeleň								
1	N	športová vybavenosť, "C" *	1,7	vyb		40	20	40	2	24	0	0	100	0	100	0
				rek	1,7	10	20	70	1	6	1020	1020	400	41	10	17
2	N	obchody, služby	2,95	vyb	2,95	40	20	40	2	24	7080	14160	100	142	10	30
				rek		10	20	70	1	6	0	0	20	0	20	0
14	N	rekreácia a šport, vodné aktivity,"C"	5,22	vyb		40	20	40	2	24	0	0	100	0	100	0
				rek	5,22	10	20	70	1	6	3132	3132	20	6	5	26
16	N	rekr.Múzeum,pálenica slov.pivnica,park,"C"	5,73	vyb		40	20	40	2	24	0	0	100	0	100	0
				rek	5,73	10	20	70	1	6	3438	3438	100	34	2	11
19	N	int.rekr.vybav.agroturiz. penz.hostinec,"C"	3,52	vyb	2,00	40	20	40	2	20	4000	8000	100	80	10	20
				rek	1,52	10	10	80	1	6	912	912	100	9	10	15
SPOLU	N			REK	14,17									91		70
				VYB	4,95									222		50
CELKOM	N		19,12	REK+VYB	19,12								312		119	

ZOZNAM SKRATIEK :

AS	-	autobusová stanica
Bc	-	biocentrum
Bk	-	biokoridor
BPEJ	-	bonitovaná pôdnoekologická jednotka
CMZ	-	centrálna mestská zóna
ČOV	-	čistiareň odpadových vôd
DOK	-	diaľkový optický kábel
DP	-	dobývací priestor
EO	-	ekologické opatrenia
FPB	-	funkčno-priestorový blok
HBV	-	hromadná bytová výstavba
CHA	-	chránený areál
CHKO	-	chránená krajinná oblasť
CHLÚ	-	chránené ložiskové územie
CHVO	-	chránená vodohospodárska oblasť
IBV	-	individuálna bytová výstavba
k.ú.	-	katastrálne územie
KC	-	kultúrne centrum
KEP	-	krajinnoekologický plán
KPÚ	-	Krajský pamiatkový úrad
KÚ	-	krajský úrad
LSPP	-	lekárska služba prvej pomoci
LUC	-	lesné užívateľské celky
MBc	-	miestne Bc
MBk	-	miestny Bk
MP SR	-	Ministerstvo poľnohospodárstva SR
MPR	-	mestská pamiatková rezervácia
MsZ	-	mestské zastupiteľstvo
MŠ	-	materská škola
MÚSES	-	miestny ÚSES
MZ SR	-	Ministerstvo zdravotníctva SR
MŽP SR	-	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NBk	-	nadregionálny Bk
NDV	-	nelesná drevinná vegetácia
NKP	-	národná kultúrna pamiatka
NP	-	národný park
NPP	-	národná prírodná pamiatka
NPR	-	národná prírodná rezervácia
NR SR	-	národná rada Slovenskej republiky
NsP	-	nemocnica s poliklinikou
OP	-	ochranné pásmo
OPaK	-	ochrana prírody a krajiny
OSC	-	Okresná správa ciest
OSN	-	Organizácia spojených národov
OÚ-	-	Obvodný úrad-odbor pozemkový, poľnohospodárstva a
OPPLH	-	lesného hospodárstva
OV	-	odpadové vody
OZ BVC	-	Občianske združenie Bývanie v centre
PHM	-	pohonné hmoty
PHO	-	pásmo hygienickej ochrany
PO	-	požiarna ochrana
POH	-	program odpadového hospodárstva

PP	-	prírodná pamiatka
PPF	-	poľnohospodársky pôdny fond
PR		pamiatková rezervácia
PR	-	prírodná rezervácia
PS	-	pamiatková starostlivosť
RBc	-	regionálne Bc
RBk	-	regionálny Bk
RD	-	rodinné domy
ROEP	-	register obnovenej evidencie pozemkov
RÚSES	-	regionálny ÚSES
RZP	-	rýchla zdravotná pomoc
SAŽP	-	Slovenská agentúra životného prostredia
SBM	-	Slovenské banské múzeum
SHMÚ	-	Slovenský hydrometeorologický ústav
SHR	-	samostatne hospodáriaci roľník
SODB	-	sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SPP	-	Slovenský plynárenský priemysel
SSR	-	Slovenská socialistická republika
SÚ	-	sídlny útvar
ŠGÚDŠ	-	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra
ŠJ	-	školská jedáleň
ŠVS	-	Štátna vodná správa
T.J.	-	telovýchovná jednota
THP	-	technicko-hospodársky pracovník
TTP	-	trvalý trávny porast
TU	-	Technická univerzita
ÚPD	-	územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN	-	územný plán
ÚPN M	-	územný plán mesta
ÚPN Z	-	územný plán zóny
UO	-	urbanistický obvod
FPB		funkčno-priestorový blok
ÚPP	-	územnoplánovací podklad
ÚŠ	-	urbanistická štúdia
ÚZKP	-	ústredný zoznam kultúrnych pamiatok
VÚC	-	vyšší územný celok
VZN	-	všeobecne záväzné nariadenie
ZPO	-	zásady pamiatkovej ochrany
ZŠ	-	základná škola
ŽP	-	životné prostredie
ŽS	-	železničná stanica
Podlažnosť		rozumie sa počet nadzemných podlaží

Proces riešenia – plnenia :

- K – krátkodobý, (2 – 5 rokov)
- S – strednodobý, (5 – 10 rokov)
- D – dlhodobý, (10 – 15 rokov)
- T - trvalý